ปิดปากแต่ไม่ปิดเงียบ: เสรีภาพในการแสดงออกและการเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ ของผู้มีความหลากหลายทางเพศ (LGBT) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การศึกษาข้อมูลฐานในประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 5 ประเทศ: อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย

icj International Commission of Jurists

Composed of 60 eminent judges and lawyers from all regions of the world, the International Commission of Jurists (ICJ promotes and protects human rights through the Rule of Law, by using its unique legal expertise to develop and strengthen national and international justice systems. Established in 1952 and active on the five continents, the ICJ aims to ensure the progressive development and effective implementation of international human rights and international humanitarian law; secure the realization o civil, cultural, economic, political and social rights; safeguard the separation of powers; and guarantee the independence of the judiciary and legal profession.

Silenced But Not Silent: Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender Persons' Freedom of Expression and Information Online in Southeast Asia

© Copyright International Commission of Jurists

Published in July 2023

The International Commission of Jurists (ICJ) permits free reproduction of extracts from any of its publications provided that due acknowledgment is given and a copy of the publication carrying the extract is sent to its headquarters at the following address:

International Commission of Jurists
P.O. Box 1740
Rue des Buis 3
CH 1211 Geneva 1
Switzerland
t: +41 22 979 38 00
f: +41 22 979 38 01
www.icj.org

ปิดปากแต่ไม่ปิดเงียบ:
เสรีภาพในการแสดงออกและการเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ ของผู้มีความหลากหลายทางเพศ (LGBT) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การศึกษาข้อมูลฐานในประเทศใน
ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 5 ประเทศ:
อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย

สารบัญ

บทที่ 1: บทนำ 1

บทที่ 2: กฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ 3
สิทธิเสรีภาพจากการเลือกปฏิบัติและในการได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมเบื้องหน้ากฎหมายและการได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเสมอภาคโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ 3
สิทธิเสรีภาพในการแสดงความเห็น การแสดงออก และการเข้าถึงข้อมูล 5
สิทธิในการเป็นอิสระจากความรุนแรง 8
สิทธิในความเป็นส่วนตัว 10
ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน 10

บทที่ 3: บริบททางสังคมและกฎหมายของผู้มีความหลากหลายทางเพศ 12
อินโดนีเซีย 12
มาเลเซีย 17
ฟิลิปปินส์ 20
สิงคโปร์ 23
ไทย 25
สรุปกฎหมายและกฎระเบียบที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยตรง 27

บทที่ 4: การปิดกั้นเนื้อหาที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศและผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยรัฐ 29
อินโดนีเซีย 29
มาเลเซีย 31
สิงคโปร์ 32

บทที่ 5: ความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศและการแสดงออกทางเพศทางออนไลน์ 33
อินโดนีเซีย 33
มาเลเซีย 35
ฟิลิปปินส์ 36
สิงคโปร์ 37
ไทย 38

บทที่ 6: บทบาทของบริษัทเทคโนโลยี 40
ความรับผิดชอบด้านสิทธิมนุษยชนของบริษัทสื่อสังคมออนไลน์ 40
การลบเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ 40
ความล้มเหลวในการตอบสนองอย่างเพียงพอต่อเนื้อหาที่ต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศ 42
การขยายเนื้อหาที่เป็นอันตรายโดยอัลกอริทึม 44

บทที่ 7: บทสรุป 45
ข้อเสนอแนะต่อรัฐ 45
ข้อเสนอแนะต่อบริษัทเทคโนโลยี 47

บทที่ 1: บทนำ

พื้นที่ออนไลน์มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ หรือ LGBT (ย่อมาจาก Lesbian (เลสเบี้ยนหรือหญิงรักหญิง) Gay (เกย์หรือชายรักชาย) Bisexual (ไบเซ็กชวลหรือคนรักสองเพศ) และ Transgender (ทรานสเจนเดอร์หรือคนข้ามเพศ)) ในการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ตัวตนอย่างเสรี[1] มีส่วนร่วมในการรณรงค์เพื่อสิทธิมนุษยชน สร้างขบวนการณ์เคลื่อนไหว สานสัมพันธ์ทางสังคม และเข้าถึงข้อมูลและทรัพยากรต่าง ๆ อย่างปลอดภัย[2] การเข้าถึงดังกล่าวมีความสำคัญเป็นพิเศษในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ซึ่งเป็นช่วงที่นักปกป้องสิทธิมนุษยชน LGBT หันไปใช้พื้นที่ออนไลน์มากขึ้นเพื่อทำกิจกรรมและสร้างและรักษาความสัมพันธ์ทางสังคม

อย่างไรก็ดี ความสามารถของผู้มีความหลากหลายทางเพศในการเข้าถึงพื้นที่ออนไลน์อย่างปลอดภัยและเสรีกลับถูกคุกคามเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่รัฐต่าง ๆ ออกข้อห้ามเพื่อจำกัดการแสดงออกและข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศทำให้บุคคลเหล่านั้นต้องเผชิญความท้าทายเฉพาะตัวในการแสดงออกถึงตัวตนและเข้าถึงข้อมูลออนไลน์

นอกจากนี้ ความรุนแรง[3] การละเมิด[4] และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง[5] ที่แพร่หลายบนโลกออนไลน์อย่างต่อเนื่องต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศสร้างความไม่ปลอดภัยในการแสดงออกถึงตัวตนหรือเข้าถึงพื้นที่ออนไลน์ เนื่องจากทำให้พวกเขารู้สึกกลัวที่จะถูกระบุตัว ถูกเปิดเผยอัตลักษณ์ หรือตกเป็นเป้าความรุนแรง ความรุนแรงในโลกออนไลน์ในกรณีร้ายแรงยังอาจนำไปสู่ความรุนแรงทางกายภาพต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศในโลกแห่งความเป็นจริงอีกด้วย การโจมตีด้วยเหตุจากการเกลียดหรือกลัวคนรักเพศเดียวกัน (homophobia) และคนข้ามเพศ (transphobia) ไม่ว่าจะทางออนไลน์หรือออฟไลน์ทำลายความสามารถของผู้มีความหลากหลายทางเพศในการแสดงออกถึงตัวตนและการเข้าถึงข้อมูลออนไลน์อย่างเสรี รวมทั้งละเมิดสิทธิมนุษยชนของพวกเขา โดยเฉพาะ สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและการเข้าถึงข้อมูล การมีชีวิตที่ปลอดจากความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติ และความปลอดภัยของบุคคลและความเป็นส่วนตัว ที่กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศรับประกัน

รายงานฉบับนี้เป็นการศึกษาข้อมูลฐาน[6] โดยมีขอบเขตการศึกษาเกี่ยวกับอุปสรรคที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศใน 5 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต้องเผชิญในการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลออนไลน์[7] เนื่องจากเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ (Sexual Orientation, Gender Identity and Expression: SOGIE) ไม่ว่าจะตามที่เป็นจริงหรือที่ถูกกล่าวหา ประเทศที่รายงานฉบับนี้ทำการสำรวจ ได้แก่ **อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย** รายงานฉบับนี้ได้ข้อมูลมาจากการวิจัยข้อมูลทุติยภูมิในวงกว้าง รวมถึงการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง[8] กับนักกิจกรรม LGBT จากทั้งห้าประเทศ

ข้อค้นพบหลักของรายงานฉบับนี้ คือ ข้อจำกัดและอุปสรรคที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทยต้องเผชิญในการแสดงออกถึงตัวตนและเข้าถึงข้อมูลออนไลน์อย่างเสรีนั้นบ่งชี้ถึงรูปแบบการเลือกปฏิบัติ การตีตรา และการทำให้เป็นชายขอบในสังคมวงกว้างที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศในแต่ละประเทศต้องประสบทั้งในโลกออนไลน์และโลกแห่งความเป็นจริง

บริบททางสังคมและกฎหมายของผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศทั้งห้ามีความแตกต่างกันมาก ซึ่งรายงานฉบับนี้จะนำเสนอรายละเอียดประเด็นนี้ในบทที่ 3

---

1 ดังที่ผู้รายงานพิเศษว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความเห็นและแสดงออกได้กล่าวไว้ว่า "อินเตอร์เน็ตได้กลายเป็นพื้นที่สู้รบแห่งใหม่ของการต่อสู้เพื่อสิทธิสตรี โดยช่วยขยายโอกาสให้ผู้หญิงได้แสดงออกตัวตน แต่ก็ทวีคูณความเป็นไปได้ในการกดขี่ด้วย" สถานการณ์ดังกล่าวตรงกับกรณีที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญเช่นเดียวกัน; โปรดดู, คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression", UN Doc. A/76/258, 30 กรกฎาคม 2564, ย่อหน้า 4 ("รายงานของผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาชาตอว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออกว่าด้วยความเป็นธรรมทางเพศสภาพและเสรีภาพในการแสดงออก").

2 โปรดดู, ยกตัวอย่างเช่น, UK Safer Internet Centre, "LGBT+ History Month: Why is the internet important for LGBT+ young people and what can parents and carers do to help them stay safe?", 24 กุมภาพันธ์ 2564, ที่: https://saferinternet.org.uk/blog/lgbt- history-month-why-is-the-internet-important-for-lgbt-young-people-and-what-can-parents-and-carers-do-to-help-them-stay-safe.

3 เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศก่อ สนับสนุน หรือส่งเสริมให้เกิดความรุนแรงทางออนไลน์ ไม่ว่าจะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมด ความรุนแรงดังกล่าวมักมีเหตุจูงใจเกี่ยวกับเพศสภาพ โดยจะถือเป็นความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศทางออนไลน์ (OGBV) และอาจมีแรงปรารถนาในการทำโทษผู้ที่ถูกมองว่าท้าทายบรรทัดฐานทางเพศเป็นแรงผลักดัน ประเด็นนี้จะถูกนำเสนอในรายละเอียดในบทที่ 2. และโปรดดู, ICJ, "OGBV Law Checklist", ที่: https://icj2.wpenginepowered.com/wp-content/uploads/2023/05/ICJ-OGBV-Law- Checklist.pdf ("ICJ OGBV Law Checklist").

4 การละเมิดออนไลน์หมายถึงการประพฤติและพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือความทุกข์แก่อีกบุคคลหนึ่ง แม้ว่าการกระทำดังกล่าวจะไม่ถึงระดับความรุนแรงก็ตาม ประเด็นนี้จะถูกนำเสนอในรายละเอียดในบทที่ 2

5 คำว่า "การใช้ถ้อยคำที่สร้างความรุนแรง" หรือ "hate speech" นั้นไม่มีคำจำกัดความทางกฎหมายระหว่างประเทศ ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำที่สร้างความรุนแรงให้คำจำกัดความ hate speech ว่าเป็น "การสื่อสารใด ๆ ด้วยการพูด เขียน หรือกระทำ ที่ไปโจมตีหรือใช้ภาษาที่ดูแคลนหรือเลือกปฏิบัติต่ออีกบุคคลหรือกลุ่มหนึ่ง ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับตัวตนของพวกเขา กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เกี่ยวกับศาสนา ชาติพันธุ์ สัญชาติ เชื้อชาติ สีผิว สกุล เพศสภาพ หรือปัจจัยด้านอัตลักษณ์อื่น ๆ" โปรดดู, United Nations Strategy and Plan of Action on Hate Speech, หน้า 2, ที่: https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/advising-and-mobilizing/Action_plan_on_hate_speech_EN.pdf. ประเด็นนี้จะถูกนำเสนอในรายละเอียดในบทที่ 2

6 การศึกษาข้อมูลฐานเป็นการประเมินสถานการณ์เบื้องต้น ICJ หวังว่า ข้อค้นพบเบื้องต้นในการศึกษาชิ้นนี้ รวมถึงช่องว่างในวรรณกรรมที่มีอยู่ จะสามารถเป็นฐานสำหรับการวิจัยและรณรงค์ในประเด็นที่ไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควรนี้ต่อไป

7 รายงานฉบับนี้ไม่ได้อ้างว่าสามารถพูดถึงความกังวลของผู้มีความหลากหลายทางเพศที่อาจเกิดขึ้นในการใช้เสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ได้ครบทุกด้าน ความกังวลอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงพื้นที่ออนไลน์ของผู้มีความหลากหลายทางเพศ และที่อาจส่งผลกระทบในเชิงลบต่อสิทธิมนุษยชนของพวกเขา ยังได้แก่การสอดส่องติดตามและความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลในหมู่เควียร์ ซึ่งเป็นประเด็นที่ ICJ หวังว่าจะสามารถทำการวิจัยและวิเคราะห์ต่อยอดได้ในอนาคตอันใกล้

8 การสัมภาษณ์เหล่านี้ใช้คำถามปลายเปิด ตามด้วยคำถามเจาะลึกเพื่อให้ได้คำตอบในเชิงลึกขึ้นจากผู้ให้สัมภาษณ์

- ประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซียยังคงกำหนดโทษอาญาบางประการสำหรับความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายและความหลากหลายและการแสดงออกทางเพศ
- ประเทศสิงคโปร์เพิ่งจะยกเลิกโทษสำหรับกิจกรรมทางเพศระหว่างชาย-ชายที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่าย
- ประเทศไทยและฟิลิปปินส์ไม่มีการเอาผิดความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่าย หรือความหลากหลายและการแสดงออกทางเพศ แต่ทั้งสองประเทศยังคงประสบความล้มเหลวในการให้การรับรองเพศทางกฎหมายอย่างสมบูรณ์

ด้วยเหตุนี้ จึงไม่น่าแปลกใจว่า จากทั้งห้าประเทศข้างต้น ประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซีย ซึ่งยังคงกำหนดโทษบางประการสำหรับความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายและความหลากหลายและการแสดงออกทางเพศ จึงเป็นประเทศที่มีกฎหมาย นโยบาย และกฎระเบียบที่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่รัฐจำกัดการแสดงออกที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศจำนวนมากกว่าประเทศอื่น การจำกัดดังกล่าวถูกกระทำผ่านมาตรการบังคับ "ทางกฎหมาย" และการปิดกั้นเว็บไซต์และเนื้อหา โดยอ้างเหตุผลที่กว้างเกินควรในการจำกัดเนื้อหาที่ถูกมองว่า "ไม่ดีงาม" "ไม่เหมาะสม" "ลามก" หรือ "อนาจาร" ในประเทศสิงคโปร์ เจ้าหน้าที่ได้นำ "ไม้อ่อน" ไปใช้ในการปิดกั้นเนื้อหาออนไลน์เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ ส่วนใหญ่มักเป็นการจำกัดอายุแทนที่จะเป็นการห้ามเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศโดยตรง งานวิจัยของ ICJ ไม่พบการปิดกั้นหรือการจำกัดการแสดงออกและข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศดังที่กล่าวไปข้างต้นในประเทศไทยและฟิลิปปินส์

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าประเทศใดจะมีกฎหมายเอาผิดผู้มีความหลากหลายทางเพศหรือไม่ ผู้มีความหลากหลายทางเพศในทั้งห้าประเทศที่ทำการสำรวจก็รายงานว่า เคยผ่านประสบการณ์เผชิญความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังในโลกออนไลน์ที่เป็นผลจากความเป็นปฏิปักษ์หรืออคติต่อเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศของตนตามที่เป็นจริงหรือที่ถูกกล่าวหาทั้งสิ้น กรณีความรุนแรงในโลกออนไลน์ ซึ่งในหลายกรณีถือเป็นความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพทางออนไลน์ (Online Gender-Based Violence: OGBV) และการละเมิดในโลกออนไลน์ที่รายงานฉบับนี้ค้นพบ ได้แก่ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว (doxing)[9] การเปิดเผยอัตลักษณ์ (outing) การคุกคามและการคุกคามทางเพศทางออนไลน์ การระรานหรือกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (cyberbullying) การบันทึกและเผยแพร่เนื้อหาทางเพศโดยไม่ได้รับความยินยอม รวมถึง "อนาจารแก้แค้น (revenge porn)" การยั่วยุให้เกิดความรุนแรง และการขู่ฆ่า[10]

การโจมตีผู้มีความหลากหลายทางเพศทางออนไลน์ในห้าประเทศจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น เมื่อเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดควบคู่กับอุปสรรคเชิงสาระและเชิงกระบวนการที่มีอยู่ในประเทศนั้น ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคที่ขัดกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและกีดกันไม่ให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศสามารถเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งบนพื้นที่ออนไลน์และออฟไลน์อย่างไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ ทั้งห้าประเทศประสบความล้มเหลวในการนำกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติหรือมาตรการคุ้มครองที่ครอบคลุมไปใช้กับผู้มีความหลากหลายทางเพศ แม้แต่ในประเทศที่มีความคุ้มครองทางกฎหมายสำหรับความรุนแรงบางรูปแบบจำนวนไม่มาก ก็ไม่สามารถนำมาตรการดังกล่าวไปปฏิบัติหรือบังคับใช้ได้อย่างสม่ำเสมอ และไม่สามารถเรียกความเชื่อมั่นจากผู้มีความหลากหลายทางเพศต่อหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายได้ เพราะยังมีการรายงานถึงกรณีความรุนแรง การเลือกปฏิบัติ และทัศนคติแบบเหมารวมที่เป็นอันตรายต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยหน่วยงานเหล่านี้อยู่

ดังนั้น ผู้มีความหลากหลายทางเพศจึงเลือกที่จะปิดกั้นตนเอง แอบซ่อนอัตลักษณ์ และจำกัดหรือหยุดการแสดงออกตัวตนในโลกออนไลน์เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกตอบโต้ ปฏิกิริยาดังกล่าวจะยิ่งรุนแรงมากขึ้น หากบุคคลดังกล่าวเป็นทั้งผู้มีความหลากหลายทางเพศและมาจากชุมชนหรือกลุ่มชายขอบที่ถูกกีดกันและกดขี่ เนื่องจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุประการหนึ่งหรือหลายประการที่ทับซ้อนกันที่กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศได้ห้ามเอาไว้

ข้อจำกัดและการละเมิดที่กล่าวไปข้างต้นไม่ว่าจะพิจารณารายตัวหรือหลายตัวประกอบกันก็ถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศในทั้งห้าประเทศทั้งสิ้น โดยเฉพาะสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูล การไม่ถูกเลือกปฏิบัติในการได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมเบื้องหน้ากฎหมายและความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเสมอภาคโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติในความเป็นส่วนตัว และในการมีชีวิตที่ปลอดจากความรุนแรง

รายงานฉบับนี้ยังได้อธิบายบทบาทของบริษัทเทคโนโลยีในการผลักดันให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศเป็นคนชายขอบในพื้นที่ออนไลน์ เช่น โดยการลบเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศอย่างไม่มีกฎเกณฑ์ ความล้มเหลวในการตอบสนองต่อเนื้อหาที่เหยียดผู้มีความหลากหลายทางเพศ และการใช้อัลกอริทึมที่เผยแพร่เนื้อหาอันตราย

รายงานปิดท้ายด้วยการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมแก่รัฐและบริษัทเทคโนโลยี เพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีและความรับผิดชอบตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับผู้มีความหลากหลายทางเพศในพื้นที่ออนไลน์และอื่น ๆ

9 หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว เช่น ข้อมูลติดต่อ โดยไม่ได้รับความยินยอมทางอินเตอร์เน็ต โดยมีเจตนามุ่งร้าย เช่น ทำให้เหยื่อถูกคุกคาม

10 รายการนี้มิใช่รูปแบบความรุนแรงและการละเมิดออนไลน์ทั้งหมดที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญ แต่เป็นรูปแบบที่ ICJ ได้บันทึก โดยจะถูกนำเสนอในรายละเอียดในบทที่ 5 ความรุนแรงทางออนไลน์รูปแบบอื่น ๆ ยังได้แก่ การแอบติดตามทางออนไลน์ (stalking) การข่มขู่กรรโชกทางเพศ (sextortion) (การข่มขู่ว่าจะปล่อยภาพที่มีเนื้อหาทางเพศของเหยื่อ เพื่อให้ได้เนื้อหาทางเพศหรือการกระทำทางเพศจากเหยื่อเพิ่มติม) และการข่มขู่ว่าจะเผยแพร่เนื้อหาทางเพศ; โปรดดู, ICJ OGBV Law Checklist.

บทที่ 2: กฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ

รายงานฉบับนี้วิเคราะห์อุปสรรคต้องห้ามที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญในการแสดงออกตัวตนและ/หรือเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ในโดยยึดกับหลักกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ บทนี้จะนำเสนอพันธกรณีของรัฐตามกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพจากการเลือกปฏิบัติ การได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมเบื้องหน้ากฎหมายและความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเสมอภาคโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ การแสดงความเห็น เสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูล และความเป็นส่วนตัว[11]

กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศระบุว่า รัฐมีหน้าที่ในการเคารพ ปกป้อง และเติมเต็มสิทธิมนุษยชน พันธกรณีในการเคารพสิทธิมนุษยชนหมายถึง การที่รัฐต้องไม่แทรกแซงหรือจำกัดการใช้สิทธิมนุษยชนของประชาชน พันธกรณีในการปกป้องสิทธิมนุษยชนกำหนดให้รัฐต้องปกป้องบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยบุคคลที่สาม รวมถึงองค์กรเอกชน เช่น ธุรกิจ บริษัทให้บริการด้านความปลอดภัย และบรรษัท ส่วนพันธกรณีในการเติมเต็มสิทธิมนุษยชนหมายถึง การที่รัฐต้องดำเนินการในเชิงบวกเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการใช้สิทธิ

ด้วยเหตุนี้ ตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศแล้ว รัฐจะต้องเคารพ ปกป้อง และเติมเต็มสิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศด้วย รวมถึงสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ สิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศไม่ใช่สิทธิ “ใหม่” แต่เป็นสิทธิที่ติดตัวมากับมนุษย์ทุกคนด้วยความเป็นมนุษย์ที่ทุกคนมี ยกตัวอย่างเช่น สิทธิในการได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมเบื้องหน้ากฎหมายและการได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเสมอภาคโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ สิทธิเสรีภาพจากการเลือกปฏิบัติ สิทธิในความเป็นส่วนตัว และสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลโดยเสรี[12] สนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศหลายฉบับต่างให้การรับประกันสิทธิเหล่านี้ อาทิ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) และอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women: CEDAW)

ประเทศทั้งห้าประเทศในงานศึกษาฉบับนี้เป็นรัฐภาคีของสนธิสัญญาที่แตกต่างกัน โดยทั้งหมดเป็นรัฐภาคีของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child: CRC) และ CEDAW ส่วนประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ไม่ได้เป็นรัฐภาคีของ ICCPR และ ICESCR เราสามารถสรุปสถานะการให้สัตยาบันกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศในตารางได้ดังนี้

	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	ฟิลิปปินส์	สิงคโปร์	ไทย
ICCPR	x		x		x
ICESCR	x		x		x
CRC	x	x	x	x	x
CEDAW	x	x	x	x	x
อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination: CERD)	x		x	x	x
อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ (Convention on the Rights of the Persons with Disabilities: CRPD)	x	x	x	x	x

สิทธิเสรีภาพจากการเลือกปฏิบัติและในการได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมเบื้องหน้ากฎหมายและการได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเสมอภาคโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

หลักการการไม่เลือกปฏิบัติเป็นหลักการทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศที่ถูกบรรจุอยู่ในกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ยกตัวอย่างเช่น ข้อ 2 ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งให้การรับประกันสิทธิเสรีภาพจากการเลือกปฏิบัติ และ ICCPR (ข้อ 2(1)) และ ICESCR (ข้อ 2(2)) สิทธิเสรีภาพจากการเลือกปฏิบัติครอบคลุมการห้ามการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศด้วย

11 สิทธิมนุษยชนเหล่านี้ไม่ใช่สิทธิมนุษยชนทุกประการของผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ได้รับผลกระทบหรือที่สัมพันธ์กับอุปสรรคที่พวกเขาต้องเผชิญในการใช้สิทธิทางออนไลน์ สิทธิมนุษยชนประการอื่น ๆ ที่อาจได้รับผลกระทบในเชิงลบยังได้แก่ สิทธิเสรีภาพในการสมาคมและการชุมนุมโดยสงบ สิทธิในสุขภาพ สิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมือง สิทธิในชีวิต และสิทธิเสรีภาพจากการทรมานและการปฏิบัติหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม และย่ำยีศักดิ์ศรี

12 ICJ, “Invisible, Isolated, and Ignored: Human Rights Abuses Based on Sexual Orientation and Gender Identity/Expression in Colombia, South Africa and Malaysia”, 2564, หน้า 7, ที่: https://icj2.wpenginepowered.com/wp-content/uploads/2021/03/ Colombia-SouthAfrica-Malaysia-SOGIE-Publications-Reports-Thematic-reports-2021-ENG.pdf.

นอกจากนี้ กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศยังรับประกันสิทธิในการได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมเบื้องหน้ากฎหมายและการได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเสมอภาคโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ซึ่งก็รวมการห้ามการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศเอาไว้เช่นกัน

สนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ประเทศทั้งห้าในงานวิจัยนี้เป็นรัฐภาคีรับประกันทั้งสิทธิเสรีภาพจากการเลือกปฏิบัติและในการได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมเบื้องหน้ากฎหมายและการได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเสมอภาคโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ กติกาและสนธิสัญญาระหว่างประเทศเหล่านั้นระบุบทบัญญัติปลายเปิดที่ห้ามการเลือกปฏิบัติ ซึ่งรวมถึงการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศตามที่เป็นจริงหรือที่ถูกกล่าวหา[13]

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนวินิจฉัยว่า ข้อ 26 ของ ICCPR[14] ห้ามการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี[15] ดังนั้น รัฐจึงมีพันธกรณีตามกฎหมายในการรับประกันสิทธิมนุษยชนที่ถูกระบุใน ICCPR ซึ่งรวมถึงสิทธิในการมีเสรีภาพในการแสดงออกและการเข้าถึงข้อมูลโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี[16]

กลไกประจำสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติอื่น ๆ ได้แก่ คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม[17] คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี[18] คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็ก[19] คณะกรรมการต่อต้านการซ้อมทรมาน[20] คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิของคนพิการ[21] และคณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ต่างให้การยืนยันเช่นเดียวกันว่าเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ เป็นเหตุผลต้องห้ามของการเลือกปฏิบัติ[22] โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี (คณะกรรมการ CEDAW) ได้เรียกร้องให้รัฐภาคีตระหนักถึงการเลือกปฏิบัติที่มีรูปแบบทับซ้อนเนื่องจากการเลือกปฏิบัติต่อสตรีด้วยเหตุแห่งเพศและเพศสภาพนั้น "เชื่อมโยงกับปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสตรี เช่น ... เพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ อย่างแยกจากกันไม่ได้"[23]

หลักการยอกยาการ์ตา และหลักการยอกยาการ์ตาบวก 10 (YP+10) ที่ให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับพันธกรณีของรัฐในการนำกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ การแสดงออกทางเพศ และลักษณะทางเพศไปใช้เพื่อสนับสนุนหลักการยอกยาการ์ตา[24] ได้เน้นย้ำต่อว่า

> "มนุษย์ทุกคนสมควรได้รับความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างสมบูรณ์โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสาเหตุวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ มนุษย์ทุกคนสมควรได้รับความคุ้มครองอย่างเสมอภาคกันภายใต้กฎหมายโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติในลักษณะดังกล่าว ไม่ว่าสิทธิมนุษยชนข้ออื่นใดจะถูกละเมิดด้วยหรือไม่ก็ตาม กฎหมายต้องบัญญัติห้ามการเลือกปฏิบัติดังกล่าว และรับประกันความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติดังกล่าวอย่างได้ผลและเสมอภาคต่อมนุษย์ทุกคน"[25]

สิทธิในการได้รับการปฏิบัติด้วยความเสมอภาคและการมีเสรีภาพจากการเลือกปฏิบัติและสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกควรสะท้อนอยู่ในกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์ในฐานะสิทธิมนุษยชนที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ดังที่ได้รับการยืนยันโดยคณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ[26]และคณะทำงานแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการเลือกปฏิบัติต่อ

---

13 โปรดดู, ยกตัวอย่างเช่น ข้อ 2(1) ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และข้อ 2 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

14 ข้อ 26 ของ ICCPR ระบุว่า "*บุคคลทั้งปวงย่อมเสมอกันตามกฎหมาย และมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันตามกฎหมาย โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ ในกรณีนี้ กฎหมายจะต้องห้ามการเลือกปฏิบัติใด ๆ และต้องประกันการคุ้มครองบุคคลทุกคนอย่างเสมอภาคและเป็นผลจริงจังจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลใด เช่น เชื้อชาตผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่นใด เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือสงัคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่น ๆ*"

15 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, *Toonen v. Australia*, Communication No. 488/1992, UN Doc. CCPR/C/50/D/488/1992, 31 มีนาคม 2537.

16 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, "Consideration of reports submitted by states parties under Article 40 of the Covenant, United States of America", UN Doc. CCPR/C/USA/CO/3/Rev.1, 18 December 2549, ย่อหน้า 25; คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, "Consideration of reports submitted by states parties under Article 40 of the Covenant, Chile", UN Doc CCPR/C/CHL/CO/5, 17 เมษายน 2550, ย่อหน้า 16.

17 คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม, "General Comment No. 20", UN Doc. E/C.12/GC/20, 2552, ย่อหน้า 27.

18 คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ, "General recommendation No. 27 on older women and protection of their human rights", UN Doc. CEDAW/C/GC/27, 16 December 2553, ย่อหน้า 13.

19 คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็ก, "General Comment No. 4", UN Doc. CRC/GC/2003/4, 2546, ย่อหน้า 6; และ คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็ก, "General Comment No. 9", UN Doc. CRC/C/ GC/9, 2550, ย่อหน้า 8.

20 คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน, "General Comment No. 2: Implementation of article 2 by State parties", UN Doc. CAT/C/GC/2, 24 มกราคม 2551, ย่อหน้า 21.

21 โปรดดู, ยกตัวอย่างเช่น คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิของคนพิการ, "Concluding Observations on Canada", UN Doc. CRPD/C/ CAN/CO/1, ย่อหน้า 19.

22 โปรดดู, ยกตัวอย่างเช่น, คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ, "Concluding Observations on Germany", UN Doc. CERD/C/DEU/CO/19-22, 2559, ย่อหน้า 16.

23 คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ, "General recommendation No. 28 on the core obligations of State parties under article 2 of the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women", UN Doc. CEDAW/C/ GC/28, 16 ธันวาคม 2553, ย่อหน้า 18.

24 หลักการยอกยาการ์ตาเป็นชุดหลักการทางกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการนำกฎหมายระหว่างประเทศไปใช้กับการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วยเหตุแห่งเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ โดยให้แนวทางสากลในการใช้สิทธิมนุษยชนที่มีมาตรฐานทางกฎหมายระหว่างประเทศที่ผูกมัดให้รัฐทุกรัฐต้องปฏิบัติตาม ICJ และ International Service for Human Rights พร้อมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชนที่มีชื่อเสียงได้พัฒนาหลักการนี้ขึ้นมาร่วมกัน; โปรดดู, ICJ, "Yogyakarta Principles", 1 มีนาคม 2550, ที่: https://www.icj.org/yogyakarta-principles/.

25 หลักการ 2, หลักการยอกยาการ์ตา, ที่: http://yogyakartaprinciples.org/principle-2/.

26 คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ, "General recommendation No. 35: Combating racist hate speech", UN Doc. CERD/C/GC/35, 26 กันยายน 2556, ย่อหน้า 45.

สตรีและเด็กสาว[27] ดังนั้น การขจัดการเลือกปฏิบัติเชิงโครงสร้างต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ เช่นที่เกิดจากกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติ จึงมีความสำคัญต่อรัฐในการปฏิบัติตามพันธกรณีในการเคารพ ปกป้อง และเติมเต็มสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและการเข้าถึงข้อมูลของผู้มีความหลากหลายทางเพศ

กลไกประจำสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติและกระบวนการพิเศษของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้เน้นย้ำถึงพันธกรณีของรัฐในการ "เพิกถอนกฎหมายที่เอาผิดกิจกรรมทางเพศระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายและคนข้ามเพศด้วยเหตุผลเกี่ยวกับการแสดงออกทางเพศ รวมทั้งกฎหมายอื่น ๆ ที่ถูกใช้เพื่อเอาผิด ดำเนินคดี คุกคาม หรือเลือกปฏิบัติบุคคลในรูปแบบอื่น ๆ เนื่องจากเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศตามที่เป็นจริงหรือที่รับรู้"[28] ผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติด้านการคุ้มครองบุคคลจากความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ (ผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า กฎหมายดังกล่าว "มีส่วนในการสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมที่อนุญาตและยินยอมให้เกิดความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศอย่างชัดแจ้ง"[29] ด้วยเหตุนี้ การมีอยู่และการบังคับใช้กฎหมายเหล่านี้จึงมีผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อความสามารถของผู้มีความหลากหลายทางเพศในการแสดงตัวตนในพื้นที่ดิจิทัลโดยปราศจากความหวาดกลัวจากการข่มขู่คุกคาม

สิทธิเสรีภาพในการแสดงความเห็น การแสดงออก และการเข้าถึงข้อมูล

ข้อ 19 ของ ICCPR รับประกันสิทธิของบุคคลแต่ละบุคคลในการมีเสรีภาพในการแสดงออกและแสดงความเห็น โดยสิทธิข้อนี้รวมถึงการมีเสรีภาพในการแสวงหา รับ และเผยแพร่ข้อมูลและความคิดผ่านสื่อใด ๆ โดยไม่คำนึงถึงพรมแดนและปราศจากการเลือกปฏิบัติ[30] มาตรฐานทั้งที่ถูกระบุหรือไม่ถูกระบุในสนธิสัญญาก็ได้ยืนยันว่า สิทธิดังกล่าวครอบคลุมพื้นที่ออนไลน์ด้วย[31] นอกจากนี้ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติยังได้เน้นย้ำในมติที่ได้รับความเห็นชอบอย่างเป็นเอกฉันท์หลายฉบับถึงความสามารถในการนำสิทธิเหล่านี้ไปใช้อย่างเป็นสากล เช่น มติปี 2563 ที่ยืนยันว่า "สิทธิเสรีภาพในการแสดงความเห็นและการแสดงออกทั้งบนโลกออนไลน์และออฟไลน์เป็นสิทธิมนุษยชนที่ได้รับการรับประกันสำหรับทุกคน [...] และถือเป็นหนึ่งในรากฐานที่สำคัญของสังคมและพัฒนาการด้านประชาธิปไตย"[32]

ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์จะไม่ใช่รัฐภาคีของ ICCPR แต่สิทธิในการมีเสรีภาพในการแสดงออกถือเป็นบรรทัดฐานตามกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศโดยทั่วไปด้วย ดังนั้น แม้ว่ารัฐจะไม่ถูกผูกมัดโดยสนธิสัญญาที่รับประกันสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกโดยตรง อาทิ ICCPR รัฐก็ยังถูกผูกมัดโดยบรรทัดฐานที่ได้รับการยอมรับตามกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศอยู่ เว้นแต่ว่ารัฐนั้น ๆ ได้ปฏิเสธบรรทัดฐานดังกล่าวอย่างชัดแจ้งมาโดยตลอด ทั้งนี้ ทั้งประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ได้เคยยอมรับถึงความสำคัญของสิทธิเสรีภาพผ่านการแสดงออกจากการลงนามรับรอง[33] ปฏิญญาเวียนนาและแผนปฏิบัติการ (Vienna Declaration

27 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Report of the Working Group on the issue of discrimination against women in law and in practice", UN Doc. A/HRC/23/50, 19 เมษายน 2556, ย่อหน้า 34.

28 OHCHR, "Born Free and Equal: Sexual Orientation, Gender Identity and Sex Characteristics in International Human Rights Law, Second Edition", 2562, หน้า 41 – 42. และโปรดดู, ICJ, "The 8 March Principles for a Human Rights-Based Approach to Criminal Law Proscribing Conduct Associated with Sex, Reproduction, Drug Use, HIV, Homelessness and Poverty", หลักการ 16, ที่: https://icj2.wpenginepowered.com/wp-content/uploads/2023/03/8-March-Principles-Report_final_print-version.pdf ("ICJ 8 March Principles").

29 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Report of the Independent Expert on protection against violence and discrimination based on sexual orientation and gender identity", UN Doc. A/HRC/38/43, 11 พฤษภาคม 2561, ย่อหน้า 52 ("รายงานของผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติด้านเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศว่าด้วยความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ").

30 ข้อ 19 ของ ICCPR ระบุว่า "1. บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะมีความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง
2. บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพแห่งการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงเสรีภาพที่จะแสวงหา รับและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความคิดทุกประเภท โดยไม่คำนึงถึงพรมแดน ทั้งนี้ไม่ว่าด้วยวาจาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือการตีพิมพ์ในรูปของศิลปะ หรือโดยอาศัยสื่อประการอื่นตามที่ตนเลือก
3. การใช้สิทธิตามที่บัญญัติในวรรค 2 ของข้อนี้ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบพิเศษควบคู่ไปด้วย การใช้สิทธิดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดในบางเรื่อง แต่ทั้งนี้ข้อจำกัดนั้นต้องบัญญัติไว้ในกฎหมาย และจำเป็นต่อ
(ก) การเคารพในสิทธิหรือชื่อเสียงของบุคคลอื่น
(ข) การรักษาความมั่นคงของชาติ หรือความสงบเรียบร้อย หรือการสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน

31 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, ความเห็นทั่วไปลำดับที่ 34, UN Doc. CCPR/C/GC/34, 2554, ย่อหน้า 26 ("คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, ความเห็นทั่วไปลำดับที่ 34"); คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, *The promotion, protection and enjoyment of human rights on the Internet*, UN Doc. A/HRC/38/L.10/Rev.1, 4 กรกฎาคม 2561 ('A/HRC/38/L.10/Rev.1'), หน้า 3. เรื่องนี้ถูกยืนยันในทำนองเดียวกันในปฏิญญาร่วมว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออกและอินเตอร์เน็ต (Joint Declaration on Freedom of Expression and the Internet) จัดทำ โดย 4 ผู้เชี่ยวชาญอิสระจากสหประชาชาติและระบบภูมิภาคครอบคลุมถึงประเด็นเสรีภาพแห่งการแสดงออก เมื่อเดือนมิถุนายน 2554: ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการส่งเสริมและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในความคิดเห็นและการแสดงออก (United Nations Special Rapporteur on Freedom of Opinion and Expression), ผู้แทนว่าด้วยเสรีภาพของสื่อมวลชนขององค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Co-operation in Europe - OSCE), ผู้รายงานพิเศษว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออกขององค์การรัฐอเมริกัน (Organization of American States - OAS) และผู้รายงานพิเศษว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออกและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมาธิการแอฟริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชน (African Commission on Human and Peoples' Rights - ACHPR), *ปฏิญญาร่วมว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออกและอินเทอร์เน็ต (Joint Declaration on Freedom of Expression and the Internet)*, 1 มิถุนายน 2554, ย่อหน้า 1a. ที่: https://www.osce.org/fom/78309?download=true

32 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Resolution adopted by the Human Rights Council on 16 กรกฎาคม 2020: 44/12. Freedom of opinion and expression", UN Doc. A/HRC/RES/44/12, 24 กรกฎาคม 2553, หน้า 1.

33 โปรดดู, ยกตัวอย่างเช่น: กระทรวงการต่างประเทศ, "40th HRC – Joint Statement on New and Emerging Technologies and Human Rights, 8 March 2019", 8 มีนาคม 2562, ที่: https://www.mfa.gov.sg/Overseas-Mission/Geneva/Speeches-and-Statements-_-Permanent-Mission-to-the-UN/2019/03/press_20190308-1; และ คณะผู้แทนถาวรมาเลเซียประจำสหประชาชาติ, "Statement by H.E. Ambassador Hussein Haniff, Chair of the Third Committee", 8 พฤศจิกายน 2554, ที่: https://www.un.int/malaysia/_sites/www.un.int/files/Malaysia/66th_session/66unga25_declarationondev.pdf.

and Programme of Action)[34] ไปแล้ว ดังนั้น ดังที่กล่าวมาข้างต้น ประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์จึงมีพันธกรณีตามกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศในการรับประกันสิทธิในการมีเสรีภาพในการแสดงออก[35]

พื้นฐานทางกฎหมายสำหรับปิดกั้นหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูล

โดยทั่วไปแล้ว สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกอาจถูกจำกัดได้ในกรณีที่เคร่งคัดและถูกนิยามอย่างแคบเท่านั้นตามที่กฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศกำหนด เช่น กรณีที่ระบุในข้อ 19(3) ของ ICCPR ซึ่งรับประกันสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและการเข้าถึงข้อมูลทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์ ดังที่กล่าวไปข้างต้น

กฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศระบุว่า ข้อจำกัดใด ๆ จะต้องไม่ปิดกั้นการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกเว้นแต่ข้อจำกัดนั้นจะมีลักษณะดังนี้[36]

ก) สอดคล้องกับกฎหมาย – หลักการว่าด้วยความชอบด้วยกฎหมาย
ข) เป็นไปเพื่อตอบสนองต่อผลประโยชน์สาธารณะขั้นพื้นฐานอันชอบธรรมที่ถูกนิยามอย่างจำกัดและแคบตามที่กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอนุญาตไว้ ได้แก่ การปกป้องสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของผู้อื่น ความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยของประชาชน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม สุขภาพของประชาชน หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
ค) มีความจำเป็นอย่างเคร่งครัดต่อการบรรลุผลประโยชน์อันชอบธรรมเหล่านี้
ง) ได้สัดส่วนกับผลประโยชน์อันชอบธรรมที่ต้องการบรรลุ หมายความว่า ข้อจำกัดนั้นจะต้องเป็นวิธีในการบรรลุผลประโยชน์ดังกล่าวที่ล่วงล้ำหรือจำกัดสิทธิน้อยที่สุด
จ) เหมาะสมกับผลประโยชน์อันชอบธรรมที่ต้องการปกป้อง เช่น เป็นข้อจำกัดที่เชื่อมโยงกับผลประโยชน์นั้น ๆ อย่างสมเหตุสมผลและมีเหตุผล
ฉ) ไม่มีลักษณะพลการ
ช) ไม่มีลักษณะเลือกปฏิบัติ และ
ซ) สอดคล้องกับสิทธิข้ออื่นที่กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศระบุ

นอกจากนี้ ข้อจำกัดต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกใด ๆ จะต้องไม่ขัดกับพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่รัฐไม่สามารถเลี่ยงได้ แม้แต่ในสถานการณ์ "ฉุกเฉินที่คุกคามความอยู่รอดของชาติ"

ข้อ 19(3) ของ ICCPR ระบุอย่างเฉพาะเจาะจงว่า สิทธิในการมีเสรีภาพในการแสดงออกอาจ "มีข้อจำกัดในบางเรื่อง" ตามที่กฎหมายบัญญัติและตามความจำเป็นเท่านั้น เพื่อเป้าหมายในการรับประกันการเคารพสิทธิหรือชื่อเสียงของผู้อื่น หรือรักษาความมั่นคงของชาติ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม หรือสุขภาพหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เป้าหมายข้างต้นคือเป้าหมายอันชอบธรรมทั้งหมดที่รัฐสามารถใช้เป็นเหตุผลในการจำกัดการแสดงออกได้ ดังนั้น ข้อจำกัดการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกใด ๆ จะต้องผ่านเกณฑ์ว่าด้วยความชอบด้วยกฎหมาย การมีเป้าหมายอันชอบธรรมรองรับ ความจำเป็น และความได้สัดส่วนก่อน

และที่สำคัญ ข้อจำกัดใด ๆ ไม่ว่าจะตามที่ประกาศหรือที่นำไปปฏิบัติ หรือในเชิงเนื้อหาสาระหรือในเชิงรูปแบบ และทั้งทางตรงหรือทางอ้อม จะต้องไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุผล (ข้อใดข้อหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งข้อและทับซ้อนกัน) ที่กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศต้องห้ามเอาไว้ รวมถึง เหตุผลเกี่ยวกับเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ[37]

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศไม่อาจใช้เป็นเหตุผลอันชอบธรรมในการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูล ยกตัวอย่างเช่น คณะกรรมสิทธิ์มนุษยชนได้อธิบายเอาไว้ว่า ข้อจำกัดใด ๆ เพื่อปกป้องศีลธรรมอันดี "จะต้องถูกมองด้วย ... หลักการการไม่เลือกปฏิบัติ"[38] นอกจากนี้ คณะกรรมสิทธิ์มนุษยชนรวมถึงกลไกอื่น ๆ ยังเคยปฏิเสธรัฐในการยกเอาเหตุผลว่าด้วย "ศีลธรรมอันดีของประชาชน" "การคุ้มครองสิทธิเด็ก" และ "ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม" เพื่อสนับสนุนการใช้ข้อจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของผู้ที่ปกป้องสิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศอีกด้วย[39]

34 ปฏิญญาเวียนนาและแผนปฏิบัติการ (Vienna Declaration and Programme of Action) ที่การประชุมโลกว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ณ กรุงเวียนนา วันที่ 25 มิถุนายน 2536, ย่อหน้า B(1)(22) และ C(67).
35 Chen Siyuan and Chia Chen Wei, "Singapore's latest efforts at regulating online hate speech", *Research Collection School Of Law*, มิถุนายน 2562, ย่อหน้า 34.
36 ICJ 8 March Principles, หลักการ 7.
37 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, ความเห็นทั่วไปลำดับที่ 34, ย่อหน้า 26; คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "CCPR General Comment No. 18: Non-discrimination", 10 พฤศจิกายน 2532, ที่: https://www.refworld.org/docid/453883fa8.html. ดังที่กล่าวไปแล้วก่อนหน้านี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้ตีความประเด็นนี้ให้ครอบคลุมเพศวิถีด้วย; โปรดดู, คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, *Toonen v. Australia*, Communication No. 488/1992, UN Doc. CCPR/C/50/D/488/1992, 31 มีนาคม 2537.
38 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, ความเห็นทั่วไปลำดับที่ 34, ย่อหน้า 32.
39 OHCHR, "Born Free and Equal: Sexual Orientation, Gender Identity and Sex Characteristics in International Human Rights Law, Second Edition", 2562, หน้า 81 – 83.

การที่ข้อจำกัดต้อง "มีกฎหมายรองรับ" หมายถึง ข้อจำกัดนั้นจำเป็นต้องเป็นไปตามหลักการว่าด้วยความชอบด้วยกฎหมาย หลักการนี้กำหนดว่า กฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกจะต้องถูกบัญญัติด้วยความละเอียดเพียงพอ เพื่อที่จะ (1) ให้โอกาสบุคคลในการสำรวจและปรับพฤติกรรม (2) ให้แนวทางแก่ผู้ที่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายดังกล่าวเพื่อรับประกันว่า ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถระบุได้อย่างแน่ชัดว่าการแสดงออกประเภทใดอยู่ในขอบเขตที่ต้องจำกัด และจะไม่ใช้ "ดุลยพินิจอย่างกว้างขวาง" ในการจำกัดเสรีภาพในการแสดงออก[40]

นอกจากนี้ เนื้อหาตามข้อ 19(3) ยังระบุโดยชัดเจนว่า ข้อจำกัดใด ๆ จะต้องสอดคล้องกับหลักการว่าด้วยความจำเป็นและความได้สัดส่วน แม้ว่าข้อจำกัดนั้นจะเป็นไปเพื่อบรรลุเป้าหมายอันชอบธรรมก็ตาม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้อธิบายว่า เกณฑ์ว่าด้วยความจำเป็นกำหนดว่า รัฐจะต้องไม่นำข้อจำกัดไปใช้ หากรัฐสามารถคุ้มครอง "สิทธิหรือชื่อเสียงของผู้อื่น" หรือ "ความมั่นคงของชาติ" หรือ "ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม" หรือ "สุขภาพหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน" ด้วยมาตรการที่จำกัดสิทธิน้อยกว่า ส่วนเกณฑ์ว่าด้วยความได้สัดส่วนรับประกันว่า ข้อจำกัดจะได้สัดส่วนกับหน้าที่ของมัน โดยไม่มีลักษณะกว้างจนเกินไปและเป็น "เครื่องมือที่ล่วงล้ำน้อยที่สุดในบรรดาเครื่องมือทั้งหมดในการทำหน้าที่คุ้มครองผลประโยชน์"[41]

พันธกรณีของรัฐในการเคารพ ปกป้อง และเติมเต็มสิทธิในการแสดงออก แสดงความเห็น และเข้าถึงข้อมูลออนไลน์และออฟไลน์อย่างเสรีเป็นหน้าที่ของอำนาจทุกฝ่ายในรัฐ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ หรือตุลาการ รวมถึงหน่วยงานสาธารณะหรือหน่วยงานรัฐอื่น ๆ[42] พันธกรณีดังกล่าวยังครอบคลุมถึงว่า สิทธิดังกล่าวจะได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมายภายในประเทศ ซึ่งรวมถึงการรับประกันการมีและการเข้าถึงมาตรการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพในกรณีที่สิทธิเหล่านี้ถูกละเมิด[43]

พันธกรณีนี้ได้รับการยืนยันโดยหลักการข้อที่ 19 ของหลักการยอกยาการ์ตา ซึ่งอธิบายโดยชัดเจนว่า รัฐจะต้องรับประกัน "มิให้แนวทางการรักษาความสงบ ศีลธรรม สุขภาพและความปลอดภัยของประชาชนถูกใช้อย่างเลือกปฏิบัติในการจำกัดสิทธิในการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นที่มุ่งส่งเสริมวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย" และรับประกันว่า "ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลและแนวความคิด รวมทั้งเข้าร่วมการทำประชาพิจารณ์ได้อย่างเสมอภาค โดยไม่ขึ้นกับวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ"[44]

พันธกรณีในการจำกัดการแสดงออก รวมถึงการแสดงออกที่ยั่วยุให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือการใช้ความรุนแรง[45]

ขณะเดียวกัน ข้อ 20 ของ ICCPR ไม่เพียงแต่อนุญาต แต่ยังกำหนดอย่างชัดแจ้ง ให้รัฐห้าม "การโฆษณาชวนเชื่อเพื่อการสงคราม" และ "การสนับสนุนให้เกิดความเกลียดชังต่อชาติ เผ่าพันธุ์ หรือศาสนา ซึ่งก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือการใช้ความรุนแรง"[46] รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดความเกลียดชังต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ หรือที่เรียกว่า "การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง หรือ hate speech"[47] แต่ครอบคลุมเฉพาะในกรณีที่การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังนั้นถือเป็นการยั่วยุให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือการใช้ความรุนแรงเท่านั้น[48]

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนยังได้อธิบายอย่างชัดเจนว่า ข้อ 19 และ 20 ของ ICCPR "สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน" และข้อจำกัดที่ข้อ 20 อนุญาตให้สามารถทำได้จะต้องสอดคล้องและเป็นไปตามข้อ 19 "อย่างเคร่งครัด"[49] อดีตผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออกเน้นย้ำว่า กฎหมายต่อต้านการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังหรือการยั่วยุให้เกิดความรุนแรงทางออนไลน์และออฟไลน์ภายในประเทศจะต้องยึด "เกณฑ์ว่าด้วยความชอบด้วยกฎหมาย ความจำเป็น และความได้สัดส่วน และความชอบธรรม" โดยใช้แนวทางจากข้อ 19 และ 20 ของ ICCPR ICERD และแผนปฏิบัติการราบัตว่าด้วยการห้ามการสนับสนุนความเกลียดชังในชาติ เผ่าพันธุ์ หรือศาสนา ซึ่งยั่วยุให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือการใช้ความรุนแรง[50]

---

40 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, ความเห็นทั่วไปลำดับที่ 34, ย่อหน้า 25; ICJ 8 March Principles, หลักการ 7.

41 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, ความเห็นทั่วไปลำดับที่ 34, ย่อหน้า 33 ถึง 35.

42 UN คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, "ความเห็นทั่วไปลำดับที่ 31 [80]: The Nature of the General Legal Obligation Imposed on State Parties to the Covenant", UN Doc. CCPR/C/21/Rev.1/Add.13, 29 มีนาคม 2557 ('UN Doc. CCPR/C/21/Rev.1/Add.13'), ย่อหน้า 4, ที่: https://www.refworld.org/docid/478b26ae2.html.

43 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, ความเห็นทั่วไปลำดับที่ 34, ย่อหน้า 8.

44 หลักการ 19, หลักการยอกยาการ์ตา, ที่: http://yogyakartaprinciples.org/principle-19/.

45 สำหรับคำอธิบายในรายละเอียดเกี่ยวกับพันธกรณีของรัฐเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง รวมถึงการยั่วยุให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือความรุนแรง; โปรดดู, Daron Tan, "Avoiding Overreach: Shaping State Responses to Anti-LGBTI Online Hate Speech in Southeast Asia", *Opinio Juris*, 18 มิถุนายน 2565, ที่: https://opiniojuris.org/2022/06/18/avoiding-overreach-shaping-state-responses-to-anti- lgbti-online-hate-speech-in-southeast-asia/.

46 ข้อ 20 ระบุว่า "1. การโฆษณาชวนเชื่อใด ๆ เพื่อการสงครามเป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย 2. การสนับสนุนให้เกิดความเกลียดชังในชาติ เผ่าพันธุ์ หรือศาสนา ซึ่งยั่วยุให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือการใช้ความรุนแรง เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย"

47 สำหรับคำจำกัดความของ "การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง", โปรดดู: United Nations Strategy and Plan of Action on Hate Speech, หน้า 2, ที่: https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/advising-and-mobilizing/Action_plan_on_hate_speech_EN.pdf.

48 จำเป็นต้องเน้นย้ำว่า คำว่า "การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง" และ "การยั่วยุให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือความรุนแรง" ไม่สามารถใช้สลับกันได้ พันธกรณีในการห้ามด้วยกฎหมายตามข้อ 20 ครอบคลุมเฉพาะกรณีที่ "การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง" ถือเป็นการยั่วยุให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือความรุนแรงเท่านั้น; โปรดดู, คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Freedom of religion or belief, and freedom from violence and discrimination based on sexual orientation and gender identity", UN Doc. A/HRC/53/37, 7 มิถุนายน 2563, ย่อหน้า 27.

49 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, ความเห็นทั่วไปลำดับที่ 34, ย่อหน้า 50, 52.

50 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, "Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of the freedom of opinion and expression", UN Doc. A/74/486, 9 October 2019 ('UN Doc. A/74/486'), ย่อหน้า 57(b); คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, *Annual report of the United Nations High Commissioner for Human Rights: Addendum*, UN Doc. A/HRC/22/17/Add.4 ('Rabat Plan of Action'), 11 มกราคม 2556, ที่: https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Opinion/SeminarRabat/Rabat_draft_outcome.pdf.

ผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติด้านเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศได้เน้นย้ำว่า

> "... มีความจำเป็นต้องปกป้องกลุ่มเปราะบางจากถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง และต้องระมัดระวังในการมีกฎหมายที่กว้างเกินควรที่อาจยุยงให้ "กลุ่มต่าง ๆ รวมถึงกลุ่มที่อยู่ชายขอบที่สุดที่กฎหมายอ้างว่าต้องการเอื้อประโยชน์ ต่อสู้แย่งชิงกันในการแข่งขันไปสู่จุดเสื่อมด้านเสรีภาพในการพูด""[51]

พันธกรณีของรัฐตามข้อ 20(2) ของ ICCPR ในการมีกฎหมายห้าม "การส่งเสริมให้เกิดความเกลียดชังในชาติ เผ่าพันธุ์ หรือศาสนา ซึ่งยั่วยุให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือการใช้ความรุนแรง" ไม่ได้บังคับให้รัฐต้องกำหนดความผิดสำหรับการยั่วยุทุกรูปแบบ แต่ควรเก็บไว้สำหรับการยั่วยุให้เกิดความรุนแรงในรูปแบบที่ร้ายแรงที่สุดเท่านั้น โดยระดับความรุนแรงสามารถประเมินโดยใช้เกณฑ์ 6 ข้อตามที่ระบุในแผนปฏิบัติการราบัต ซึ่งให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

(1) บริบททางสังคมและการเมือง
(2) สถานะของผู้พูด
(3) เจตนาในการยั่วยุผู้ฟังต่อกลุ่มเป้าหมาย
(4) บริบทและรูปแบบของการพูด
(5) ขอบเขตการเผยแพร่เนื้อหา และ
(6) ความเป็นไปได้ที่จะเกิดความเสียหาย[52]

เกณฑ์ข้างต้นสอดคล้องกับหลักการที่ 5 ของหลักการยอกยาการ์ตา ซึ่งกำหนดให้รัฐ "กำหนดโทษอาญาที่เหมาะสมต่อการใช้ความรุนแรง การข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรง การยั่วยุให้เกิดความรุนแรง และการรังแกรูปแบบอื่น ๆ อันเนื่องมาจากวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ของบุคคล"[53]

การยั่วยุในรูปแบบอื่น ๆ ที่ร้ายแรงน้อยกว่าอาจถูกห้ามด้วยมาตรการบังคับทางปกครองหรือแพ่ง[54] สอดคล้องกับเกณฑ์ในข้อ 19(3) ที่กำหนดให้ข้อจำกัดของรัฐ "เป็นเครื่องมือที่ล่วงล้ำน้อยที่สุด" และ "ได้สัดส่วนกับผลประโยชน์ที่ต้องการปกป้อง"[55] ยกตัวอย่างเช่น รัฐควรออกกรอบการทำงานต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ครอบคลุมที่ระบุรวมเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศเป็นลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองอย่างชัดเจน และให้สิทธิผู้มีความหลากหลายทางเพศในการเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพสำหรับผลกระทบจากการยั่วยุทางออนไลน์ที่เกิดขึ้นจริง โดยรวมถึงการเยียวยาทางแพ่งสำหรับความเสียหายด้วย[56]

รัฐยังควรออกมาตรการเชิงนโยบายในเชิงบวกที่เป็นแนวเดียวกับแผนปฏิบัติการราบัต เพื่อกำจัดอคติที่เป็นเหตุเบื้องหลังการยั่วยุทางออนไลน์และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังรูปแบบอื่น ๆ ต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ ผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติด้านเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศเสนอแนะว่า มาตรการเชิงนโยบายสาธารณะในการ "ยุติวงจรการเลือกปฏิบัติ การทำให้เป็นชายขอบ และการกีดกัน" ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนี้อาจรวมถึงโครงการให้ความรู้แก่สาธารณะ นโยบายด้านการศึกษาเพื่อขจัดอคติทางสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นอันตราย ความเข้าใจผิดและความลำเอียง และขจัดการฉายภาพผู้มีความหลากหลายทางเพศในเชิงลบหรือเชิงเหมารวมในสื่อ[57]

สิทธิในการเป็นอิสระจากความรุนแรง

รัฐมีพันธกรณีในการคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศจากความรุนแรงที่กระทำโดยตัวแสดงที่เป็นรัฐและไม่ใช่รัฐ ความล้มเหลวในการป้องกัน ตรวจสอบ นำตัวคนผิดมาลงโทษอย่างเพียงพอ และการให้การเยียวยาที่มีประสิทธิภาพสำหรับกรณีความรุนแรงที่มีเหตุจูงใจมาจากความเกลียดชังและการเกลียดหรือกลัวคนรักเพศเดียวกันและคนข้ามเพศ รวมถึงทางออนไลน์ ถือเป็นการขัดพันธกรณีของรัฐในการปกป้องบุคคลและกลุ่มบุคคลจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยบุคคลที่สาม ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในการมีชีวิต การมีเสรีภาพและความปลอดภัยของบุคคล การมีชีวิตที่เป็นส่วนตัว และการได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมเบื้องหน้ากฎหมายและการคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเสมอภาคโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

51 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, "Freedom of religion or belief, and freedom from violence and discrimination based on sexual orientation and gender identity", UN Doc. A/HRC/53/37, 7 มิถุนายน 2566, ย่อหน้า 27.
52 แผนปฏิบัติการราบัต, ย่อหน้า 29.
53 หลักการ 5, หลักการยอกยาการ์ตา, ที่: https://yogyakartaprinciples.org/principle-5/.
54 แผนปฏิบัติการราบัต, ย่อหน้า 20 และ 34
55 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, ความเห็นทั่วไปลำดับที่ 34, ย่อหน้า 34.
56 โปรดดู, ยกตัวอย่างเช่น, ARTICLE 19, "The Camden Principles on Freedom of Expression and Equality", เมษายน 2552, ที่: https://www.article19.org/data/files/pdfs/standards/the-camden-principles-on-freedom-of-expression-and-equality.pdf.
57 รายงานของผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติด้านเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศว่าด้วยความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ, ย่อหน้า 97.

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้เน้นย้ำอย่างชัดแจ้งว่า รัฐมีหน้าที่ต้องปกป้องบุคคลจากภัยคุกคามต่อชีวิตหรือร่างกายที่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าจากตัวแสดงที่เป็นรัฐและที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงความรุนแรงต่อบุคคลเนื่องจากวิถีหรืออัตลักษณ์ทางเพศ[58] พันธกรณีข้อนี้ครอบคลุมถึงความรุนแรงที่ถูกกระทำในบริบทออนไลน์และด้วยเทคโนโลยีด้วย โดยสภาพแวดล้อมที่พึ่งพาเทคโนโลยีเป็นสื่อกลางเช่นในปัจจุบันเป็นบริบทที่ความรุนแรงรูปแบบร่วมสมัยเกิดขึ้น[59] ดังนั้น คนจึงมีสิทธิที่จะได้รับการปกป้องสิทธิมนุษยชนทั้งในโลกออนไลน์และโลกแห่งความเป็นจริงอย่างเท่าเทียมกัน[60]

พันธกรณีในการห้ามความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพ

พันธกรณีในการขจัดความรุนแรงต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศมาคู่กับ และมีขอบเขตเทียบเท่า พันธกรณีของรัฐในการห้ามความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพ ซึ่งรวมถึงความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพทางออนไลน์ด้วย ทั้งนี้ ความรุนแรงต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ "ถือเป็นความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพรูปแบบหนึ่งที่มีแรงจูงใจมาจากความต้องการทำโทษผู้ที่ถูกมองว่าท้าทายบรรทัดฐานทางเพศสภาพของสังคม"[61] นอกจากนี้ ข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติยังได้เน้นย้ำว่า ผู้หญิงที่เป็นคนรักร่วมเพศ คนรักสองเพศ และคนข้ามเพศมีความเปราะบางเป็นพิเศษต่อ "ความรุนแรงบนโลกออนไลน์ในรูปแบบที่รุนแรงเป็นพิเศษ"[62]

คณะกรรมการ CEDAW เสนอแนะให้รัฐดำเนินมาตรการใน "การป้องกัน การปกป้อง การดำเนินคดีและการลงโทษ การเยียวยา การเก็บรวบรวมและติดตามข้อมูล และความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อเร่งรัดการขจัดความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพ"[63] ดังนั้น รัฐจึงต้องเพิกถอนกฎหมายที่เลือกปฏิบัติที่ "รับประกัน ส่งเสริม อำนวยความสะดวก สร้างความชอบธรรม หรือยินยอมให้เกิดความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพทุกรูปแบบ" รวมถึงบทบัญญัติที่กำหนดบทลงโทษอาญาสำหรับ "การเป็นคนรักร่วมเพศ คนรักสองเพศ และคนข้ามเพศ"[64]

ในทำนองเดียวกัน ผู้รายงานพิเศษว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความเห็นและแสดงออกได้เสนอแนะให้รัฐออกกฎหมายเพื่อ "ห้าม ตรวจสอบ และดำเนินคดีกรณีความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพทางออนไลน์"[65] โดยกฎหมายดังกล่าว "ควรถูกตราขึ้นมาอย่างจำกัดและควรคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของระบบดิจิทัล เช่น การเผยแพร่เนื้อหาโดยผู้กระทำความผิดรอง"[66]

กฎหมายอาญาควรถูกใช้เพื่อห้ามความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพออนไลน์ในรูปแบบที่สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อสิทธิมนุษยชนของบุคคลที่ถือเป็นการละเมิดทางกาย ทางเพศ หรือทางจิตวิทยาเท่านั้น[67] รูปแบบของความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพทางออนไลน์ที่ควรเป็นความผิด ได้แก่ การข่มขู่ทางออนไลน์ว่าจะกระทำความรุนแรงทางร่างกายและ/หรือทางเพศ การคุกคามทางออนไลน์อย่างรุนแรง อันรวมถึงการคุกคามทางเพศ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว (doxing) การข่มขู่กรรโชกทางเพศ (sextortion) การแอบติดตามทางออนไลน์ (stalking) การเผยแพร่เนื้อหาทางเพศโดยไม่ได้รับความยินยอม และการข่มขู่ว่าจะเผยแพร่เนื้อหาทางเพศ[68] ส่วนการละเมิดหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมบนโลกออนไลน์ในรูปแบบที่รุนแรงน้อยกว่านั้น โดยทั่วไปแล้ว มาตรการทางแพ่งหรือทางปกครองจะมีความเหมาะสมมากกว่า

58 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, "General recommendation No. 35: Article 9 (Liberty and security of person)", UN Doc. CCPR/C/GC/35, 16 December 2557, ย่อหน้า 9.

59 คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ, "General recommendation No. 35 on gender-based violence against women, updating general recommendation No. 19", UN Doc. CEDAW/C/GC/35, 26 กรกฎาคม 2560, ย่อหน้า 20; คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Report of the Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences on online violence against women and girls from a human rights perspective", UN Doc. A/HRC/38/47, 14 มิถุนายน 2561, ย่อหน้า 50; รายงานของผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาชาตอว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออกว่าด้วยความเป็นธรรมทางเพศสภาพและเสรีภาพในการแสดงออก, ย่อหน้า 62 – 67.

60 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "The promotion, protection and enjoyment of human rights on the Internet", UN Doc. A/HRC/38/L.10/Rev.1, 4 กรกฎาคม 2561, ย่อหน้า 1.

61 OHCHR, "Born Free and Equal: Sexual Orientation, Gender Identity and Sex Characteristics in International Human Rights Law, Second Edition", 2562, หน้า 13.

62 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Promotion, protection and enjoyment of human rights on the Internet: ways to bridge the gender digital divide from a human rights perspective", UN Doc. A/HRC/35/9, 5 พฤษภาคม 2560, ย่อหน้า 36.

63 สำหรับรายการมาตรการอย่างละเอียดที่รัฐควรดำเนินการ โปรดดู, คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ, "General recommendation No. 35 on gender-based violence against women, updating general recommendation No. 19", UN Doc. CEDAW/C/GC/35, 26 กรกฎาคม 2560, ย่อหน้า 27 – 35.

64 *เพิ่งอ้าง*, ย่อหน้า 29 (c)(i).

65 โดยอาจรวมถึงการข่มขู่ทางอนไลน์ว่าจะใช้ความรุนแรงทางกายภาพและ/หรือทางเพศ การคุกคามร้ายแรงทางออนไลน์ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวโดยไม่ได้รับความยินยอม การข่มขู่กรรโชกทางเพศ การแอบติดตามทางออนไลน์ การกระจายเนื้อหาทางเพศโดยไม่ได้รับความยินยอม และการข่มขู่ว่าจะเผยแพร่เนื้อหาทางเพศ; โปรดดู, ICJ OGBV Law Checklist.

66 รายงานของผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาชาตอว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออกว่าด้วยความเป็นธรรมทางเพศสภาพและเสรีภาพในการ, ย่อหน้า 107. ยกตัวอย่างเช่น รัฐต้องมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันและลบเนื้อหาออนไลน์ที่เป็นอันตราย หรือออกคำสั่งคุ้มครองเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดโพสต์หรือเผยแพร่ภาพที่มีเนื้อหาทางเพศโดยปราศจากความยินยอม; โปรดดู, ICJ OGBV Law Checklist.

67 ICJ 8 March Principles, หลักการ 2 และ 13; ICJ OGBV Law Checklist.

68 ICJ OGBV Law Checklist.

สิทธิในความเป็นส่วนตัว

ข้อ 17 ของ ICCPR คุ้มครองสิทธิของบุคคลทุกคนจากการถูกแทรกแซงความเป็นส่วนตัวโดยพลการหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย[69] สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้ยืนยันว่า สิทธิของทุกคนในความเป็นส่วนตัวและการใช้สิทธิในการแสดงออกและแสดงความเห็นอย่างเสรีและอิสระนั้นพึ่งพากันและกัน[70] สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้เน้นย้ำในมติปี 2557 ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนในยุคดิจิทัลว่า พัฒนาการทางเทคโนโลยีได้เพิ่มขีดความสามารถของตัวแสดงที่เป็นรัฐและที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงองค์กรธุรกิจ ในการเก็บรวบรวม สอดส่อง และดักจับข้อมูลในลักษณะที่ละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัว และเน้นย้ำว่า รัฐมีหน้าที่ตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในการป้องกันไม่ให้การละเมิดในบริบทการสื่อสารดิจิทัลเช่นนี้เกิดขึ้น[71]

คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติและสำนักข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้ยืนยันว่า ข้อจำกัดสิทธิในความเป็นส่วนตัวใด ๆ จะต้องเป็นไปตามหลักการว่าด้วยความชอบด้วยกฎหมาย การมีเป้าหมายอันชอบธรรม ความจำเป็น และความได้สัดส่วน ในลักษณะเดียวกันกับข้อจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกและเสรีภาพขั้นพื้นฐานข้ออื่น ๆ[72] หลักการดังกล่าวมีความสำคัญและสามารถนำไปบังคับใช้กับทั้งโลกออนไลน์และออฟไลน์ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีและกลวิธีในการสอดส่องติดตามการสื่อสาร[73]

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้ยืนยันว่า สิทธิในความเป็นส่วนตัวกำหนดให้รัฐต้องดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อ "รับประกันว่าข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวของบุคคลจะไม่ตกไปสู่มือของบุคคลที่กฎหมายไม่อนุญาตให้รับ ครอบครอง และใช้ข้อมูลนั้น และข้อมูลดังกล่าวจะไม่ถูกใช้เพื่อจุดประสงค์ที่ไม่สอดคล้องกับ [ICCPR]"[74] ข้อมูลนี้รวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลหนึ่ง ๆ ด้วย ดังที่ได้รับการเน้นย้ำในคำอธิบายทางกฎหมายประกอบหลักการยอกยาการ์ตา[75] และโดยผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติด้านวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ[76]

ผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติด้านวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศระบุว่า การเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว (doxing) และการเปิดเผยเพศวิถีและ/หรืออัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลต่อสาธารณชน (outing) เป็นความกังวลในหมู่ผู้มีความหลากหลายทางเพศ[77] สำนักข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติยังได้แสดงความกังวลว่า ผู้หญิงที่เป็นคนรักร่วมเพศ คนรักสองเพศ และคนข้ามเพศ "อาจเผชิญความเสี่ยงที่สูงกว่ากลุ่มอื่น และอาจเผชิญความรุนแรงทางออนไลน์ในรูปแบบที่รุนแรงเป็นพิเศษ"[78] เช่น ด้วยการ "พุ่งเป้าโจมตีความเป็นส่วนตัวของผู้หญิงด้วยการเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวบนอินเตอร์เน็ต"[79]

ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

พันธกรณีของรัฐในการปกป้องสิทธิมนุษยชน เช่น สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูล และสิทธิอื่น ๆ ที่ได้เน้นย้ำไปข้างต้น ครอบคลุมพันธกรณีของรัฐในการปกป้องสิทธิมนุษยชนจากกิจกรรมของหน่วยงานเอกชน อาทิ บริษัท ด้วย หากการกระทำนั้น ๆ ส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิมนุษยชน[80] ดังนั้น รัฐจึงมีหน้าที่ในการกำกับดูแลบริษัทในระดับหนึ่ง โดยเป้าหมายของการกำกับดูแลนั้นจะต้องเป็นไปเพื่อการปกป้อง มิใช่การจำกัดสิทธิมนุษยชน

69 ข้อ 17 ของ ICCPR ระบุว่า "1. บุคคลจะถูกแทรกแซงความเป็นส่วนตัว ครอบครัว เคหสถาน หรือการติดต่อสื่อสารโดยพลการ หรือไม่ชอบด้วยกฎหมายมิได้ และจะถูกลบหลู่เกียรติและชื่อเสียงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายมิได้ 2. บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายมิให้ถูกแทรกแซงหรือลบหลู่เช่นว่านั้น"

70 สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ, "The right to privacy in the digital age", UN Doc. A/RES/68/167, 18 ธันวาคม 2556.

71 *เพิ่งอ้าง*

72 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Report of the High Commissioner for Human Rights on the Right to Privacy in the Digital Age", UN Doc. A/HRC/39/29, 3 สิงหาคม 2561, ย่อหน้า 10; คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "The right to privacy in the digital age", UN Doc. A/HRC/RES/34/7, 7 เมษายน 2560, ย่อหน้า 2.

73 *หลักการระหว่างประเทศว่าด้วยการใช้หลักสิทธิมนุษยชนกับการสอดแนมการสื่อสาร*, พฤษภาคม 2557, ที่: https://necessaryandproportionate.org/principles. ICJ ได้ลงนามในหลักการนี้ สำนักข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้เน้นย้ำในรายงานปี 2557 หลังจากออกมติ 68/167 เกี่ยวกับหลักการว่าด้วยความจำเป็นและความได้สัดส่วนว่า "หลักการว่าด้วยความชอบด้วยกฎหมาย ความจำเป็น และความได้สัดส่วน" นำไปใช้กับข้อจำกัดสิทธิความเป็นส่วนตัวในพื้นที่ออนไลน์; โปรดดู, คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Report of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights", UN Doc. A/HRC/27/37, 30 มิถุนายน 2557, ย่อหน้า 23.

74 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, "General Comment No. 16: Article 17 (Right to Privacy)", 8 เมษายน 2531, ย่อหน้า 10.

75 หลักการ 6, *Jurisprudential Annotations to the Yogyakarta Principles*, หน้า 18, ที่: http://yogyakartaprinciples.org/wp- content/uploads/2017/11/Jurisprudential-Annotations.pdf.

76 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Data collection and management as a means to create heightened awareness of violence and discrimination based on sexual orientation and gender identity", UN Doc. A/HRC/41/45, 14 พฤษภาคม 2562, ย่อหน้า 51.

77 *เพิ่งอ้าง*, ย่อหน้า 21 – 22.

78 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Promotion, protection and enjoyment of human rights on the Internet: ways to bridge the gender digital divide from a human rights perspective", UN Doc. A/HRC/35/9, 5 พฤษภาคม 2560, ย่อหน้า 36.

79 *เพิ่งอ้าง*, ย่อหน้า 19.

80 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, "General Comment No. 31 [80], The Nature of the General Legal Obligation Imposed on State Parties to the Covenant", UN Doc. CCPR/C/21/Rev.1/Add.13, 26 พฤษภาคม 2547, ย่อหน้า 8; คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, ความเห็นทั่วไปลำดับที่ 34, ย่อหน้า 7; คณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็ก, "General comment No. 16 (2013) on State obligations regarding the impact of the business sector on children's rights", UN Doc. CRC/C/GC/16, 17 เมษายน 2556, ย่อหน้า 28; คณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม, "General comment No. 24 (2017) on State obligations under the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights in the context of business activities", 10 สิงหาคม 2560, UN Doc. E/C.12/GC/24, ย่อหน้า 14 – 22.

พันธกรณีข้อนี้สะท้อนอยู่ในหลักกฎหมายภายใต้กลไกประจำสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ รวมถึงหลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ที่คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติให้การรับรอง UNGPs เน้นย้ำถึงพันธกรณีของรัฐในการคุ้มครองบุคคลจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยธุรกิจ พร้อมระบุความรับผิดชอบทางตรงและความรับผิดชอบร่วมขององค์กรธุรกิจในการเคารพสิทธิมนุษยชนในบริบทการประกอบธุรกิจอีกด้วย[81]

UNGPs บรรจุกรอบการทำงานด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนที่ตั้งอยู่บนเสาหลัก 3 เสา ได้แก่ (1) หน้าที่ของรัฐในการคุ้มครองบุคคลจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน (2) ความรับผิดชอบของบรรษัทในการเคารพสิทธิมนุษยชน และ (3) การให้และปรับปรุงการเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพทั้งทางกระบวนการยุติธรรมและนอกกระบวนการยุติธรรม[82] แก่เหยื่อที่ถูกละเมิด

ในบริบทดังกล่าว แม้ว่าบริษัทเทคโนโลยีจะมีความรับผิดชอบในการเคารพสิทธิมนุษยชนในขั้นตอนการประกอบธุรกิจทั้งหมดของตนและในการให้การเยียวยาที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอสำหรับการละเมิดใด ๆ ที่เกิดขึ้น รัฐยังคงมีหน้าที่ดำเนินบทบาทในการกำกับดูแลและควบคุม เพื่อรับประกันว่า บริษัทจะปฏิบัติตามความรับผิดชอบดังกล่าว[83]

รัฐคงหน้าที่หลักในการบังคับใช้กฎหมาย นโยบาย และกฎระเบียบที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อรับประกันการคุ้มครองบุคคลจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนและการละเมิดบนโลกออนไลน์ หรือแม้แต่การใช้สิทธิมนุษยชน เช่น สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและการเข้าถึงข้อมูล การชุมนุมโดยสันติ และการสมาคม บนและผ่านพื้นที่ที่บริษัทเทคโนโลยีเอกชนกำกับดูแลโดยสมบูรณ์[84] หน้าที่นี้ยังครอบคลุมการที่รัฐจำต้องดำเนินมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อรับประกันว่า หากมีกรณีการละเมิดเกิดขึ้นแล้วนั้น ผู้เสียหายจะสามารถเข้าถึงการเยียวยาผ่านกลไกในกระบวนการยุติธรรมหรือวิธีการทางปกครอง กฎหมาย หรือกฎระเบียบอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอ[85]

81 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติให้การรับรองหลักการชี้แนะฯ ในปี 2554 ด้วยมติ 17/4. คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Resolution adopted by the Human Rights Council 17/4: Human rights and transnational corporations and other business enterprises", UN Doc. A/HRC/RES/17/4, 6 กรกฎาคม 2554.

82 OHCHR, *UN Guiding Principles on Business and Human Rights*, HR/PUB/11/04, 2554 ('UNGPs'), ที่: https://www.ohchr.org/documents/publications/GuidingprinciplesBusinesshr_eN.pdf

83 *เพิ่งอ้าง*, หน้า 4 – 6.

84 *เพิ่งอ้าง*, หน้า 3 – 10.

85 *เพิ่งอ้าง*, หน้า 27 – 35.

บทที่ 3: บริบททางสังคมและกฎหมายของผู้มีความหลากหลายทางเพศ

ความสามารถของผู้มีความหลากหลายทางเพศในการแสดงออกตัวตนและเข้าถึงข้อมูลออนไลน์อย่างเสรีและปลอดภัยมีความสัมพันธ์โดยตรงกับบริบททางสังคมและกฎหมายของพวกเขาในประเทศนั้น ๆ ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อภูมิทัศน์ดังกล่าว ได้แก่ ระดับการยอมรับทางสังคมต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศและทัศนคติของรัฐต่อคนกลุ่มนี้ ในบริบทนี้ ภูมิทัศน์ทางกฎหมายของประเทศที่เกี่ยวกับเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศครอบคลุมมิติที่ว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญบทลงโทษทางอาญาเนื่องจากเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศตามที่เป็นจริงหรือที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ และ/หรือผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญข้อจำกัดที่เลือกปฏิบัติในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศหรือไม่ และ/หรือผู้มีความหลากหลายทางเพศสามารถเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพสำหรับการละเมิดสิทธิมนุษยชนเนื่องจากการไม่มีกรอบกฎหมายที่ให้การคุ้มครองหรือไม่

อุปสรรคที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศเผชิญในการใช้สิทธิมนุษยชนบนโลกออนไลน์สื่อถึงสถานการณ์การเอาผิดทางอาญา การเลือกปฏิบัติ และกระบวนการทำให้เป็นชายขอบที่มีเหตุมาจากเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศในวงกว้าง

- ในด้านหนึ่ง สภาพแวดล้อมทางกฎหมายของประเทศไทยและฟิลิปปินส์สำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศมีความปิดกั้นน้อยกว่าที่อื่น โดยทั้งสองประเทศมีการปฏิรูปกฎหมายในเชิงบวกจำนวนหนึ่ง ดังนั้น ผู้มีความหลากหลายทางเพศจึงเผชิญอุปสรรคน้อยกว่าในการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างเสรีและปลอดภัย
- ในอีกด้านหนึ่ง การเอาผิดทางอาญาและการมองผู้มีความหลากหลายทางเพศเป็นความเจ็บป่วยในประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซียยิ่งทำให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศถูกมองเป็นปีศาจและถูกเลือกปฏิบัติมากขึ้น รวมถึงสนับสนุนให้เกิดการใช้ความรุนแรงต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยไม่ต้องรับผิด สถานการณ์ดังกล่าวสร้างความหวาดกลัวให้แก่ผู้มีความหลากหลายทางเพศในการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออก การกำหนดอนาคตตัวเอง ความเป็นส่วนตัว และอื่น ๆ ในโลกออนไลน์ ความหวาดกลัวต่อการใช้สิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศยังเป็นผลจากการจำกัดการแสดงออกและข้อมูลที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศโดยรัฐบาลของทั้งสองประเทศอีกด้วย
- ส่วนประเทศสิงคโปร์อยู่ในสถานะกลาง ๆ โดยเพิ่งจะยกเลิกโทษอาญาสำหรับกิจกรรมทางเพศระหว่างชาย-ชายที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่าย หลังจากการเพิกถอนกฎหมายมาตรา 377A ของประมวลกฎหมายอาญาไป[86] แต่อย่างไรก็ดี รัฐยังคงจำกัดการแสดงออกและข้อมูลออนไลน์ผ่านแนวปฏิบัติและแนวทางในการตรวจเนื้อหาที่เลือกปฏิบัติอยู่

อินโดนีเซีย

การกำหนดความผิดอาญาสำหรับเพศสัมพันธ์นอกสมรสและการอยู่กินร่วมกัน

ประมวลกฎหมายอาญาฉบับใหม่ของประเทศอินโดนีเซียที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบและผ่านออกมาเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2565 ได้บรรจุบทบัญญัติที่เป็นปัญหาหลายข้อ รวมถึงการเอาผิดการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสและการอยู่กินร่วมกัน ซึ่งถือเป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ กฎหมายฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ในอีกสามปีข้างหน้า[87]

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 411 เอาผิดการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส ผู้ที่ถูกตัดสินว่ากระทำ “ความผิด” นี้จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ประชาชนทั่วไปรวมถึงผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็น “ผู้กระทำความผิด” หากมีข้อสงสัยว่ามีบุคคลสองคนอยู่ด้วยกันโดยไม่ใช่คู่แต่งงานและมีเพศสัมพันธ์กัน จะสามารถรายงานคู่ดังกล่าวต่อตำรวจได้ โดยมาตรานี้สามารถใช้เพื่อโจมตีผู้มีความหลากหลายทางเพศได้[88] นอกจากนี้ มาตรา 412 ระบุว่า คู่ที่อาศัยอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมายอาจต้องโทษจำคุกสูงสุดถึงหกเดือน หรือปรับเป็นเงินจำนวน 10 ล้านรูเปีย (ประมาณ 23,000 บาท) หากถูกตัดสินว่ามีความผิด ผู้ฟ้องอาจเป็นสามีหรือภรรยา หรือพ่อแม่หรือลูกของฝ่ายผู้กระทำผิดก็ได้[89]

แม้บทบัญญัติข้างต้นจะไม่ได้ระบุถึงกิจกรรมทางเพศของคนเพศเดียวกันอย่างโจ่งแจ้ง แต่กฎหมายอินโดนีเซียก็อนุญาตให้เพียงคนต่างเพศกันแต่งงานกันอย่างถูกกฎหมายเท่านั้น (นั่นก็คือผู้ชายกับผู้หญิง) และมาตรา 411 และ 412 ก็ระบุความผิดสำหรับความสัมพันธ์ทางเพศที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายนอกสมรสและการอยู่กินร่วมกันนอกสมรส ตามลำดับ ดังนั้นจึงหมายความว่าความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างคนเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายและการอยู่กินร่วมกันของคนเพศเดียวกันจึงถือเป็นความผิด ถือเป็นการขัดต่อสิทธิในการได้รับการปฏิบัติอย่างความเท่าเทียมและการไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ความเป็นส่วนตัว และการเป็นอิสระจากการถูกจับกุมและคุมขังโดยพลการ

86 ICJ, “Singapore: Long overdue decriminalization of consensual same-sex relations between men overshadowed by discriminatory constitutional amendment purporting to “protect” definition of marriage”, 28 พฤศจิกายน 2565, ที่: https://www.icj.org/ singapore-long-overdue-decriminalization-of-consensual-same-sex-relations-between-men-overshadowed-by-discriminatory- constitutional-amendment-purporting-to-protect-definition-of-mar/.
87 ICJ, “Indonesia: New Penal Code is a major human rights setback and must be repealed or substantially amended”, 9 ธันวาคม 2565, ที่: https://www.icj.org/indonesia-new-penal-code-is-a-major-human-rights-setback-and-must-be-repealed-or- substantially-amended/.
88 *เพิ่งอ้าง*
89 *เพิ่งอ้าง*

มาตราหลายมาตราใน**กฎหมายฉบับที่ 44 พ.ศ. 2551 ว่าด้วยสื่อลามกอนาจาร** (“กฎหมายสื่อลามกอนาจาร”) ถูกนำมาใช้ดำเนินคดีผู้มีความหลากหลายทางเพศ มาตรา 4(1)(a) ของกฎหมายสื่อลามกอนาจารนี้ห้ามการผลิต เผยแพร่ และกระจาย “สื่อลามกอนาจาร”[90] ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ “การมีเพศสัมพันธ์ รวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ในลักษณะเบี่ยงเบน”[91]กฎหมายสื่อลามกอนาจารอธิบายไว้อย่างชัดเจนว่า “เพศสัมพันธ์ในลักษณะเบี่ยงเบน” หมายถึง “การร่วมเพศทางปาก การร่วมเพศทางทวารหนัก และเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับผู้หญิงและระหว่างคนรักร่วมเพศ”[92] มาตรา 32 33 และ 34 เอาผิดบุคคลที่ครอบครอง ให้เงินสนับสนุนหรืออำนวยความสะดวก และการเป็นประเด็นเนื้อหาของสื่อลามกอนาจาร[93] มาตรา 36 ห้ามบุคคลใด ๆ “เปิดเผยเรือนร่างของตนเองหรือผู้อื่นในการแสดงต่อหน้าสาธารณชนที่เป็นการเปลือยกาย การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ เพศสัมพันธ์ หรือเนื้อหาลามกอนาจารอื่น ๆ” “ผู้กระทำความผิด” อาจต้องโทษจำคุกและ/หรือปรับ โดยหากศาลตัดสินว่ามีความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกสูงสุด 10 ปี และ/หรือปรับสูงสุด 5 พันล้านรูเปีย (ประมาณ 11,400,000 บาท)[94]

รัฐบาลติดเขี้ยวเล็บให้แก่กฎหมายสื่อลามกอนาจารเพื่อใช้ในการดำเนินคดีบุคคลเนื่องจากเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศของพวกเขา[95] โดยรวมเอาความหลากหลายทางเพศสภาพและเพศวิถีเข้ากับ “ความลามกอนาจาร” อย่างไม่ชอบด้วยกฎหมาย และสร้างความคลุมเครือระหว่างสิ่งที่ถือเป็นพฤติกรรมสาธารณะและส่วนตัว ยกตัวอย่างเช่น ในเดือนกันยายน 2563 ตำรวจนครบาลกรุงจาการ์ตาบุกงานเลี้ยงสังสรรค์ส่วนตัว พร้อมจับกุมคนจำนวน 56 คน โดยได้ระบุตัวผู้ต้องสงสัยจำนวน 9 คนและที่เหลือเป็นพยาน[96] ผู้ต้องสงสัยทั้งหมดถูกตั้งข้อหาความผิดตามมาตรา 36 ของกฎหมายสื่อลามกอนาจาร[97]

การเอาผิดทางอาญาและการมองความหลากหลายทางเพศสภาพและเพศวิถีเป็นความเจ็บป่วยตามกฎหมายชารีอะห์และกฎระเบียบท้องถิ่นในระดับภายในประเทศ

กิจกรรมทางเพศระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมถูกกำหนดว่าเป็นความผิดอย่างโจ่งแจ้งตามกฎหมายท้องถิ่นต่าง ๆ ในหลายจังหวัด เมือง และเขต เช่น กฎหมายที่ออกโดยรัฐบาลท้องถิ่นและอยู่มาอย่างยาวนานในจังหวัดอาเจะห์ จังหวัดสุมาตราใต้ และสุมาตราตะวันตก[98] ยกตัวอย่างเช่น ในเดือนกันยายน 2557 สภาจังหวัดอาเจะห์ผ่านร่างกฎหมายอาญาอิสลาม หรือที่เรียกว่า “**กอนูน จินายะห์**” ซึ่งเอาผิด *ลิวัต* (การร่วมเพศทางทวารหนัก) และ *มุซาฮาเกาะห์* (เพศสัมพันธ์ระหว่างหญิงกับหญิง) และอนุญาตให้ลงโทษผู้กระทำผิดตามฐานความผิดทั้งสองข้อด้วยการเฆี่ยนตีสูงสุด 100 ครั้งและจำคุกสูงสุด 100 เดือน[99]

กฎระเบียบท้องถิ่นยังมองอัตลักษณ์ของผู้มีความหลากหลายทางเพศว่าเป็นความเจ็บป่วย โดยโยงการเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศเข้ากับ “ความเบี่ยงเบนทางเพศ” ยกตัวอย่างเช่น **กฎระเบียบท้องถิ่นของอำเภอชิอันจูร์ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2563 ว่าด้วยการป้องกันและการควบคุมพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ**[100] ให้อำนาจรัฐบาลท้องถิ่นในการริเริ่มโครงการเพื่อป้องกันและควบคุม “พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ”[101] ผ่าน (1) การสื่อสารและให้ความรู้ (มาตรา 5) (2) โครงการขัดเกลาทางสังคมในประเด็นเพศศึกษา เพศสภาพ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (มาตรา 6) และ (3) การให้คำปรึกษา (มาตรา 7) แม้ว่ากฎระเบียบฉบับนี้จะไม่ได้เจาะจงไปที่ชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยเฉพาะ แต่นายอำเภอชิอันจูร์ก็ได้กล่าวว่า “ปรากฏการณ์ของผู้มีความหลากหลายทางเพศจะปล่อยไว้ไม่ได้” และได้เรียกชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศว่าเป็น “โรคร้าย” พร้อมประกาศว่า ตนจะทำงานร่วมกับสภาอิสลามอินโดนีเซียในการดำเนินโครงการขัดเกลาทางสังคม เพื่อ “ป้องกันไม่ให้มีผู้มีความหลากหลายทางเพศ” ซึ่งเป็นการบ่งชี้อย่างชัดเจนว่า กฎระเบียบท้องถิ่นฉบับนี้พุ่งความสนใจไปที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศ[102]

---

90 “สื่อลามกอนาจาร” ถูกนิยามโดยกฎหมายว่าเป็น “สื่อทางเพศที่มนุษย์ผลิตในรูปแบบรูปภาพ ภาพร่าง ภาพประกอบ ภาพถ่าย งานเขียน การออกเสียง เสียง ภาพเคลื่อนไหว แอนิเมชัน การ์ตูน กลอน/กาพย์/โคลง ท่าทางลามก (การถ่างขา ส่งจูบ เลียนแบบการมีเพศสัมพันธ์ทางปาก) การเคลื่อนไหวร่างกายตามเสียงดนตรีหรือความลามกที่จงใจแฝงการสื่อสารสองแง่สองง่าม ซึ่งถูกสื่อสารหรือถ่ายทอดผ่านสื่อและ/หรือการแสดง/โชว์สาธารณะที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์/ความปรารถนา/ความต้องการทางเพศ และ/หรือขัดกับจริยธรรม/ความดีงาม/ศีลธรรมของชุมชน”, โปรดดู, กฎหมายฉบับแปลอย่างไม่เป็นทางการ ที่: https://cyrilla.org/en/ document/1mizkmo9hzw?page=1.

91 มาตรา 4(1)(a), กฎหมายฉบับที่ 44 พ.ศ. 2551 ว่าด้วยสื่อลามกอนาจาร, ที่: https://www.dpr.go.id/dokjdih/document/uu/UU_2008_44.pdf.

92 *เพิ่งอ้าง*

93 *เพิ่งอ้าง*

94 *เพิ่งอ้าง*, มาตรา 32, 33, 34 และ 36.

95 Patresia Kirnandita, “UU Pornografi yang Kerap Dipakai untuk Menjerat Gay”, Tirto.id, 17 มกราคม 2561, ที่: https://tirto.id/uu-pornografi-yang-kerap-dipakai-untuk-menjerat-gay-cDnZ. โดยรวมแล้ว การที่กฎหมายสื่อลามกอนาจารเอาผิดสื่อลามกอนาจารทุกรูปแบบแบบเหมารวม รวมสื่อที่ถูกผลิตหรือเผยแพร่โดยได้รับความยินยอมโดยปราศจากการบังคับ การใช้กำลัง การใช้อำนาจอย่างไม่เหมาะสม หรือการหลอกลวง ยังขัดกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอีกด้วย

96 BBC News Indonesia, “‘Pesta gay’: Polisi kenakan pasal muncikari dan pornografi ke kelompok LGBT, pakar dan aktivis sebut ‘diskriminatif’ dan ‘keliru’”, 4 กันยายน 2563, ที่: https://www.bbc.com/indonesia/indonesia-54014777.

97 ในขณะที่เผยแพร่รายงานฉบับนี้ ICJ ไม่สามารถหาข้อมูลที่ถูกเผยแพร่เป็นสาธารณะได้ เนื่องจากผู้ต้องสงสัยทั้ง 9 คนกำลังอยู่ในกระบวนการตั้งข้อหา

98 ILGA World: Lucas Ramon Mendos, Kellyn Botha, Rafael Carrano Lelis, Enrique López de la Peña, Ilia Savelev and Daron Tan, “State-Sponsored Homophobia 2020: Global Legislation Overview Update”, ธันวาคม 2563, หน้า 131 – 132 (“ILGA World, State- Sponsored Homophobia 2020”), ที่: https://ilga.org/downloads/ILGA_World_State_Sponsored_Homophobia_report_global_legislation_overview_update_December_2020.pdf.

99 มาตรา 63 และ 64, กฎหมายกอนูนแห่งรัฐอาเจะห์ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2557 ว่าด้วยกฎหมายจินายัต, ที่: https://dsi.acehprov.go.id/wp-content/uploads/2017/02/Qanun-Aceh-Nomor-6-Tahun-2014-Tentang-Hukum-Jinayat.pdf.

100 กฎระเบียบท้องถิ่นของอำเภอชิอันจูร์ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2563 ว่าด้วยการป้องกันและการควบคุมพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ, ที่: https://peraturan.bpk.go.id/Home/Details/139108/perda-kab-cianjur-no-1-tahun-2020.

101 มาตรา 1(4) และ 1(5) ของกฎระเบียบนิยาม “พฤติกรรมเบี่ยงเบน” ว่าเป็นพฤติกรรมที่ขัดกับบรรทัดฐานของสังคมและกฎหมายที่มีอยู่ พฤติกรรมที่ไม่ปกติและไม่เหมาะสม และอาชญากรรมทางเพศ.

102 นายอำเภอ (Regent) เป็นหัวหน้าเขตที่เรียกว่าคาบูปาเตน ซึ่งเป็นการแบ่งเขตทางการปกครองของอินโดนีเซีย โดยเป็นระดับที่อยู่ต่ำกว่าจังหวัดโดยตรงและอยู่ในระดับเดียวกับเมืองหรือโคตา. detikNews, “Bupati Geram Ada Pasangan Gay di Cianjur: Tak Bisa Dibiarkan”, 29 พฤษภาคม 2565, ที่: https://news.detik.com/berita/d-6100812/bupati-geram-ada-pasangan-gay-di-cianjur-tak-bisa-dibiarkan.

ส่วนกฎระเบียบท้องถิ่นของเมืองโบโกร์ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2564 ว่าด้วยการป้องกันและควบคุมกิจกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ต่างจากกฎระเบียบของอำเภอชิอันจูร์ตรงที่ กฎระเบียบฉบับนี้ได้รวม "การรักร่วมเพศ การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับผู้หญิง การรักสองเพศ การแต่งกายลักเพศ" เป็นการแสดงลักษณะ "พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ" (มาตรา 6) เอาไว้ด้วย กฎระเบียบฉบับนี้นอกจากจะอนุญาตให้มีบริการให้คำปรึกษา (มาตรา 12(2)) และโครงการฟื้นฟู (มาตรา 18 ย่อหน้า 4)[103] แล้ว ยังให้อำนาจรัฐบาลท้องถิ่นในการรับและตรวจสอบเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ "รบกวนความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม" ที่ประชาชนทั่วไปยื่นเข้ามาได้อีกด้วย (มาตรา 18) นอกจากนี้ มาตรา 25 ได้กำหนดบทลงโทษสำหรับ "พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ" โดยอ้างบทลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายสื่อลามกอนาจาร และอื่น ๆ[104]

การกีดกันครอบครัวผู้มีความหลากหลายทางเพศอย่างเลือกปฏิบัติในกฎระเบียบท้องถิ่นว่าด้วย "ครอบครัวเข้มแข็ง"

นอกจากนี้ เรายังเห็นถึงปรากฏการณ์การมีกฎหมาย "ครอบครัวเข้มแข็ง" ที่ต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศเพิ่มสูงขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมา[105] มีกฎระเบียบระดับท้องถิ่นจำนวนอย่างน้อย 11 ฉบับที่ถูกผ่านออกมาในพื้นที่ต่าง ๆ อาทิ เมืองตังเกอรัง[106] จังหวัดกาลิมันตันตะวันตก[107] เมืองตาสิกมลายา[108] จังหวัดนุสาเตงการาตะวันตก[109] จังหวัดบังคาเบลิตุง[110] และเมืองบันดาอาเจะห์[111] แม้ว่ากฎหมาย "ครอบครัวเข้มแข็ง" เหล่านี้จะไม่ได้ระบุถึงเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ อย่างตรงไปตรงมา แต่คำว่า "ครอบครัวเข้มแข็ง" "ครอบครัวเฟื่องฟู" หรือ "ครอบครัวคุณภาพ" มักถูกใช้เพื่อพูดถึงครอบครัวที่ประกอบด้วยคู่สมรสตามครรลองศาสนา ยกตัวอย่างเช่น เมืองบันดาอาเจะห์ออกกฎระเบียบเกี่ยวกับครอบครัวเข้มแข็งในปี 2564 ซึ่งเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศด้วยการจำกัดคำนิยามของ "ครอบครัว" เป็นเพียง "หน่วยทางสังคมที่ประกอบด้วยสามีและภรรยา หรือสามี ภรรยา และลูก หรือพ่อและลูก หรือแม่และลูก"[112] กฎหมายครอบครัวเข้มแข็งเหล่านี้ให้อำนาจรัฐบาลท้องถิ่นในการธำรงรักษาความเข้มแข็งของครอบครัว โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งทางศาสนา เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมของครอบครัวผ่านโครงการให้การศึกษา การขัดเกลาทางสังคม และการแนะแนว[113]

ข้อจำกัดทางกฎหมายเกี่ยวกับการแสดงออกและข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ

มาตรา 27(1) ของ**กฎหมายฉบับที่ 11 พ.ศ. 2551 ว่าด้วยข้อมูลและธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (กฎหมาย ITE)** มักถูกอ้างเพื่อใช้ตอบโต้เนื้อหาออนไลน์เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศและฟ้องดำเนินคดีผู้ใช้ ออกคำสั่งลบเนื้อหาแก่บริษัทสื่อสังคมออนไลน์และปิดกั้นเว็บไซต์[114]

มาตรา 27(1) ระบุโทษจำคุกสูงสุดหกปี หรือปรับสูงสุด 1 พันล้านรูเปีย (ประมาณ 2,300,000 บาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ที่ "จงใจเผยแพร่และ/หรือถ่ายทอดและ/หรือให้การเข้าถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และ/หรือบันทึกอิเล็กทรอนิกส์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมโดยไม่ได้รับอนุญาต"[115] ที่น่าสังเกต คือ คำว่า "เนื้อหาไม่เหมาะสม" นั้นเป็นคำที่มีความกำกวมสูง และกฎหมายฉบับนี้ก็ไม่ได้ให้คำจำกัดความเอาไว้ นอกจากนี้ "ความเหมาะสม" ยังไม่ได้อยู่ในรายการเป้าหมายอันชอบธรรมที่ข้อ 19(3) ของ ICCPR อนุญาตสำหรับการจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกโดยชอบด้วยกฎหมายอีกด้วย

---

103 ICJ ยังไม่สามารถหาข้อมูลที่ถูกเผยแพร่ต่อสาธารณะใด ๆ ได้เกี่ยวกับการใช้บทบัญญัติว่าด้วย "การให้คำปรึกษา" และ "โครงการฟื้นฟู" นี้

104 เป็นการอ้างอิงตามประมวลกฎหมายอาญาฉบับเดิม ประมวลกฎหมาอาญาฉบับใหม่จะมีผลบังคับใช้ในอีกสามปี. กฎระเบียบท้องถิ่นของเมืองโบโกร์ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2564 ว่าด้วยการป้องกันและควบคุมกิจกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ, ที่: https://peraturan.bpk.go.id/Home/ Details/207080/perda-kota-bogor-no-10-tahun-2021. คำจำกัดความยังรวมถึง "การกระทำหรือกิจกรรมทางเพศใด ๆ ที่ถือเป็นการกระทำที่เบี่ยงเบนทางเพศตามศาสนา วัฒนธรรม บรรทัดฐานทางสังคม จิตวิทยา และ/หรือทางการแพทย์".

105 "Joint Submission on LGBTIQ Right for Indonesia's Fourth UPR Cycle By the Indonesia National Coalition of the Marginalised Group against Discrimination on the basis of Sexual Orientation Gender Identity (SOGI)", มีนาคม 2565, ที่: https://aseansogiecaucus.org/images/2022/20220329_Indonesia_LGBTIQ_UPR_Report.pdf.

106 กฎระเบียบท้องถิ่นของเมืองตังเกอรัง ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2562 ว่าด้วยการธำรงรักษาและการพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว", ที่: https://peraturan.bpk.go.id/Home/Details/105434/perda-kota-tangerang-no-1-tahun-2019.

107 กฎระเบียบท้องถิ่นของจังหวัดกาลิมันตันตะวันตก ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2562 ว่าด้วยการธำรงรักษาและการพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว, ที่: https://peraturan.bpk.go.id/Home/Details/131784/perda-prov-kalimantan-barat-no-10-ta-hun-2019.

108 กฎระเบียบท้องถิ่นของเมืองตาสิกมลายา ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2562 ว่าด้วยความเข้มแข็งของครอบครัว, ที่: https://jdih.tasikmalayakota.go.id/house/ dokumen/lihat_perda/1276.

109 กฎระเบียบของผู้ว่าราชการจังหวัดนุสาเตงการาฉบับที่ 24 พ.ศ. 2562 ว่าด้วยกฎระเบียบปฏิบัติสำหรับกฎระเบียบท้องถิ่น ฉบับที่ 4 ปี 2561 ว่าด้วยความเข้มแข็งและความเฟื่องฟูของสถาบันครอบครัว, ที่: https://peraturan.bpk.go.id/Home/Details/124465/pergub-prov-nusa-tenggara- barat-no-24-tahun-2.

110 กฎระเบียบท้องถิ่นของจังหวัดบังคาเบลิตุง ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2562 ว่าด้วยการพัฒนาความเข้มแข็งและความเฟื่องฟูของสถาบันครอบครัว, ที่: https://peraturan.bpk.go.id/Home/Details/139883/perda-prov-bangka-belitung-no-12-ta-hun-2019.

111 มาตรา 1(9), กฎหมายกอนูนแห่งเมืองบันดาอาเจะห์ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2564 ว่าด้วยการธำรงรักษาครอบครัวเข้มแข็ง, ที่: https://peraturan.bpk.go.id/Home/Details/181911/qanun-kota-banda-aceh-no-5-tahun-2021.

112 มาตรา 1(9), กฎหมายกอนูนแห่งเมืองบันดาอาเจะห์ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2564 ว่าด้วยการธำรงรักษาครอบครัวเข้มแข็ง, ที่: https://peraturan.bpk.go.id/Home/Details/181911/qanun-kota-banda-aceh-no-5-tahun-2021.

113 ยกตัวอย่างเช่น มาตรา 14 ของกฎหมายกอนูนแห่งเมืองบันดาอาเจะห์ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2564 ว่าด้วยการธำรงรักษาครอบครัวเข้มแข็ง, ที่: https://peraturan.bpk.go.id/Home/Details/181911/qanun-kota-banda-aceh-no-5-tahun-2021. มาตรา 26 ของกฎหมายครอบครัวเข้มแข็งของจังหวัดกาลิมันตันตะวันออกระบุว่า รัฐบาลท้องถิ่นอาจกำหนด "ผู้สร้างแรงจูงใจสำหรับครอบครัวเข้มแข็ง" ที่มีหน้าที่ในการระบุ กระตุ้น ไกล่เกลี่ย ให้ความรู้ วางแผน และรณรงค์เกี่ยวกับครอบครัวเข้มแข็ง; โปรดดู, มาตรา 26, กฎระเบียบท้องถิ่นของจังหวัดกาลิมันตันตะวันออก ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2565 ว่าด้วยการพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว, ที่: https://peraturan.bpk.go.id/Home/Details/212893/ perda-prov-kalimantan-timur-no-2-tahun-2022.

114 รายงานจะกล่าวถึงกรณีเฉพาะต่อไปในรายละเอียดในบท 4

115 มาตรา 27(1), กฎหมายฉบับที่ 11 พ.ศ. 2551 ว่าด้วยข้อมูลและธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์, ที่: https://peraturan.bpk.go.id/Home/ Details/37589/uu-no-11-tahun-2008.

กฎหมายแก้ไขกฎหมายฉบับที่ 11 พ.ศ. 2551 ว่าด้วยข้อมูลและธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ได้ให้อำนาจกระทรวงการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Kominfo) ในการสั่งการให้แพลตฟอร์มจำกัดเนื้อหาต้องห้าม โดย Kominfo ได้จัดเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศว่าเป็น "เนื้อหาลามกอนาจาร" (และจึงเป็น "เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม") เพื่อใช้เป็นเหตุผลในการสั่งให้บริษัทสื่อสังคมออนไลน์ลบเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศออกจากแพลตฟอร์มนั้น ๆ โดยตรง[116] การกระทำดังกล่าวขัดกับข้อกำหนดของกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ระบุว่า คำสั่งลบเนื้อหาจะต้องถูกออกโดยหน่วยงานตุลาการที่เป็นอิสระและเป็นกลาง[117]

มาตรการของกระทรวง Kominfo ในการจำกัดเนื้อหาออนไลน์เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ รวมถึงเนื้อหาด้านเพศที่ไม่ตรงตามบรรทัดฐานสังคม เป็นส่วนหนึ่งของแนวโน้มในวงกว้างของการจำกัดเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศบนแพลตฟอร์มต่าง ๆ คณะกรรมการกิจการกระจายภาพและเสียงแห่งอินโดนีเซีย (Indonesian Broadcasting Commission: IBC) ได้ออก**หนังสือเวียน**สองฉบับในปี 2559 เพื่อเรียกร้องให้แพลตฟอร์มห้ามเผยแพร่ "สิ่งใด ๆ ก็ตามที่สื่อถึงแนวปฏิบัติ พฤติกรรม และการส่งเสริมผู้มีความหลากหลายทางเพศ"[118] และห้าม "พิธีกร ผู้มีความสามารถพิเศษ และนักแสดงหลักและรองชายทุกคนสวมใส่เสื้อผ้าเพศหญิง แต่งหน้าแบบเพศหญิง และใช้ท่าทางและลักษณะการพูดแบบเพศหญิง"[119] ข้อห้ามนี้ถูกออกตาม**กฎหมายฉบับที่ 32 พ.ศ. 2545 ว่าด้วยการกระจายเสียง** และ**แนวทางและมาตรฐานการกระจายเสียง พ.ศ. 2555**[120] โดยข้อห้ามดังกล่าวยังมีผลบังคับใช้อยู่ ณ เดือนมกราคม 2566[121] ช่องที่เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศได้ถูกลงโทษ[122] เช่น ในเดือนเมษายน 2561 รายการ "Brownis Tonight" ซึ่งพูดถึง "ประเด็นเกี่ยวกับคนข้ามเพศ" ได้รับหนังสือตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร[123]

การจำกัดเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศทั้งบนพื้นที่ออนไลน์และออฟไลน์ในประเทศอินโดนีเซีย รวมถึงมาเลเซียและสิงคโปร์ (ที่จะกล่าวถึงต่อไป) ขัดกับสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูล และสิทธิในการได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมเบื้องหน้ากฎหมายและการได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเสมอภาคโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ นอกจากนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนยังได้ระบุอย่างชัดเจนว่า กฎหมายที่จำกัดการแสดงออก "ต้องไม่ละเมิดบทบัญญัติต่อต้านการเลือกปฏิบัติของ [ICCPR]"[124] ซึ่งถูกตีความให้ครอบคลุมการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถีด้วย[125]

การตีตราทางสังคมและการกระทำอันเป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ

ผู้มีความหลากหลายทางเพศถูกสังคมมองว่าเป็นตัวแทนของ "ความวิปริต" รูปแบบหนึ่ง[126] การสำรวจในปี 2551 พบว่า ประชากรอินโดนีเซียร้อยละ 87 มองผู้มีความหลากหลายทางเพศว่าเป็น "กลุ่มคนที่มีความเบี่ยงเบน"[127]

---

116 Kominfo, "Siaran Pers No. 38/HM/KOMINFO/02/2019 Rabu, 13 Februari 2019 tentang IG Penuhi Permintaan Kominfo Tutup Akun Komik Muslim Gay", 13 กุมภาพันธ์ 2562, ที่: https://www.kominfo.go.id/content/detail/16358/siaran-pers-no-_38hmkominfo022019-tentang-ig-penuhi-permintaan-kominfo-tutup-akun-komik-muslim-gay/0/siaran_pers. มาตรา 40(2a) และ 40(2b) ของกฎหมายฉบับที่ 19 พ.ศ. 2559 ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงต่อกฎหมายฉบับที่ 11 พ.ศ. 2551 ว่าด้วยข้อมูลและธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ระบุว่า รัฐบาลมีหน้าที่ต้องป้องกันการเผยแพร่และการใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และ/หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีเนื้อหาต้องห้ามตามกฎระเบียบที่เกี่ยวต้อง และมีอำนาจในการจำกัดการเข้าถึงและ/หรือสั่งให้แพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์จำกัดการเข้าถึงเนื้อหาต้องห้ามดังกล่าว

117 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression", UN Doc. A/HRC/38/35, 6 เมษายน 2561, ย่อหน้า 66.

118 จดหมายเวียนนิยามการ "ส่งเสริม" ว่าหมายถึง "หัวข้อ/ธีม เรื่องเล่า พิธีกร แขกรับเชิญ และระยะเวลาที่มีเนื้อหาและข้อค้นพบที่*สรุปว่า ความหลากหลายทางเพศเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตปรกติ*" (*ใส่การเน้นย้ำ*); Komisi Penyiaran Indonesia, "Edaran Kepada Seluruh Lembaga Penyiaran Untuk Program yang mengangkat tema Lesbian, Gay, Biseksual dan Transgender (LGBT)", 18 กุมภาพันธ์ 2559, ที่: https://www.kpi.go.id/index.php/id/edaran-dan-sanksi/33258-edaran-kepada-seluruh- lembaga-penyiaran-untuk-program-yang-mengangkat-tema-lesbian-gay-biseksual-dan-transgender-lgbt.

119 เหตุผลความจำเป็นที่ระบุสำหรับข้อห้ามนี้คือเพื่อ "ปกป้องศีลธรรม วัฒนธรรม และจริยธรรมของชาติจากผลกระทบในเชิงลบของการกระจายภาพและเสียงทางโทรทัศน์". Komisi Penyiaran Indonesia, 'KPI: Penjaga Moral Televisi', 8 เมษายน 2559, ที่: https://www.kpi.go.id/ index.php/id/component/content/article?id=33342:kpi-penjaga-moral-televisi&detail5=5357&detail3=5894.

120 มาตรา 3 และ 5(2) ของกฎหมายการกระจายภาพและเสียงระบุว่า การกระจายเสียงควรมีเป้าหมายเพื่อ "ทำนุบำรุงลักษณะและอัตลักษณ์ของชาติที่ซื่อสัตย์และมีศรัทธา" และมุ่ง "รักษาและส่งเสริมศีลธรรมและคุณค่าทางศาสนาและอัตลักษณ์ของชาติ". มาตรา 9 ของแนวทางและมาตรฐานการกระจายภาพและเสียงกำหนดให้สถาบันกระจายภาพและเสียงทุกแห่งต้องเคารพบรรทัดฐานด้านความดีงามและความเคารพที่มีอยู่ภายในสังคม; โปรดดู, กฎหมายฉบับที่ 32 พ.ศ. 2545 ว่าด้วยการกระจายภาพและเสียง, ที่: https://peraturan.bpk.go.id/Home/Details/44500/uu-no-32-tahun-2002; คณะกรรมการการกระจายภาพและเสียงแห่งอินโดนีเซีย, "Pedoman Perilaku Penyiaran (P3) dan Standar Program Penyiaran (SPS)", 2555, ที่: https://www.kpi.go.id/download/regulasi/P3SPS_2012_Final.pdf; CNN Indonesia, "KPI Larang TV dan Radio Kampanye LGBT", 14 กุมภาพันธ์ 2559, ที่: https://www.cnnindonesia.com/ teknologi/20160213123910-213-110694/kpi-larang-tv-dan-radio-kampanyekan-lgbt/.

121 ในมกราคม 2566 สมาชิกคณะกรรมการ IBC ท่านหนึ่งชี้ว่าจดหมายเวียนที่ออกปี 2559 เป็นฐานกฎหมายที่ให้แนวทาง คำอธิบาย และบทลงโทษ โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันการส่งเสริมและการรณรงค์ที่เกี่ยวกับเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ การแสดงออกทางเพศ และลักษณะทางเพศ; โปรดดู, Ronggo Astungkoro, "KPI Punya Instrumen untuk Cegah Promosi LGBT", 23 มกราคม 2566, ที่: https://iqra.republika.co.id/berita/roxnwq396/kpi-punya-instrumen-untuk-cegah-promosi-lgbt.

122 Ilham Bachtiar, "KPI, LGBT, dan Rutinitas Basa-Basi", Remotivi, 21 กุมภาพันธ์ 2563, ที่: https://www.remotivi.or.id/ amatan/573/kpi-lgbt-dan-rutinitas-basa-basi.

123 IBC ระบุในจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ว่า โครงการละเมิดบทบัญญัติตามแนวทางและมาตรฐานการกระจายภาพและเสียง พ.ศ. 2555 ว่าด้วยการเคารพสิทธิในความเป็นส่วนตัว การคุ้มครองเด็ก และการคุ้มครองบุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางเพศเฉพาะตัว; คณะกรรมการการกระจายภาพและเสียงแห่งอินโดนีเซีย, "Tampilkan Muatan Transgender, KPI Pusat Beri Sanksi "Brownis Tonight" Trans TV", 9 เมษายน 2561, ที่: https://www.kpi.go.id/index.php/id/umum/38-dalam-negeri/34439-tampilkan-muatan-transgender-kpi-pusat-beri- sanksi-brownis-tonight-trans-tv.

124 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, "General comment No. 34, Article 19: Freedoms of opinion and expression", 12 กันยายน 2554, UN Doc. CCPR/C/GC/34, ย่อหน้า 26.

125 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, *Toonen v. Australia*, Communication No. 488/1992, 31 มีนาคม 2537, UN Doc. CCPR/C/50/D/488/1992, ย่อหน้า 8.7.

126 Human Rights Watch, ""These Political Games Ruin Our Lives": Indonesia's LGBT Community Under Threat", 2559, หน้า 43 ที่: https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/indonesia0816_web_2.pdf.

127 Jakarta Post, "Editorial: The politics of gay-bashing", 26 มกราคม 2561, ที่: https://www.thejakartapost.com/ academia/2018/01/26/editorial-the-politics-of-gay-bashing.html.

เจ้าหน้าที่รัฐบาลและนักการเมืองในประเทศอินโดนีเซียมักใช้วาทกรรมที่เหยียดผู้มีความหลากหลายทางเพศเป็น "อาวุธทางการเมืองเพื่อแย่งชิงการสนับสนุนจากผู้ลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งท้องถิ่น" บางรายเรียกความรู้สึกต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศตั้งแต่ปี 2559 เป็นต้นมาว่าเป็นยุคแห่ง "สงครามตัวแทนกับผู้มีความหลากหลายทางเพศ"[128] ในปี 2561 มีการรายงานว่า นายยูซุฟ คัลลา อดีตรองประธานาธิบดีอินโดนีเซีย ได้เรียกร้องให้โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) เลิกให้เงินทุนสนับสนุนโครงการเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศในประเทศ[129]

การดำเนินการต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยเจ้าหน้าที่รัฐเช่นนี้ในบางกรณีถือเป็นการข่มขู่ด้วยความรุนแรงหรือการยั่วยุให้เกิดความรุนแรง ยกตัวอย่างเช่น ในปี 2559 มีการรายงานว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมองบทบาทของชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศว่าเป็น "ภัยคุกคาม" ที่จำเป็นต้องต่อสู้ เหมือนเป็น "ศึกสงครามยุคใหม่แบบหนึ่ง"[130] ในปี 2561 มีรายงานว่า รัฐบาลเมืองดีปอกได้ตั้งกองกำลังพิเศษต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศขึ้น ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานสังคมดีปอกและตำรวจ มีหน้าที่ "จำกัดการมีอยู่ของชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศในเมืองนี้"[131]

ความเห็นที่ต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศของประชาชนทั่วไปและการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐถูกขยายผลและส่งเสริมโดยตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ เช่น จิตแพทย์และกลุ่มศาสนา ยกตัวอย่างเช่น กลุ่มศาสนาชื่ออังคาตัน มุดะ โฟรุม อาคุวะห์ อิสลามิยะห์ ได้ออกแถลงการณ์เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาล "กำจัดเชื้อโรคความหลากหลายทางเพศ" เพื่อโต้ตอบการเดินขบวนอย่างสงบที่กลุ่มเรียกร้องประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนวางแผนที่จะจัดขึ้นเพื่อแสดงการสนับสนุนผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศอินโดนีเซีย[132] ในเดือนกุมภาพันธ์ 2559 สมาคมจิตแพทย์อินโดนีเซียออกประกาศที่ระบุว่า "คนที่เป็นรักร่วมเพศและรักร่วมสองเพศถูกจัดประเภทเป็นบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต" และ "ผู้ที่เป็นคนข้ามเพศถูกจัดประเภทเป็นบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต"[133] ความรู้สึกต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศที่เกิดขึ้นอย่างพร้อมเพรียงกันนี้ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อสิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศ โดยมีรายงานถึงการประท้วงเพื่อบังคับปิดโรงเรียนศาสนาอิสลามสำหรับคนข้ามเพศที่เมืองยอกยาการ์ตา และการบุกรุกที่พักอาศัยส่วนบุคคลของผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยกลุ่มที่เรียกว่า "กลุ่มเฝ้าระวังทางศีลธรรม" ในจังหวัดอาเจะห์ สุราบายา และชวาตะวันตก[134]

การขาดกรอบกฎหมายในการให้ความคุ้มครองที่ครอบคลุม

ประเทศอินโดนีเซียขาดกรอบกฎหมายที่ครอบคลุมที่ให้ความคุ้มครองแก่ผู้มีความหลากหลายทางเพศจากการถูกเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศตามที่เป็นจริงหรือที่ถูกกล่าวหา

นอกจากนี้ ยังมีอุปสรรคที่สำคัญที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญในการเข้าถึงความยุติธรรมเพื่อร้องขอการเยียวยาสำหรับการละเมิดสิทธิมนุษยชนและความประพฤติมิชอบที่เกิดขึ้น หากว่ากันภาพกว้างแล้ว การกำหนดโทษอาญาสำหรับความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายและกฎหมายอาญาที่มีลักษณะเลือกปฏิบัติอื่น ๆ ขัดขวางไม่ให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศเข้าถึงความคุ้มครองทางกฎหมาย เนื่องจากพวกเขาเกรงว่า หากรายงานกรณีการละเมิดและความประพฤติมิชอบไปแล้ว ตนอาจถูกดำเนินคดีด้วยกฎหมายดังกล่าวก็เป็นได้ นอกจากนี้ ผู้มีความหลากหลายทางเพศยังมีความเสี่ยงที่จะถูกกรรโชกและรีดไถ เพราะพวกเขาเป็นกลุ่มคนที่มีความผิดจากสิ่งที่ตนเป็น ไม่ใช่จากการกระทำ

พันธมิตรกลุ่มคนชายขอบต่อต้านการเลือกปฏิบัติบนฐานเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศแห่งชาติอินโดนีเซีย (Indonesia National Coalition of the Marginalised Group against Discrimination on the basis of Sexual Orientation Gender Identity) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า เหยื่อความรุนแรงที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ "มีความลังเลที่จะรายงานกรณีของตัวเองหรือร้องขอการเยียวยาทางกฎหมาย เนื่องจากขาดความไว้เนื้อเชื่อใจต่อหน่วยงานและเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย" ความลังเลดังกล่าวมีความชอบธรรมในตัวของมันเองและสามารถเข้าใจได้ ขณะเดียวกัน สิ่งเหล่านี้ก็เป็นที่น่ากังวลเมื่อพิจารณาถึงการรายงานกรณีการจับกุมโดยพลการและการค้นบ้านอันไม่ชอบด้วยกฎหมายที่เกิดขึ้นกับผู้มีความหลากหลายทางเพศจำนวนมาก[135] ยังมีการรายงานว่า ผู้หญิงข้ามเพศเป็น "เหยื่อของความรุนแรงจากตำรวจที่พบได้มากที่สุดในประเทศอินโดนีเซีย" โดยรัฐบาลได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาดังกล่าว[136]

128 ในเดือนมกราคม 2559 กลุ่มสนับสนุนและศูนย์ทรัพยากรด้านเพศวิถีศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยอินโดนีเซียถูกกล่าวหาว่าเป็น "ศูนย์พักพิงกลุ่ม" ของชุมชนสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศ หลังจากนั้นก็มีความคิดเห็นในเชิงต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศมาจากเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งลุกลามกลายเป็นแคมเปญต่อต้านชาว LGBT อินโดนีเซียในวงกว้าง: โปรดดู, Lowy Institute, "Indonesia's LGBT crackdown", 8 มิถุนายน 2561, ที่: https://www.lowyinstitute.org/the-interpreter/indonesia-s-lgbt-crackdown.

129 Jakarta Post, "Editorial: The politics of gay-bashing", 26 มกราคม 2561, ที่: https://www.thejakartapost.com/ academia/2018/01/26/editorial-the-politics-of-gay-bashing.html.

130 ABC News, "Indonesia's Defence Minister threatens 'warfare' against 'threatening' gay community", 25 กุมภาพันธ์ 2559, ที่: https://www.abc.net.au/news/2016-02-25/gay-community-a-threat-indonesia-defence-minister/7200618.

131 The Jakarta Post, "Anti-LGBT team established in Depok", 19 กุมภาพันธ์ 2561, ที่: https://www.thejakartapost.com/ news/2018/02/19/anti-lgbt-team-established-in-depok.html; Lowy Institute, "Indonesia's LGBT crackdown", 8 มิถุนายน 2561, ที่: https://www.lowyinstitute.org/the-interpreter/indonesia-s-lgbt-crackdown.

132 Human Rights Watch, ""These Political Games Ruin Our Lives": Indonesia's LGBT Community Under Threat", 2559, หน้า 27 และ 28, ที่: https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/indonesia0816_web_2.pdf.

133 *เพิ่งอ้าง*, หน้า 39.

134 Lowy Institute, "Indonesia's LGBT crackdown", 8 มิถุนายน 2561, ที่: https://www.lowyinstitute.org/the-interpreter/ indonesia-s-lgbt-crackdown.

135 "Joint Submission on LGBTIQ Right for Indonesia's Fourth UPR Cycle By the Indonesia National Coalition of the Marginalised Group against Discrimination on the basis of Sexual Orientation Gender Identity (SOGI)", มีนาคม 2022, ย่อหน้า 27 – 28, ที่: https://aseansogiecaucus.org/images/2022/20220329_Indonesia_LGBTIQ_UPR_Report.pdf.

136 Firmansyah Sarbini and Naila Rizqi Zakiah, "Epidemic of Violence against Transgender Women in Indonesia: When the Government Fails to Protect its Vulnerable Citizens", UNSW, ที่: https://www.humanrights.unsw.edu.au/news/epidemic-violence- against-transgender-women-indonesia-when-government-fails-protect-its-vulnerable-citizens.

มาเลเซีย

การกำหนดโทษอาญาสำหรับเพศสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายและการมีลักษณะทางเพศที่ไม่ตรงตามบรรทัดฐานของสังคม

ในประเทศมาเลเซีย เพศสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายเป็นความผิดทางอาญาทั้งในระดับสหพันธรัฐและระดับรัฐ ในระดับสหพันธรัฐ **มาตรา 377A ของประมวลกฎหมายอาญา**ได้ระบุความผิดสำหรับ "การมีเพศสัมพันธ์แบบสอดใส่ที่ขัดกับระเบียบของธรรมชาติ" ซึ่งถูกนิยามว่าเป็น "การสอดใส่อวัยวะเพศชายเข้าไปในทวารหนักหรือปากของอีกคน" โดยมีระวางโทษจำคุกสูงสุดยี่สิบปีและการเฆี่ยนตีตามมาตรา 377B ส่วน**มาตรา 377D** ระบุความผิดสำหรับการกระทำที่ "เป็นความอนาจารอย่างร้ายแรง" ในที่สาธารณะหรือที่รโหฐาน โดยมีระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี[137]

มาตรา 377A และ 377B ถูกใช้อย่างโจ่งแจ้งเพื่อเอาผิดนายอันวาร์ อิบราฮิม ผู้นำพรรคฝ่ายค้านในขณะนั้น ด้วยเหตุผลทางการเมือง ก่อนหน้านี้ ICJ ได้เน้นย้ำไปแล้วว่า การที่ประเทศมาเลเซียเอาผิดความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายนั้น "ขัดกับกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศหลายฉบับ รวมถึงสิทธิในความเป็นส่วนตัว การไม่ถูกเลือกปฏิบัติ และการได้รับความคุ้มครองอย่างเสมอภาค" ทางกฎหมายโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ[138]

ในระดับรัฐ รัฐและดินแดนสหพันธ์ทั้ง 13 แห่งเอาผิดความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายและการมีลักษณะทางเพศที่ไม่ตรงตามบรรทัดฐานของสังคมผ่านกฎหมายชารีอะห์ของรัฐ[139] ซึ่งมีผลบังคับใช้กับชาวมุสลิมเท่านั้น[140] รัฐและดินแดนสหพันธ์ทั้ง 13 แห่งห้าม "ผู้ชายแสดงท่าทางเหมือนผู้หญิง" รัฐและดินแดนสหพันธ์จำนวน 10 แห่งเอาผิดการร่วมเพศทางทวารหนัก (ลิวัต) และจำนวน 12 แห่งเอาผิดความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างหญิง-หญิง (มุซาฮาเกาะห์)[141]

ปัจจุบัน สถานะของกฎหมายชารีอะห์ของรัฐที่เอาผิด "การร่วมเพศที่ขัดกับระเบียบของธรรมชาติ"[142] ยังคงมีความคลุมเครือ หลังจากศาลสหพันธ์รัฐมาเลเซียได้ออกคำตัดสินเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2564 สั่งให้มาตรา 28 ของกฎหมายความผิดอาญาตามหลักชารีอะห์ (รัฐสลังงอร์) พ.ศ. 2538 ของรัฐสลังงอร์เป็นโมฆะ โดยมาตรา 28 นี้กำหนดให้ "การร่วมเพศที่ขัดกับระเบียบของธรรมชาติ" เป็นความผิดตามหลักชารีอะห์ ศาลสหพันธรัฐเห็นว่า ความผิดดังกล่าวอยู่ใต้อำนาจในการตรากฎหมายของรัฐสภา มิใช่อำนาจในการตรากฎหมายของสภานิติบัญญัติในระดับรัฐ[143] นักวิชาการได้ออกความเห็นว่า คำตัดสินดังกล่าว "สร้างบรรทัดฐานที่สำคัญที่เปิดทางให้เกิดการท้าทายกฎหมายชารีอะห์ของรัฐที่เกี่ยวกับ 'เพศสัมพันธ์ที่ไม่เป็นธรรมชาติ' ได้ต่อไป"[144]

การบังคับใช้บทบัญญัติของกฎหมายชารีอะห์ที่คลุมเครือกับผู้มีความหลากหลายทางเพศ

ผู้มีความหลากหลายทางเพศยังตกเป็นเป้าจากการบังคับใช้บทบัญญัติของกฎหมายชารีอะห์ที่ใช้คำคลุมเครือ เช่น บทบัญญัติเกี่ยวกับ "การส่งเสริมอบายมุข"[145] หรือ "การกระทำอันไม่ดีงาม"[146] ล่าสุด เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2565 สำนักงานตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (PDRM) กรมศาสนาแห่งดินแดนสหพันธ์ (JAWI) และศาลาว่าการกรุงกัวลาลัมเปอร์ (DBKL) ได้ร่วมทำการบุกค้นงานพบปะทางสังคมของผู้มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งส่งผลให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศจำนวนอย่างน้อย 24 คนถูกจับกุมและสอบสวน ผู้ถูกจับกุมยังถูกกล่าวหาด้วยความผิดที่มีคำจำกัดความคลุมเครือ อาทิ "การส่งเสริมอบายมุข" และ "การกระทำอันไม่ดีงาม" และ "การแต่งกายข้ามเพศ"[147]

---

137 มาตรา 377A 377B และ 377D, ประมวลกฎหมายอาญา. ประมวลฯ ไม่ได้นิยามคำว่า "ความอนาจารอย่างร้ายแรง".

138 ICJ, "Federal Court judgment on Anwar Ibrahim's 'sodomy II' appeal a blow to human rights in Malaysia", 10 กุมภาพันธ์ 2558, ที่: https://www.icj.org/federal-court-judgment-on-anwar-ibrahims-sodomy-ii-appeal-a-blow-to-human-rights-in-malaysia/.

139 สามารถดูรายงานกฎหมายเหล่านี้ฉบับเต็มได้ที่นี่: Human Rights Watch and Justice for Sisters, "Annex I: Laws Criminalizing Sexual Orientation and Gender Identity in Malaysia", ที่: https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2022/08/malaysia0822_ annexI.pdf.

140 มาตรา 2, ศาลชารีอะห์ (เขตอำนาจศาลทางอาญา) กฎหมาย พ.ศ. 2508 (แก้ไขปี 2531) ระบุว่า ศาลชารีอะห์มีเขตอำนาจศาลทางอาญาต่อ "บุคคลที่ปฏิญาณตนนับถือศาสนาอิสลาม" ดังนั้น ศาลฯ จึงไม่มีอำนาจต่อบุคคลที่ไม่ใช่ชาวมุสลิมสองคนเพศเดียวกันที่มีความสัมพันธ์ทางเพศโดยมีควายินยอม ส่วนสำหรับชาวมุสลิมที่มีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยความยินยอมกับบุคคลที่ไม่ใช่ชาวมุสลิม ศาลชารีอะห์จะมีขอบเขตอำนาจทางอาญาต่อบุคคลที่เป็นชาวมุสลิมเท่านั้น อย่างไรก็ดี ILGA World ระบุว่า "ผู้ที่ไม่ใช่ชาวมุสลิมก็ถูก "จับผิดทางศีลธรรม" และ "ถูกจับกุมระหว่างการบุกค้นของตำรวจในสถานบันเทิงต่าง ๆ" และ "จากการแต่งตัวข้ามเพศขณะเดินบนถนน ซึ่งอาจถูกกล่าวหาว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เรียบร้อยในพื้นที่สาธารณะ"; โปรดดู, ILGA World, "Our Identities Under Arrest", ธันวาคม 2564, หน้า 164.

141 สำหรับภาพรวมกรณีในอดีตโดยละเอียดเกี่ยวกับการบังคับกฎหมายเหล่านี้, โปรดดู, ILGA World, "Our Identities Under Arrest", ธันวาคม 2564, หน้า 165 – 169.

142 นอกจากรัฐสลังงอร์แล้ว ข้อนี้ยังเป็นความผิดทางอาญาในรัฐมะละกาและซาบาห์อีกด้วย โดยกฎหมายเหล่านี้ไม่ได้ให้คำนิยามคำว่า "การร่วมเพศที่ขัดกับระเบียบของธรรมชาติ"; โปรดดู, Human Rights Watch and Justice for Sisters, "Annex I: Laws Criminalizing Sexual Orientation and Gender Identity in Malaysia", หน้า 73, ที่: https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2022/08/malaysia0822_annexI.pdf.

143 Malay Mail, "Federal Court unanimously declares Selangor Shariah law criminalising 'unnatural sex' void, unconstitutional", 25 กุมภาพันธ์ 2564, ที่: https://www.malaymail.com/news/malaysia/2021/02/25/federal-court-unanimously-declares- selangor-shariah-law-criminalising-unnat/1952701.

144 Zheng Hong See, "The Federal Court of Malaysia held state Syariah law criminalising 'unnatural sex' void and unconstitutional", 3 เมษายน 2564, ที่: https://ohrh.law.ox.ac.uk/the-federal-court-of-malaysia-held-state-syariah-law-criminalising-unnatural- sex-void-and-unconstitutional/.

145 ยกตัวอย่างเช่น มาตรา 35 ของกฎหมายความผิดทางอาญาตามหลักชารีอะห์ (ดินแดนสหพันธ์) พ.ศ. 2540 ระบุว่า "บุคคลใดที่ส่งเสริม ชักชวน หรือกระตุ้นให้อีกบุคคลหนึ่งหลงใหลในอบายมุขมีความผิด และหากถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดจะต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันริงกิต หรือโทษจำไม่เกินสามปี หรือทั้งจำทั้งปรับ" กฎหมายไม่ได้นิยามคำว่า "อบายมุข" ไว้อย่างชัดแจ้ง

146 ยกตัวอย่างเช่น มาตรา 29 ของกฎหมายความผิดทางอาญาตามหลักชารีอะห์ (ดินแดนสหพันธ์) พ.ศ. 2540 ระบุว่า "บุคคลใดที่กระทำหรือประพฤติขัดกับกฎหมายอิสลามในลักษณะที่ไม่ดีงามในพื้นที่สาธารณะมีความผิด และหากถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดจะต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันริงกิต หรือโทษจำไม่เกินหกเดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ" กฎหมายไม่ได้นิยามคำว่า "ลักษณะที่ไม่ดีงาม" ไว้อย่างชัดแจ้ง

147 ILGA Asia, "Malaysia: Civic spaces shrinking at an alarming rate for LGBTQ persons in Malaysia", 4 พฤศจิกายน 2565, ที่: https://www.ilgaasia.org/news/raid-malaysia-shrinking-civic-spaces-2022.

นอกจากนี้ กฎหมายชารีอะห์ของรัฐว่าด้วย "การดูหมิ่นศาสนาอิสลาม" ยังถูกใช้เพื่อโจมตีผู้มีลักษณะทางเพศไม่ตรงตามบรรทัดฐานของสังคม ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีอันโด่งดังของนูร์ ซาญัต เจ้าของธุรกิจหญิงข้ามเพศที่มีชื่อเสียงในสื่อสังคมออนไลน์ ที่เจ้าตัวหนีออกจากประเทศมาเลเซียหลังจากถูกตั้งข้อหา "ดูหมิ่นศาสนาอิสลาม" เนื่องจากใส่ชุดผู้หญิงเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา[148]

ข้อจำกัดทางกฎหมายต่อการแสดงออกและข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ

ในประเทศมาเลเซีย การแสดงออกและข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศถูกจำกัดทั้งบนโลกออนไลน์และออฟไลน์

สำหรับสื่อภาพยนตร์ **แนวทางว่าด้วยการตรวจพิจารณาภาพยนตร์**ของกระทรวงมหาดไทยห้ามการฉายเนื้อหาเกี่ยวกับ "เพศสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันและที่ไม่เป็นธรรมชาติ" และ "พฤติกรรมและวิถีชีวิตของคนข้ามเพศ" เอาไว้อย่างชัดเจน[149] อย่างไรก็ดี ข้อห้ามดังกล่าวไม่ครอบคลุมไปถึงการบริการถ่ายทอดสื่อทางออนไลน์ที่อยู่นอกประเทศมาเลเซีย อาทิ เน็ตฟลิกซ์ ดังที่รองรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสื่อสารและสื่อมัลติมีเดียได้ตั้งข้อสังเกตต่อคำตัดสินใจของกระทรวงในการห้ามฉายภาพยนตร์เรื่อง "Thor: Love and Thunder" และ "Lightyear" ในโรงภาพยนตร์ท้องถิ่นเนื่องจากมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ[150]

กฎหมายสหพันธรัฐที่มีเนื้อหาคลุมเครือและกว้างเกินไปถูกใช้กับเนื้อหาที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศทั้งในพื้นที่ออฟไลน์และออนไลน์ เช่น บทบัญญัติของ**พ.ร.บ. การสื่อสารและสื่อมัลติมีเดีย พ.ศ. 2541** (กฎหมาย CMA) และมาตรา 7(1) ของ**พ.ร.บ. สื่อสิ่งพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ พ.ศ. 2527** แม้ว่ากฎหมายดังกล่าวจะไม่ได้กล่าวถึงเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศโดยตรง แต่กฎหมายเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายจำนวนมากที่หน่วยงานรัฐมาเลเซียสามารถเข้าถึง รวมถึงเคยใช้ เพื่อปิดกั้นเสรีภาพในการแสดงออกทางออนไลน์[151]

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กฎหมาย CMA ถูกใช้เพื่อจำกัดการแสดงออกและข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศบนโลกออนไลน์ มาตรา 37(e) ของกฎหมาย CMA อนุญาตให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสื่อสารและสื่อมัลติมีเดียระงับหรือเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกตามกฎหมายฉบับนี้ หากการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปเพื่อ "ประโยชน์ส่วนรวม"[152] อันน่าจะ "รวมถึงการนำเสนอเนื้อหาและประเด็นเกี่ยวกับผู้มีความหลากหลายทางเพศ"[153] ด้วย มาตรา 233 กำหนดความผิดสำหรับการสร้าง ผลิต ร้องขอ และถ่ายทอดเนื้อหา "ที่มีลักษณะลามก อนาจาร เป็นเท็จ คุกคาม หรือก้าวร้าว โดยมีเจตนามุ่งสร้างความรำคาญ ละเมิด ข่มขู่ หรือคุกคามบุคคลอีกบุคคลหนึ่ง"[154] กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้ให้คำนิยามคำว่า "ลามก" "อนาจาร" เป็นเท็จ" "คุกคาม" และ "ก้าวร้าว"[155] ซึ่งนำไปสู่ความกังวลว่า กฎหมายฉบับนี้อาจขัดกับหลักการว่าด้วยความชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการการสื่อสารและสื่อมัลติมีเดียมาเลเซีย (MCMC) เคยใช้มาตรา 233 เพื่อปิดกั้นการเข้าถึงเว็บไซต์เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ[156] MCMC ยังใช้มาตรานี้เป็นฐานทางกฎหมายในการตรวจสอบบุคคลที่เผยแพร่มิวสิควิดีโอทางออนไลน์ที่ใช้ผู้มีความหลากหลายทางเพศแสดง และในการตั้งข้อหากับบุคคลดังกล่าวในภายหลัง[157]

รัฐบาลอาจออกคำสั่งปิดกั้นเนื้อหาโดยใช้มาตรา 263(2) ที่ระบุว่า เมื่อผู้ได้รับใบอนุญาตได้รับคำร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรจากรัฐบาล ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องให้ความช่วยเหลือแก่รัฐบาล "ตามจำเป็นอย่างสมเหตุสมผลเพื่อป้องการการกระทำหรือการพยายามกระทำความผิดตามกฎหมายลายลักษณ์อักษรของประเทศมาเลเซีย หรือด้วยวิธีการอื่น ๆ ในการบังคับใช้กฎหมายของประเทศมาเลเซีย ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการคุ้มครองรายได้ของรัฐและปกป้องความมั่นคงแห่งชาติ"[158]

---

148 Straits Times, "Malaysian transgender entrepreneur arrested in Thailand", 20 กันยายน 2564, ที่: https://www.straitstimes.com/asia/se-asia/malaysian-transgender-entrepreneur-arrested-in-thailand.

149 Ministry of Home Affairs, "Garis Panduan Penapisan Filem", 2553, ที่: https://lpf.moha.gov.my/lpf/images/Perundangan/ GARIS_PANDUAN_PENAPISAN_FILEM(1).pdf.

150 Variety, "After 'Thor' and 'Lightyear,' Malaysia Government Commits to Banning More LGBT Films", 11 สิงหาคม 2565, ที่: https://variety.com/2022/film/news/malaysia-ban-lgbt-films-thor-lightyear-1235338721/.

151 กฎหมายเหล่านี้รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงมาตรา 505 ของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 4 ของพ.ร.บ. ยุยงปลุกปั่น พ.ศ. 2491 มาตรา 3(1) ของพ.ร.บ. ว่าด้วยบ่อนการพนัน พ.ศ. 2496 มาตรา 41 ของพ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2530 พ.ร.บ. การตรวจพิจารณาภาพยนตร์ มาตรา 114A ของพ.ร.บ. พยานหลักฐาน และกฎหมายความผิดทางอาญาตามหลักชารีอะห์ในหลาย ๆ รัฐ; โปรดดู, Sinar Project, "Laws cited for Internet Censorship in Malaysia", ที่: https://sinarproject.org/digital-rights/updates/laws-cited-for-internet-censorship-in-malaysia; Sinar Project, "Freedom of Expression in the Digital Space", ที่: https://sinarproject.org/updates/freedom-of-expression-in-the-digital-space.

152 มาตรา 37(e), พ.ร.บ. การสื่อสารและสื่อมัลติมีเดีย (2541), ที่: https://www.mcmc.gov.my/skmmgovmy/media/ General/pdf/Act588bi_3.pdf.

153 Stonewall, "Stonewall Global Workplace Briefings 2018: Malaysia", 2561, ที่: https://www.stonewall.org.uk/system/ files/malaysia_global_workplace_briefing_2018.pdf.

154 Stonewall, "Stonewall Global Workplace Briefings 2018: Malaysia", 2561, ที่: https://www.stonewall.org.uk/system/ files/malaysia_global_workplace_briefing_2018.pdf.

155 Pelangi Campaign, "Internet and Sexuality: LGBTQ Experience in Malaysia", 13 มิถุนายน 2561, ที่: https://medium.com/@pelangicampaign/internet-and-sexuality-lgbtq-experience-in-malaysia-a895497f3a35.

156 กรณีเฉพาะเกี่ยวกับการปิดกั้นเหล่านี้จะถูกกล่าวในรายละเอียดในบท 4, และโปรดดู, OutRight Action International, The Citizen Lab, OONI, "No Access: LGBTIQ Website Censorship in Six Countries", 2564, หน้า 48 ("OutRight Action International et al, LGBTIQ Website Censorship Report"), ที่: https://citizenlab.ca/wp-content/uploads/2021/08/LGBTIQ-censorship-Final.pdf.

157 กรณีเฉพาะเกี่ยวกับการสืบสวนและข้อหาต่าง ๆ จะถูกกล่าวในรายละเอียดในบท 4; โปรดดู, The Star, "Vida pleads not guilty to uploading offensive video", 8 พฤศจิกายน 2565, ที่: https://www.thestar.com.my/news/nation/2022/11/08/vida-pleads-not-guilty-to-uploading-offensive-video; The Rakyat Post, "Aliff Syukri Investigated For Controversial Raya Music Video, MCMC Calls in Entrepreneur For Questioning", 26 เมษายน 2565, ที่: https://www.therakyatpost.com/news/2022/04/26/aliff-syukri-investigated-for-controversial-raya-music-video-mcmc-calls-in-entrepreneur-for-questioning/; New Straits Times, "#Showbiz: Vida called up by MCMC in connection with music video", 13 พฤษภาคม 2565, ที่: https://www.nst.com.my/lifestyle/groove/2022/05/795910/showbiz-vida-called-mcmc-connection-music-video.

158 มาตรา 263(2), พ.ร.บ. การสื่อสารและสื่อมัลติมีเดีย (2541), ที่: https://www.mcmc.gov.my/skmmgovmy/media/General/pdf/Act588bi_3.pdf.

อย่างไรก็ดี คำสั่งปิดกั้นเนื้อหาที่ออกตามมาตรา 263(2) เป็นมาตรการนอกกระบวนการยุติธรรม ตามกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศแล้ว รัฐควรพยายามปิดกั้นเนื้อหาตามคำสั่งจากหน่วยงานตุลาการที่เป็นอิสระและเป็นกลางเท่านั้น เพื่อรับประกันการเคารพหลักในการมีกระบวนการที่เป็นธรรมและมาตรฐานว่าด้วยความชอบด้วยกฎหมาย ความจำเป็น และความชอบธรรม ดังนั้น คำสั่งปิดกั้นที่ออกนอกกระบวนการยุติธรรมตามมาตรา 263(2) จึงไม่สอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

ด้วยตัวเนื้อหาของมาตรา 263(2) ของ CMA แล้ว ICJ คาดว่า มาตรานี้น่าจะถูกใช้เป็นเหตุผลประกอบคำร้องขอต่อผู้ให้บริการอินเตอร์เน็ตในการปิดกั้นเนื้อหาโดยรัฐบาล อย่างไรก็ดี ICJ ตั้งข้อสังเกตด้วยความกังวลว่า รัฐบาลอาจขาดความโปร่งใสในการอ้างมาตรา 263(2) เป็นฐานกฎหมายที่ให้อำนาจตนในการสั่งให้ผู้ให้บริการอินเตอร์เน็ตจำกัดเนื้อหาออนไลน์โดยตรง

มาตรา 7(1) ของพ.ร.บ. สื่อสิ่งพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ พ.ศ. 2527 ถูกอ้างเพื่อห้ามหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศจำนวนอย่างน้อย 3 เล่ม โดย 2 เล่มถูกประกาศเป็นหนังสือต้องห้ามเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2566 ที่ผ่านมา[159] มาตรา 7(1) ระบุว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสามารถห้าม "สิ่งตีพิมพ์อันไม่พึงประสงค์" ได้เห็นว่า สิ่งตีพิมพ์ดังกล่าวบรรจุเนื้อหา "ที่สร้างหรืออาจสร้างความเสียหายต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ศีลธรรมอันดี ความมั่นคงของประชาชน หรือที่อาจทำให้ประชาชนตระหนก หรือที่ขัดหรืออาจขัดกับกฎหมาย หรือที่สร้างหรืออาจสร้างความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของชาติ"[160] ที่สำคัญ กฎหมายไม่ได้ให้คำนิยามคำศัพท์ที่กว้างและคลุมเครือ เช่น "ประโยชน์ส่วนรวม" "ประโยชน์ของชาติ" และ "อาจทำให้ประชาชนตระหนก" ในส่วนของ "ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม" เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2565 ศาลสูงได้เพิกถอนคำสั่งของรัฐบาลในการประกาศให้หนังสือ "Gay is OK! A Christian Perspective" เป็นหนังสือต้องห้าม โดยเห็นว่า หน่วยงานรัฐ "ไม่สามารถแสดงหลักฐานเกี่ยวกับความเสียหายจริงที่เกิดขึ้นต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม" ได้[161]

นอกจากนี้ มาตรา 7(1) ยังให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการห้ามสิ่งตีพิมพ์ด้วยเหตุผลที่อยู่นอกเหนือรายการเป้าหมายอันชอบธรรมสำหรับการจำกัดการแสดงออกโดยชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอีกด้วย[162]

การตีตราทางสังคมและการกระทำอันเป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ

ระบบกฎหมายที่กดขี่ดังที่กล่าวไปข้างต้นสะท้อนถึงการตีตราและการกีดกันทางสังคมต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศภายในสังคมมาเลเซียในวงกว้าง ประกอบกับวาทกรรมเหยียดผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ถูกแพร่ขยายโดยเจ้าหน้าที่รัฐ ในเดือนพฤษภาคม 2565 บริษัทกูเกิลลบแอปพลิเคชันที่ผลิตโดยรัฐบาลมาเลเซียบนกูเกิลเพลย์สโตร์ที่อ้างว่าสามารถช่วยให้ "ผู้มีความหลากหลายทางเพศกลับสู่สภาวะธรรมชาติหรือสภาวะบริสุทธ์"[163] ในเดือนมกราคม 2566 มีรายงานว่า นายอันวาร์ อิบราฮิม นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า "รัฐบาลเอกภาพจะไม่มีทางยอมรับแนวคิดเสรีนิยม ความหลากหลายทางเพศ และแนวคิดการมีรัฐฆราวาส"[164]

รัฐบาลยังได้ให้เงินสนับสนุนค่าย หรือที่เรียกว่า "มุคัยยัม" ที่มีจุดประสงค์เพื่อ "ฟื้นฟู" หรือ "เปลี่ยน" ผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยมีอย่างน้อย 1,769 คนแล้วที่ได้เข้าร่วมโครงการดังกล่าวตามข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2564[165] ในประเด็นนี้ ผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติด้านเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศได้สรุปว่า แนวปฏิบัติ "การบำบัดเพื่อเปลี่ยนรสนิยมทางเพศ (conversion therapy)" อาจถือเป็นการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี และได้เสนอแนะให้รัฐห้ามแนวปฏิบัติดังกล่าว[166]

การขาดกรอบกฎหมายในการให้ความคุ้มครองที่ครอบคลุม

ประเทศมาเลเซียขาดกรอบกฎหมายที่ครอบคลุมที่ให้ความคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศจากการถูกเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ พร้อมกันนั้น ผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศมาเลเซียยังเผชิญอุปสรรคที่สำคัญในการเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพในกรณีที่สิทธิมนุษยชนของตนถูกละเมิด โดยส่วนหนึ่งก็เกิดจากการไม่มีกรอบกฎหมายนี้ด้วย ICJ ทราบถึงการรายงานเกี่ยวกับกรณีความรุนแรงและการคุกคามจำนวนหลายกรณีที่

159 FMT, "3 publications banned for hurting morals, LGBT content", 14 กุมภาพันธ์ 2566, ที่: https://www.freemalaysiatoday.com/category/nation/2023/02/14/3-publications-banned-for-hurting-morals-lgbt-content/; Free Malaysia Today, "Publisher, author win bid to quash ban on 'Gay is OK' book", 22 กุมภาพันธ์ 2565, ที่: https://www.freemalaysiatoday.com/category/nation/2022/02/22/publisher-author-win-bid-to-quash-ban-on-gay-is-ok-book/.
160 มาตรา 7(1), พ.ร.บ. สื่อสิ่งพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ พ.ศ. 2527, ที่: https://www.moha.gov.my/images/maklumat_bahagian/PQ/Act301.pdf.
161 Free Malaysia Today, "Publisher, author win bid to quash ban on 'Gay is OK' book", 22 กุมภาพันธ์ 2565, ที่: https://www.freemalaysiatoday.com/category/nation/2022/02/22/publisher-author-win-bid-to-quash-ban-on-gay-is-ok-book/.
162 ข้อ 19(3) ของ ICCPR ระบุว่า เสรีภาพในการแสดงออกอาจถูกจำกัดได้เฉพาะเมื่อมีกฎหมายรองรับและมีความจำเป็นในการเคารพสิทธิหรือชื่อเสียงของผู้อื่น หรือเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติ หรือความสงบเรียบร้อยของสังคม หรือการสาธารณสุขหรือศีลธรรมของประชาชนเท่านั้น
163 The Guardian, "Malaysian government's 'gay conversion' app pulled by Google Play", 17 มีนาคม 2565, ที่: https://www.theguardian.com/world/2022/mar/17/malaysian-governments-gay-conversion-app-pulled-by-google-play
164 Thilaga Sulathireh, "Anwar Ibrahim is Perpetuating the Weaponization of LGBTPhobia in Malaysia, Putting Lives in Danger", Coconuts KL, 9 มกราคม 2566, ที่: https://coconuts.co/kl/features/anwar-ibrahim-is-perpetuating-the-weaponization-of- lgbtphobia-in-malaysia-putting-lives-in-danger-opinion/.
165 Human Rights Watch and Justice for Sisters, ""I Don't Want to Change Myself": Anti-LGBT Conversion Practices, Discrimination, and Violence in Malaysia", สิงหาคม 2565, หน้า 17, ที่: https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2022/08/malaysia0822web_0.pdf.
166 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Practices of so-called "conversion therapy"", UN Doc. A/HRC/44/53, 1 พฤษภาคม 2563, ย่อหน้า 62, 86.

ไม่ถูกตรวจสอบหรือดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ ซึ่งส่งผลให้การเข้าถึงความยุติธรรมนั้น "แทบจะไม่มีความหมาย" สำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศ[167] การเอาผิดการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายและการมีลักษณะทางเพศที่ไม่ตรงตามบรรทัดฐานของสังคมยังส่งผลกระทบในเชิงลบต่อความสามารถของผู้มีความหลากหลายทางเพศในการเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับกรณีของประเทศอินโดนีเซีย

แม้ว่า**พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2552 (กฎหมาย PDPA)** จะถูกออกมาเพื่อกำกับการประมวลข้อมูลส่วนบุคคล แต่ขอบเขตของกฎหมายฉบับนี้ก็มีข้อจำกัดในแง่การคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวของผู้มีความหลากหลายทางเพศ โดยกฎหมายมีผลบังคับใช้กับ "ธุรกรรมเชิงพาณิชย์" และมาตรา 3 ระบุอย่างชัดเจนว่า พ.ร.บ. นี้ "จะไม่มีผลบังคับใช้กับรัฐบาลสหพันธรัฐและรัฐบาลแห่งรัฐ"[168] ดังนั้น ในกรณีของนูร์ ซาญัต หญิงข้ามเพศที่ลงภาพตัวเองในชุดละหมาดเพศหญิงขณะเดินแสวงบุญ สำนักงานมุฟตีแห่งดินแดนสหพันธ์จึงได้รายละเอียดใบสูติบัตรของเธอจากกรมการทะเบียนแห่งชาติ และได้ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวสู่สาธารณชน[169] ส่วนในกรณีที่ตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐที่มีความประสงค์ร้ายต้องการเปิดเผยเพศวิถีและ/หรืออัตลักษณ์ทางเพศของผู้มีความหลากหลายทางเพศ คำว่า "ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความอ่อนไหว" ตามมาตรา 4[170] ก็ยังขาดความชัดเจนว่าสามารถตีความเพื่อครอบคลุมข้อมูลเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศของบุคคลได้หรือไม่

ในเดือนพฤษภาคม 2565 สภาการสื่อสารและเนื้อหามัลติมีเดียแห่งประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นหน่วยงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนภายใต้ MCMC ได้พัฒนา**ประมวลกฎหมายการสื่อสารและเนื้อหามัลติมีเดียแห่งประเทศมาเลเซีย พ.ศ. 2565 (ประมวลกฎหมายเนื้อหา)**[171] ออกมา ประมวลกฎหมายเนื้อหานี้ "ระบุขั้นตอนสำหรับการกำกับตนเอง" ตาม CMA และบรรจุบทบัญญัติที่พูดถึงเพศวิถีอย่างชัดเจน รวมถึง "เพศสภาพ" ด้วย อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าเสียดายว่า ประมวลฯ กลับไม่ได้ระบุว่า คำว่า "เพศสภาพ" ที่กล่าวถึงนั้นหมายถึงอัตลักษณ์หรือการแสดงออกทางเพศ โดยมาตรา 2.8 และ 3.5 ระบุว่า "ผู้ที่อยู่ภายใต้ประมวลฯ"[172] และ "ผู้กระจายเสียง" จะต้องรับประกันว่า เนื้อหาของตน "ไม่บรรจุเนื้อหาหรือความเห็นที่ละเมิดหรือเลือกปฏิบัติ" ด้านเพศสภาพและเพศวิถี ส่วนมาตรา 6.1 ให้คำนิยาม "การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง" ว่าเป็น "การใส่ร้าย" "การหมิ่นประมาท" หรือ "การดูถูก" เนื่องจาก "เพศวิถี" และเหตุผลอื่น ๆ[173] อย่างไรก็ดี ประมวลกฎหมายเนื้อหามีลักษณะในเชิงกำกับตนเอง โดยไม่มีกลไกรับเรื่องร้องเรียนหรือตรวจสอบมาสนับสนุน นอกจากนี้ มาตรา 2.8 3.5 และ 6 ยังขัดกับมาตรา 233 ของ กฎหมาย CMA ที่ MCMC อ้างถึงอยู่บ่อยครั้งในการจัดการกับเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ

ฟิลิปปินส์

เพศสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายและการมีลักษณะทางเพศที่ไม่ตรงตามบรรทัดฐานของสังคมไม่ถือเป็นความผิดทางอาญาในประเทศฟิลิปปินส์ อีกทั้ง ประเทศฟิลิปปินส์ยังไม่มีกฎหมายหรือนโยบายอันเฉพาะเจาะจงที่จำกัดการแสดงออกเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์ในประเทศ ซึ่งต่างจากประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์

สิทธิในการ "แสดงออกเกี่ยวกับการเป็นบุคคลรักร่วมเพศ" ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สืบเนื่องมาจากที่ศาลฎีกาได้ออกคำวินิจฉัยในคดี *พรรคอังลัดลัด (Ang Ladlad LGBT Party) กับ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (COMELEC)* โดยศาลเห็นว่า สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกตามรัฐธรรมนูญครอบคลุม "ทั้งการแสดงออกเกี่ยวกับการเป็นบุคคลรักร่วมเพศและกิจกรรมในการตั้งสมาคมการเมืองเพื่อสนับสนุนผู้มีความหลากหลายทางเพศ" ศาลฎีกายังตัดสินว่า กฎหมายที่มีผลบังคับใช้ทั่วไปยึดหลักการการไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งกำหนดให้กฎหมายเหล่านั้นถูกนำไปบังคับใช้กับบุคคลทุกคนอย่างเสมอภาคโดยไม่คำนึงถึงเพศวิถี สอดคล้องกับข้อ 26 ของ ICCPR[174]

---

167 Human Rights Watch and Justice for Sisters, ""I Don't Want to Change Myself": Anti-LGBT Conversion Practices, Discrimination, and Violence in Malaysia", สิงหาคม 2565, หน้า 48 – 52, ที่: https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2022/08/malaysia0822web_0.pdf.

168 มาตรา 2 และ 3, พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2553, ที่: https://www.pdp.gov.my/jpdpv2/assets/2019/09/Personal- Data-Protection-Act-2010.pdf.

169 ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีของนูร์ ซาญัติ มีรายงานว่า สำนักงานมุฟตีแห่งดินแดนสหพันธ์ได้ปล่อยรายละเอียดในใบสูติบัตรของเจ้าตัวต่อสื่อกระแสหลัก โดยทางสำนักงานฯ อ้างว่าได้มาจากกรมการทะเบียนแห่งชาติ; โปรดดู, Coconuts KL, "Doxxing is a crime in Malaysia, except for when it targets the LGBTQ community", 16 สิงหาคม 2565, ที่: https://malaysia.news.yahoo.com/doxxing-crime-malaysia-except-targets-103747812.html.

170 "ข้อมูลส่วนตัวที่มีความอ่อนไหว" ถูกนิยามว่าเป็น "ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพหรือสภาวะทางกายหรือใจ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อทางศาสนาหรือความเชื่ออื่น ๆ หรือที่มีลักษณะเดียวกันของเจ้าของข้อมูล": มาตรา 4, พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2563, ที่: https://www.pdp.gov.my/jpdpv2/assets/2019/09/Personal-Data-Protection-Act-2010.pdf. พ.ร.บ. ฉบับนี้ไม่ระบุถึงว่า ข้อมูลดังกล่าวรวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศของบุคคลหรือไม่

171 Christopher & Lee Ong, "Content Code 2022 | Part 1: The Content Forum Publishes the Revamped Communications and Multimedia Content Code", มิถุนายน 2565, ที่: https://www.christopherleeong.com/media/4914/2022-06_clo_content-code- 2022-part-1.pdf.

172 "ผู้ที่อยู่ภายใต้ประมวลฯ" หมายถึงผู้ที่อยู่ภายใต้การบังคับใช้ของประมวลกฎหมายฉบับนี้

173 Content Forum, "The Malaysian Communications and Multimedia Content Code 2022", พฤษภาคม 2565, มาตรา 2.8, 3.5, 3.8, 4.3 และ 6.1, ที่: https://www.mcmc.gov.my/skmmgovmy/media/General/pdf/Content-Code-2022.pdf.

174 IBA, "LGBTI rights in the Philippines are in limbo", ที่: https://www.ibanet.org/article/50D981FE-A36B-4A37-85D5-8432F6C7AB56.

การขาดกรอบกฎหมายในการให้ความคุ้มครองที่ครอบคลุม

ขณะที่ "ระบบกฎหมายของประเทศฟิลิปปินส์ให้การยอมรับสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศเพิ่มขึ้น ถึงแม้จะไม่ค่อยมีแบบแผน"[175] แต่ประเทศฟิลิปปินส์ก็ไม่มีกรอบกฎหมายในการต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ครอบคลุมเพื่อให้การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศในระดับประเทศ ที่สำคัญ ประเทศฟิลิปปินส์ไม่ได้ให้การรับรองทางกฎหมายแก่คนข้ามเพศและผู้มีความหลากหลายทางเพศอื่น ๆ[176]

ร่างกฎหมายความเท่าเทียมทางเพศวิถีและอัตลักษณ์และการแสดงออกทางเพศติดค้างอยู่ในสภาตั้งแต่การเสนอร่างครั้งแรกเมื่อปี 2543 เนื่องจากเสียงคัดค้านจากนักบัญญัติกฎหมายหัวอนุรักษ์นิยม[177]

ร่างกฎหมายความเท่าเทียมทางเพศวิถีและอัตลักษณ์และการแสดงออกทางเพศมีจำนวนหลายฉบับ ฉบับล่าสุด หรือที่เรียกว่า ร่างกฎหมายวุฒิสภาที่ 1934 ถูกร่างขึ้นโดยคณะกรรมการด้านสตรี เด็ก ความสัมพันธ์ครอบครัว และความเท่าเทียมทางเพศ (ใช้ชื่อว่า "พ.ร.บ. ต่อต้านการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ การแสดงออกทางเพศ และลักษณะทางเพศ") เป็นความพยายามในการแก้ไขปัญหา "การเลือกปฏิบัติ การทำให้เป็นชายขอบ และความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ การแสดงออกทางเพศ และลักษณะทางเพศทุกรูปแบบ" หากร่างกฎหมายฉบับนี้ผ่านโดยมีเนื้อหาดังที่กล่าวไป "การยั่วยุให้เกิดความรุนแรงและการละเมิดทางเพศต่อบุคคลหรือกลุ่มใด ๆ ด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ การแสดงออกทางเพศ และลักษณะทางเพศ" (มาตรา 5(a)) "การเผยแพร่ข้อมูลที่จงใจเปิดเผยหรือเปิดโปงเพศสภาพหรือเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ การแสดงออกทางเพศ และลักษณะทางเพศของบุคคลโดยปราศจากความยินยอม" (มาตรา 5(k)) และกรณีอื่น ๆ จะถือเป็นความผิด โดยผู้กระทำความผิดจะต้องระวางโทษปรับระหว่าง 500,000 – 1,000,000 เปโซ (ประมาณ 300,000 – 600,000 บาท) และ/หรือให้บำเพ็ญสาธารณประโยชน์[178]

อย่างไรก็ดี ในเดือนพฤศจิกายน 2565 ระหว่างกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนภายใต้กลไกคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Universal Periodic Review) ของประเทศฟิลิปปินส์ รอบที่ 4 รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ปฏิเสธไม่รับข้อเสนอแนะให้ผ่านร่างกฎหมายความเท่าเทียมทางเพศวิถีและอัตลักษณ์และการแสดงออกทางเพศ ด้วยเหตุผลว่า เรื่องดังกล่าว "เป็นสิ่งที่ไม่สามารถยอมรับได้" ในประเทศฟิลิปปินส์ "ในฐานะประเทศที่ประชาชนนับถือศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิกเป็นส่วนใหญ่"[179]

ดังที่กล่าวไปข้างต้น แม้ว่าร่างกฎหมายความเท่าเทียมทางเพศวิถีและอัตลักษณ์และการแสดงออกทางเพศต้องประสบความล่าช้าเป็นอย่างมาก แต่ระบบนิติบัญญัติของประเทศฟิลิปปินส์ก็ได้ดำเนินการปฏิรูปทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศทั้งในระดับชาติและระดับภายในประเทศ

ในระดับประเทศนั้น **พ.ร.บ. แห่งสาธารณรัฐ ฉบับที่ 11313 (Republic Act 11313)** หรือที่เรียกว่า "**พ.ร.บ. พื้นที่ปลอดภัย (Safe Spaces Act)**" กำหนดความผิดทางอาญาสำหรับการคุกคามทางเพศด้วยเหตุแห่งเพศสภาพหลายรูปแบบทั้งในพื้นที่ออนไลน์และออฟไลน์[180] โดยรวมถึง "การกระทำที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการคุกคามข่มขวัญเหยื่อ" ด้วยวิธีการดังนี้

- การคุกคามทางกายภาพ จิตวิทยา และอารมณ์ และคำพูดหรือความเห็นเกี่ยวกับเพศอันไม่พึงประสงค์ที่มีลักษณะเกลียดชังผู้หญิง **คนข้ามเพศ และคนรักร่วมเพศ** และที่มีลักษณะเหยียดเพศทางออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นกระทำต่อสาธารณะหรือข้อความส่วนตัวโดยตรง (ใส่ตัวหนาเพื่อเน้นย้ำ)
- การรุกล้ำความเป็นส่วนตัวของเหยื่อโดยการแอบติดตามทางไซเบอร์และการส่งข้อความต่อเนื่องในเชิงระราน
- การอัปโหลดและการเผยแพร่สื่อรูปแบบใด ๆ ที่ประกอบด้วยรูป เสียง หรือวิดีโอที่มีเนื้อหาทางเพศ โดยปราศจากความยินยอมจากเหยื่อ
- การบันทึกหรือเผยแพร่ภาพ วิดีโอ หรือข้อมูลใด ๆ ของเหยื่อทางออนไลน์โดยไม่ได้รับอนุญาต
- การปลอมแปลงอัตลักษณ์ของเหยื่อทางออนไลน์หรือเผยแพร่ความเท็จเกี่ยวกับตัวเหยื่อเพื่อทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง
- การรายงานกรณีการละเมิดที่เป็นเท็จต่อเจ้าของพื้นที่ออนไลน์เพื่อปิดปากเหยื่อ[181]

175 *เพิ่งอ้าง*
176 ICJ, "Philippines: Immediately repeal SIM Card Registration Act that undermines online freedoms", 9 มีนาคม 2565, ที่: https://www.icj.org/philippines-immediately-repeal-sim-card-registration-act-that-undermines-online-freedoms/; UNDP, "Legal Gender Recognition in the Philippines: A Legal and Policy Review", 22 มิถุนายน 2561, ที่: https://www.undp.org/philippines/ publications/legal-gender-recognition-philippines-legal-and-policy-review.
177 The Philippine Star, "SOGIE Bill: Where is it now and is it moving forward?", 25 มกราคม 2566, ที่: https://philstarlife.com/news-and-views/817472-sogie-bill-update?page=2\; The Fuller Project, "'I'm scared every damn day': In the Philippines, violence shadows trans lives", 7 มกราคม 2564, ที่: https://fullerproject.org/story/im-scared-every-damn-day-in-the- philippines-violence-shadows-trans-lives/.
178 มาตรา 5 และ 6, ร่างกฎหมายวุฒิสภาที่ 1934, 20 ธันวาคม 2565, ที่: https://legacy.senate.gov.ph/lisdata/3408830843!.pdf.
179 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, "Statement of the Commission on Human Rights on the rejection of the Philippine delegation of the recommendation during the Universal Periodic Review to pass the SOGIE Equality Bill", 22 พฤศจิกายน 2564, ที่: https://chr.gov.ph/statement-of-the-commission-on-human-rights-on-the-rejection-of-the-philippine-delegation-of-the-recommendation- during-the-universal-periodic-review-to-pass-the-sogie-equality-bill/.
180 สาธารณรัฐฟิลิปปินส์, ศูนย์ความร่วมมือระหว่างเอกชนและภาครัฐ, "Republic Act No. 11313 or The Safe Spaces Act (Bawal Bastos Law)", ที่: https://ppp.gov.ph/press_releases/republic-act-no-11313-or-the-safe-spaces-act-bawal-bastos-law/.
181 มาตรา 13, กฎและระเบียบว่าด้วยการนำพ.ร.บ. แห่งสาธารณรัฐ ฉบับที่ 11313 ไปปฏิบัติ, ที่: https://www.ombudsman.gov.ph/GAD/Laws%20and%20

หากศาลตัดสินว่ามีความผิด ผู้กระทำความผิดจะต้องระวางโทษจำคุกสูงสุดไม่เกินหกปี หรือปรับตั้งแต่ 100,000 เปโซ (ประมาณ 60,000 บาท) ถึง 500,000 เปโซ (ประมาณ 300,000 บาท)[182] แม้ว่า ICJ จะชื่นชมเจตนารมณ์ของกฎหมายในการห้ามการคุกคามทางเพศด้วยเหตุแห่งเพศสภาพต่อผู้หญิงและผู้มีความหลากหลายทางเพศ แต่กฎหมายอาจรวมการละเมิดทางออนไลน์บางรูปแบบที่แม้เป็นอันตราย แต่ก็ไม่รุนแรงถึงเกณฑ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินการทางกฎหมายอาญา[183] ยกตัวอย่างเช่น "การเผยแพร่ความเท็จเกี่ยวกับตัวเหยื่อเพื่อทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง" ควรใช้กฎหมายแพ่งว่าด้วยความผิดฐานหมิ่นประมาทแก้ไขจึงจะเหมาะสมกว่า ประเด็นนี้สอดคล้องกับคำยืนยันของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่า "รัฐสมาชิกควรพิจารณายกเลิกโทษอาญาสำหรับความผิดฐานหมิ่นประมาท และรัฐควรเก็บกฎหมายอาญาไว้ใช้บังคับกับกรณีที่ร้ายแรงที่สุดเท่านั้น และโทษจำคุกไม่ใช่การลงโทษที่เหมาะสมในทุกกรณี"[184]

พ.ร.บ. แห่งสาธารณรัฐ ฉบับที่ 10627 (Republic Act 10627) หรือกฎหมายต่อต้านการกลั่นแกล้ง พ.ศ. 2556 (Anti-Bullying Law of 2013) กำหนดให้โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษามีนโยบายต่อต้านการกลั่นแกล้ง ซึ่งรวมถึง "การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ หรือการกลั่นแกล้งใด ๆ ที่กระทำโดยใช้เทคโนโลยีหรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์"[185] กฎและระเบียบในการปฏิบัติภายใต้กฎหมายฉบับนี้ระบุอย่างชัดเจนว่า การกลั่นแกล้งนั้นรวมถึง "การกลั่นแกล้งด้วยเหตุแห่งเพศสภาพ" ซึ่งหมายถึง "การกระทำใด ๆ ที่ทำให้บุคคลอับอายหรือกีดกันบุคคลด้วยเหตุผลเกี่ยวกับเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศตามที่รับรู้หรือที่เป็นจริง"[186]

ส่วนในระดับภายในประเทศนั้น หลายภูมิภาคได้ออกกฎหมายท้องถิ่นต่อต้านการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ ได้แก่ อัลไบ อากูซานเดลนอร์เต บาตาอัน บาตังกัส คาวีเต เซบูซิตี ดาเวาซิตี หมู่เกาะดินากัต อีโลโคสซูร์ อีโลอีโลซิตี้ มะนิลา เกซอนซิตี และซัมโบอังกาซิตี[187]

สถานการณ์การเลือกปฏิบัติและความรุนแรงต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศเรื้อรัง

แม้ว่าประเทศฟิลิปปินส์จะมีการปฏิรูปกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศทั้งในระดับประเทศและระดับภายในประเทศดังที่กล่าวไปข้างต้น แต่ฟิลิปปินส์กลับไร้กรอบกฎหมายที่ครอบคลุมในการคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ ขณะเดียวกัน ความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติต่อเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศยังคงเกิดขึ้นในประเทศฟิลิปปินส์ และมีส่วนก่อให้เกิดวัฒนธรรมความหวาดกลัวและการปิดกั้นตนเองในหมู่คนกลุ่มดังกล่าว ขณะเดียวกัน คนข้ามเพศและคนที่มีเพศหลากหลายเผชิญความเสี่ยงสูงกว่ากลุ่มอื่นในการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมี "คนข้ามเพศหรือคนที่ไม่ได้ระบุอัตลักษณ์ตนเองว่าเป็นเพศหญิงหรือชายจำนวนอย่างน้อย 50 คนที่ถูกคร่าชีวิต" ระหว่างปี 2553 กับ 2564[188] รวมถึงกรณีฆาตกรรมอันโด่งดังของเจนนิเฟอร์ เลาเด หญิงข้ามเพศที่ถูกนายทหารชาวสหรัฐฯ ทำร้ายและฆ่าอย่างโหดเหี้ยมเมื่อได้ทราบถึงอัตลักษณ์ทางเพศของผู้เสียชีวิต นายทหารรายนี้ถูกตัดสินว่ามีความผิดฐานฆาตกรรมและถูกสั่งจำคุกเป็นเวลา 10 ปี และจ่ายเงินชดเชยจำนวน 4.5 ล้านเปโซ (ประมาณ 2.8 ล้านบาท) แก่ครอบครัวของเจนนิเฟอร์ เลาเดในปี 2558 แต่นายดูเตอร์เต อดีตประธานาธิบดี ให้อภัยโทษยกเลิกโทษทั้งหมดแก่เขาในปี 2563[189]

ประวัติการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในการคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศจากการถูกละเมิดมีทั้งแง่บวกและแง่ลบ ในด้านหนึ่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ได้ตั้ง "กองผู้มีความหลากหลายทางเพศ" ขึ้นในสำนักงานเขตในปี 2561 หลังจากได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์และมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนคดีฆาตกรรมคนข้ามเพศ เป้าหมายคือเพื่อให้ความสนับสนุนแก่ผู้มีความหลากหลายทางเพศที่เผชิญความรุนแรงและการละเมิดอย่างเฉพาะเจาะจง[190] ในอีกด้านหนึ่ง เรายังได้รับรายงานที่ชี้ให้เห็นว่า เจ้าพนักงานตำรวจได้กลายเป็นผู้กระทำความผิดในการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศเสียเอง เช่น ด้วยการใช้ความรุนแรง และมีการรายงานถึงการใช้วิธีการที่ "หนักมือ" และย่ำยีศักดิ์ศรีและทำให้อับอายกับผู้มีความหลากหลายทางเพศอีกด้วย[191]

Mandates/IRR-of-RA-11313-Safe-Spaces-Act.pdf.

182 *เพิ่งอ้าง*, มาตรา 16.

183 โปรดดู, บทที่ 2 ว่าด้วยรูปแบบการรับมือของรัฐต่อการแสดงออกที่เป็นอันตรายรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะในกรณีที่กฎหมายระบุข้อห้าม และโปรดดู ICJ OGBV Law Checklist และ ICJ 8 March Principles

184 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, ความเห็นทั่วไปลำดับที่ 34, ย่อหน้า 47.

185 มาตรา 2(d), พ.ร.บ. สาธารณรัฐ ฉบับที่ 10627, ที่: https://lawphil.net/statutes/repacts/ra2013/ra_10627_2013.html.

186 มาตรา 3, กฎและระเบียบว่าด้วยการนำพ.ร.บ. แห่งสาธารณรัฐ ฉบับที่ 10627 (หรือที่เป็นที่รู้จักในชื่อ พ.ร.บ. ต่อต้านการกลั่นแกล้ง พ.ศ. 2556, ที่: https://www.deped.gov.ph/wp-content/uploads/2013/12/DO_s2013_55.pdf.

187 ILGA World, State-Sponsored Homophobia 2020, หน้า 205 – 206; Rappler, "List: Philippine local governments with anti- discrimination ordinances", 3 กรกฎาคม 2565, ที่: https://www.rappler.com/newsbreak/iq/list-local-governments-philippines-anti-discrimination-ordinances/.

188 The Fuller Project, "'I'm scared every damn day': In the Philippines, violence shadows trans lives", 7 มกราคม 2564, ที่: https://fullerproject.org/story/im-scared-every-damn-day-in-the-philippines-violence-shadows-trans-lives/.

189 Rappler, "Timeline: The killing of Jennifer Laude and release of Joseph Scott Pemberton", 9 กันยายน 2563, ที่: https://www.rappler.com/newsbreak/iq/timeline-jennifer-laude-killing-joseph-scott-pemberton-release/.

190 The Fuller Project, "'I'm scared every damn day': In the Philippines, violence shadows trans lives", 7 มกราคม 2564, ที่: https://fullerproject.org/story/im-scared-every-damn-day-in-the-philippines-violence-shadows-trans-lives/.

191 ยกตัวอย่างเช่น ในเดือนเมษายน 2564 มีรายงานว่า ตำรวจท้องถิ่นระดับบารังไกชั้นร้อยตำรวจโทปฏิบัติกับผู้มีความหลากหลายทางเพศสามรายในลักษณะทำให้อับอายและย่ำยีศักดิ์ศรี เนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามมาตรการห้ามออกนอกเคหสถานในช่วงโควิด 19, The Fuller Project, "'I'm scared every damn day': In the Philippines, violence shadows trans lives", 7 มกราคม 2564, ที่: https://fullerproject.org/story/im-scared-every-damn-day-in-the- philippines-violence-shadows-trans-lives/.

สิงคโปร์

การยกเลิกโทษอาญาสำหรับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-ชายที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายใน

ในประเทศสิงคโปร์ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377A เคยระบุความผิดสำหรับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-ชายที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายในผู้ชาย[192] ก่อนที่ประธานาธิบดีของสิงคโปร์จะเห็นชอบให้ยกเลิกมาตราดังกล่าวเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2565[193]

ข้อจำกัดทางกฎหมายต่อการแสดงออกและข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ

แม้ว่ารัฐบาลสิงคโปร์จะมีนโยบายไม่บังคับใช้มาตรา 377A ขณะที่มาตราดังกล่าวยังไม่ถูกยกเลิก แต่กฎหมายดังกล่าวก็มีผลสืบเนื่องต่อนโยบายรัฐเกี่ยวกับผู้มีความหลากหลายทางเพศ[194] เช่น นโยบายที่เลือกปฏิบัติเกี่ยวกับการเผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศในพื้นที่ออนไลน์และออฟไลน์

ผลดังกล่าวยังปรากฏในประมวลกฎหมายเนื้อหาและแนวทางที่ออกโดยหน่วยงานพัฒนาสื่อสารสนเทศและการสื่อสาร (Infocomm Media Development Authority: IMDA) ซึ่งมีการจำกัดการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงออกถึงความหลากหลายทางเพศทางออนไลน์อย่างชัดเจน โดยเฉพาะการนำเสนอภาพบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศและประเด็นที่เกี่ยวข้องในเชิงบวก IMDA ได้ออกหลักปฏิบัติจำนวนหลายฉบับตามมาตรา 6 ของ**พ.ร.บ. การกระจายภาพและเสียง พ.ศ. 2537** ซึ่งบรรจุข้อจำกัดที่เลือกปฏิบัติต่อเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ[195] IMDA มีอำนาจในการลงโทษผู้ได้รับใบอนุญาตที่ฝ่าฝืนหลักปฏิบัติเหล่านี้ เช่น การปรับ[196]

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลักปฏิบัติว่าด้วยอินเตอร์เน็ต (2540) กำหนดว่า ผู้ให้บริการอินเตอร์เน็ตและผู้ผลิตเนื้อหาทางอินเตอร์เน็ตต้องรับประกันว่า จะ "ไม่ถ่ายทอดเนื้อหาต้องห้ามทางอินเตอร์เน็ตแก่ผู้ใช้ในประเทศสิงคโปร์"[197] เนื้อหาต้องห้ามหมายถึงเนื้อหาที่ "ไม่พึงประสงค์ในแง่ผลประโยชน์สาธารณะ ศีลธรรมอันดีของประชาชน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ความปลอดภัยของสังคม ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของชาติ หรือที่กฎหมายของประเทศสิงคโปร์ที่เกี่ยวข้องประกาศห้าม" หลักปฏิบัติไม่ได้เจาะจงว่า เนื้อหาดังกล่าวรวมถึง "เนื้อหาที่ส่งเสริมการรักร่วมเพศ" หรือไม่[198] อนึ่ง คำว่า "ผลประโยชน์สาธารณะ" และ "ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของชาติ" นั้นไม่ใช่เป้าหมายอันชอบธรรมในการจำกัดการแสดงออกและข้อมูลโดยตัวของมันเอง

ประมวลกฎหมายเนื้อหาสำหรับการบริการสื่อผ่านอินเตอร์เน็ต วิดีโอตามต้องการ และเฉพาะกลุ่ม พ.ศ. 2561 (Content Code for Over-the-Top, Video-on-Demand and Niche Services) เป็นกฎหมายที่นำไปบังคับใช้กับบริการรับส่งข้อมูลภาพและเสียงทางอินเตอร์เน็ต อาทิ เน็ตฟลิกซ์ โดยบรรจุข้อจำกัดเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศเอาไว้[199] ยกตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์ที่ "มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับเพศทางเลือกอาจถูกจัดระดับความเหมาะสมในระดับ R21 ซึ่งเป็นระดับสูงสุด" (หมายถึงเป็นเนื้อหาที่เหมาะสำหรับผู้ชมที่มีอายุ 21 ปีขึ้นไป)[200] สิ่งที่น่ากังวลอีกประการ ได้แก่ การที่ภาพยนตร์ที่มี "การส่งเสริมการรักร่วมเพศ" อาจถูกปฏิเสธไม่ถูกจัดระดับความเหมาะสมเลยโดยสิ้นเชิง[201] ทำให้การเผยแพร่หรือแสดงเนื้อหาดังกล่าวต่อสาธารณชนเป็นความผิดทางอาญา[202] ข้อจำกัดและระบบการจัดระดับความเหมาะสมในลักษณะเดียวกันนี้[203] ยังสามารถพบได้ใน**ประมวลกฎหมายเนื้อหาว่าด้วยการให้**

192 มาตรา 377A ระบุว่า "บุคคลเพศชายใดที่กระทำ หรือช่วยเหลือการกระทำ หรือนำมาซึ่งหรือพยายามนำมาซึ่งการกระทำที่ถือเป็นความอนาจารกับบุคคลเพศชายอีกคนหนึ่ง ทั้งเป็นการเปิดเผยหรือส่วนตัว จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี"

193 Straits Times, "S377A officially repealed after President Halimah gives assent to Bill", 4 มกราคม 2566, ที่: https://www.straitstimes.com/singapore/s377a-officially-repealed-as-president-assents-to-changes-to-legislation.

194 ICJ, " Singapore: Repeal section 377A of the penal code and uphold LGBTQ+ individuals' human rights", 28 มีนาคม 2565, ที่: https://www.icj.org/singapore-repeal-section-377a-of-the-penal-code-and-uphold-lgbtq-individuals-human-rights/..

195 มาตรา 6, พ.ร.บ. การกระจายภาพและเสียง พ.ศ. 2537, ที่: https://sso.agc.gov.sg/Act/BA1994?ProvIds=P13-#pr6-.

196 โปรดดู, ยกตัวอย่างเช่น ข้อ 1(2) ของหลักปฏิบัติว่าด้วยอินเตอร์เน็ต: IMDA, "Internet Code of Practice", วรรค 1(2), ที่: https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/PoliciesandContentGuidelinesInternetInterneCodeOfPractice.pdf.

197 *เพิ่งอ้าง*, วรรค 2.

198 *เพิ่งอ้าง*, วรรค 4 (1) (4) (2) (e)

199 IMDA, "Content Code for Over-the-Top, Video-on-Demand and Niche Services", หน้า 11, 16 และ 23, ที่: https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/OTT-VOD-Niche-Services-Content-Code-updated-29-April-2019.pdf.

200 *เพิ่งอ้าง*, หน้า 11. และโปรดดู IMDA, "Content Code for Nationwide Managed Transmission Linear Television Services", หน้า 16, ที่: https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/Managed-Linear-TV-Services-Content-Code-updated-29-April-2019.pdf.

201 IMDA, "Content Code for Over-the-Top, Video-on-Demand and Niche Services", หน้า 23, ที่: https://www.imda.gov.sg/-/ media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/OTT-VOD-Niche-Services- Content-Code-updated-29-April-2019.pdf. และโปรดดู, IMDA, "Content Code for Nationwide Managed Transmission Linear Television Services", หน้า 28, ที่: https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/Managed-Linear-TV-Services-Content-Code-updated-29-April-2019.pdf.

202 มาตรา 21, พ.ร.บ. ภาพยนตร์ พ.ศ. 2524, ที่: https://sso.agc.gov.sg/Act/FA1981#pr21-.

203 และโปรดดู, Heckin' Unicorn, "This is why we don't get LGBTQ+ representation in Singapore // LGBT Rights in Singapore", 16 กันยายน 2564, ที่: https://heckinunicorn.com/blogs/heckin-unicorn-blog/this-is-why-we-dont-get-lgbtq-representation-in-singapore-lgbt-rights-in-singapore?currency=THB; และ ILGA World, State-Sponsored Homophobia 2020, หน้า 153.

บริการวิทยุ (Content Code for Radio Services) (2563)[204] **แนวทางการจัดระดับความเหมาะสมวิดีโอเกมส์ (2562)**[205] และ **แนวทางด้านเนื้อหาสำหรับนิตยสารไลฟ์สไตล์ท้องถิ่น (2556)**[206]

กลุ่มโอกาชากา (Oogachaga) และพิงค์ด็อตเอสจี (Pink Dot SG) กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศสิงคโปร์ กล่าวไว้ว่า ข้อจำกัดเหล่านี้

> "...มีไว้เพื่อห้ามการพูดคุยสาธารณะและการสนทนาอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับประเด็นความหลากหลายทางเพศ ซ้ำเติมการเหมารวมผู้มีความหลากหลายทางเพศในเชิงลบ จำกัดผู้มีความหลากหลายทางเพศในการรับข้อมูลด้านสาธารณสุขที่สำคัญต่อความจำเป็นส่วนตัว จำกัดผู้ให้บริการในการประชาสัมพันธ์การบริการของตนต่อชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศ และเป็นการเลือกปฏิบัติเชิงสถาบันต่อชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศ"[207]

ปัจจุบันไม่มีข้อบ่งชี้ว่า รัฐบาลตั้งใจจะทบทวนหรือแม้แต่เพิกถอนหรือปฏิรูปนโยบายที่เลือกปฏิบัติเหล่านี้ในอนาคตอันใกล้ แม้ว่าจะได้ยกเลิกมาตรา 377A ไปแล้วก็ตาม รัฐบาลกล่าวว่า "จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงต่อนโยบายด้านการกำกับดูแลเนื้อหา" และรัฐบาลจะ "ไม่สนับสนุนการรณรงค์เพื่อสนับสนุนหรือต่อต้านจุดยืนด้านความหลากหลายทางเพศในเชิงรุก" เพื่อ "เลี่ยง [...] สงครามวัฒนธรรม"[208] น่าเศร้าใจที่นโยบาย "เป็นกลาง" ที่รัฐบาลได้ประกาศเอาไว้นี้ไม่ได้ตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่า นโยบายกำกับดูแลเนื้อหาที่มีอยู่ก่อนแล้วดังที่กล่าวไปข้างต้นนั้นเป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยตรง

ในทางตรงข้าม การแก้ไขนโยบายที่เลือกปฏิบัติเหล่านี้ยิ่งจะมีแนวโน้มยากขึ้นด้วยบทบัญญัติจำกัดอำนาจศาลใน**ร่างรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ (แก้ไขครั้งที่ 3)** ที่พยายาม "ปกป้อง" คำนิยามการสมรสเดิม ร่างดังกล่าวได้รับความเห็นชอบควบคู่ไปกับการยกเลิกมาตรา 377A โดยบทบัญญัติจำกัดอำนาจศาลในร่างแก้ไขฉบับนี้ไม่อนุญาตให้ฝ่ายตุลาการสามารถดำเนินการทบทวนอย่างอิสระถึงการขัดหรือไม่ขัดกับสิทธิตามรัฐธรรมนูญของนโยบายข้างต้น ทำให้นโยบายเหล่านี้ไปส่งเสริมและปกป้องสถาบันการแต่งงานว่าเป็นธรรมเนียมสำหรับชายและหญิงเท่านั้น ICJ ได้เน้นย้ำไปก่อนหน้านี้ว่า จุดยืนดังกล่าวจะยิ่งทำให้การเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศฝังรากลึก และกีดกันไม่ให้พวกเขาเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพในกรณีที่มีการสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้น[209]

การขาดกรอบกฎหมายในการให้ความคุ้มครองที่ครอบคลุม

ประเทศสิงคโปร์ขาดกรอบกฎหมายในการต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ครอบคลุมที่ให้การคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ

อย่างไรก็ดี ผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศสิงคโปร์ได้รับการคุ้มครองจากการยั่วยุให้เกิดความรุนแรงด้วยเหตุผลทางศาสนาภายใต้พ.ร.บ. การรักษาความสามัคคีทางศาสนา พ.ศ. 2533 (Maintenance of Religious Harmony Act 1990) และจากความรุนแรงในโลกไซเบอร์รูปแบบอื่น ๆ ภายใต้กฎหมายอาญาทั่วไป[210]

---

204 IMDA, "Content Code for Radio Services", วรรค 2.7 – 2.8, ที่: https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulation- Licensing-and-Consultations/Codes-of-Practice-and-Guidelines/Acts-Codes/Content-Code-for-Radio-Services22072020.pdf.

205 IMDA, "Video Game Classification Guidelines", วรรค 15 และ 17, ที่: https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/Video-Game-Classification-Guidelines-29_Apr_2019.pdf.

206 IMDA, "Content Guidelines for Local Lifestyle Magazines", วรรค 1.1(i), 2.9, 3.3, 4.2, ที่: https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/ Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/ContentGuidelinesForLocalLifeStyleMagazines.pdf.

207 Oogachaga and Pink Dot SG, "United Nations Human Rights Council Universal Periodic Review on Singapore, 38th Session (May 2021), Joint stakeholder submission", 15 ตุลาคม 2563, ย่อหน้า 4.10, ที่: https://static1.squarespace.com/static/5a65ffdbf9a61e45b684f769/t/5f869295bd9ccc647c1e7dbf/1602654872360/Singapore_OCPD_submission_14.10.2020+PDF.pdf.

208 Josephine Teo, "No Change to Content Regulation Policies with S377A Repeal", Facebook, 27 สิงหาคม 2565, ที่: https://www.facebook.com/Josephine.LM.Teo/posts/pfbid0299ZFGVtVsBzNEwDduSiexWLokAutpnk2j12LhLy4FpveSDTPVevCKZqcWU5osoSpl.

209 ICJ, "Singapore: Long overdue decriminalization of consensual same-sex relations between men overshadowed by discriminatory constitutional amendment purporting to "protect" definition of marriage", 28 พฤศจิกายน 2565, ที่: https://www.icj.org/ singapore-long-overdue-decriminalization-of-consensual-same-sex-relations-between-men-overshadowed-by-discriminatory- constitutional-amendment-purporting-to-protect-definition-of-mar/.

210 ยกตัวอย่างเช่น มาตรา 267C ของประมวลกฎหมายอาญาอาจถูกนำไปบังคับใช้กับกรณีเกี่ยวกับการยั่วยุให้เกิดความรุนแรงด้วยเหตุผลที่ไม่ใช่เหตุผลทางศาสนา โดยมาตราดังกล่าวกำหนดความผิดสำหรับ "การเอ่ยคำพูด การทำเอกสาร ฯลฯ ที่ประกอบไปด้วยการยั่วยุให้เกิดความรุนแรง" อย่างไรก็ดี มาตรานี้ไม่ได้ระบุถึงการคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศเป็นการเฉพาะ และ ICJ ก็ไม่ทราบถึงกรณีเฉพาะใด ๆ ของการใช้กฎหมายข้อนี้เพื่อคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศ

มาตรา 17(E)(1) และ (2) ของ**พ.ร.บ. การรักษาความสามัคคีทางศาสนา พ.ศ. 2533** กำหนดความผิดสำหรับ "การยั่วยุให้เกิดความรุนแรงด้วยเหตุผลทางศาสนา" กับกลุ่มหรือบุคคลที่มีความแตกต่างในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง[211] โดยเอกสารถ้อยแถลงคำอธิบายระบุไว้อย่างชัดเจนว่า เพศวิถีเป็นหนึ่งในลักษณะที่ได้รับการคุ้มครองดังกล่าว[212] ICJ สันนิษฐานว่า เหตุผลดังกล่าวน่าจะครอบคลุมการยั่วยุให้เกิดความรุนแรงด้วยเหตุผลทางศาสนาบนโลกออนไลน์ด้วย[213]

เจ้าหน้าที่รัฐได้แสดงให้เห็นถึงความเต็มใจในการบังคับใช้กฎหมายอาญาทั่วไปกับการแสดงออกทางออนไลน์ที่อาจนำไปสู่ความรุนแรงต่อชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศ ในกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal Periodic Review) ของประเทศสิงคโปร์รอบล่าสุดเมื่อปี 2564 กระทรวงการต่างประเทศยืนยันว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศ "ได้รับการคุ้มครองจากความรุนแรงและการคุกคาม" และ "กฎหมายคุ้มครองบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศเช่นเดียวกับทุกคน"[214] มาตรา 3 และ 4 ของ**พ.ร.บ. ความคุ้มครองจากการถูกคุกคาม พ.ศ. 2557** (**Protection from Harassment Act 2014**) ถูกนำไปใช้เพื่อให้การคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศจาก "การคุกคาม ความตระหนก หรือความทุกข์ใจ"[215] รวมถึงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย[216]

อย่างไรก็ดี กฎหมายข้างต้นเป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ทั่วไป และไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของกรอบกฎหมายที่ครอบคลุมที่คุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ และไม่ได้ระบุถึง "อาการเกลียดกลัวคนรักร่วมเพศ คนรักสองเพศ และคนข้ามเพศ ในฐานะปัจจัยกระตุ้น เพื่อจุดประสงค์ในการลงโทษ" ร่วมกับการกระทำความผิดทางอาญา ตามที่ผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติด้านเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศเสนอแนะ[217]

ไทย

ไม่มีโทษอาญาหรือข้อจำกัดทางกฎหมายต่อเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ

เพศสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายและการมีลักษณะทางเพศที่ไม่ตรงตามบรรทัดฐานของสังคมไม่ถือเป็นความผิดอาญาในประเทศไทย นอกจากนี้ ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายหรือนโยบายที่ไปจำกัดการแสดงออกเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศทั้งในโลกออนไลน์และออฟไลน์เป็นการเฉพาะ ซึ่งแตกต่างจากประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์

ผลกระทบอันไม่ได้สัดส่วนของข้อจำกัดทางกฎหมายโดยทั่วไปต่อการแสดงออกและการชุมนุมโดยสงบของผู้มีความหลากหลายทางเพศ

ผู้มีความหลากหลายทางเพศได้รับผลกระทบอย่างไม่ได้สัดส่วนจากการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุมโดยสงบอย่างพลการโดยเจ้าหน้าที่รัฐ โดยเฉพาะในการรับมือกับการชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตย ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2563 เป็นต้นมา ประเทศไทยเกิดปรากฏการณ์การเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยที่นำโดยเยาวชน ซึ่งเป็นการตอบโต้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมืองฝ่ายค้าน[218] นักปกป้องสิทธิมนุษยชนและบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศมักเป็นกลุ่มที่อยู่แนวหน้าของการชุมนุมและขบวนการณ์เรียกร้องประชาธิปไตย[219] โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีความหลากหลายทางเพศสามารถเห็นได้จากธงสีรุ้งจำนวนมากมายที่โบกสะบัดในการชุมนุมประท้วง รวมถึงการที่ขบวนการณ์มีข้อเรียกร้องเกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศด้วย[220]

211 มาตรา 17E(1) และ (2), พ.ร.บ. การรักษาความสามัคคีทางศาสนา พ.ศ. 2533, 2533, ที่: https://sso.agc.gov.sg/Act/MRHA1990. มาตรานี้ถูกใส่เข้ามาในพ.ร.บ. ฉบับนี้โดยพ.ร.บ. การรักษาความสามัคคีทางศาสนา (ฉบับแก้ไข) พ.ศ. 2562

212 คำแถลงคำอธิบาย, ร่างพ.ร.บ. การรักษาความสามัคคีทางศาสนา (ฉบับแก้ไข), ที่: https://sso.agc.gov.sg/Bills-Supp/25-2019/Published/20190902?DocDate=20190902&ProvIds=xn-#xn-. ICJ ตั้งข้อสังเกตว่า อัตลักษณ์และการแสดงออกทางเพศสภาพไม่ได้ถูกรวมในลักษณะที่ได้รับความคุ้มครองอย่างชัด แต่น่าจะยังครอบคลุมอยู่ใน "ลักษณะอื่นใด ๆ" ตามมาตรา 17E(1) และ (2) โดยเฉพาะเนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้โพสต์ทางเฟซบุ๊กว่า "การเรียกร้องให้ใช้กำลังหรือความรุนแรงต่อชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศด้วยเหตุผลทางศาสนาถือเป็นความผิด"; โปรดดู, K Shanmugam SC, "LGBTQ and MRHA", 12 ตุลาคม 2562, ที่: https://www.facebook.com/k.shanmugam.page/posts/2510564118990103.

213 ประเด็นนี้มาจากการที่ความผิดฐานการยั่วยุให้เกิดความรุนแรงโดยทั่วไปตามมาตรา 267C ของประมวลกฎหมายอาญาถูกใช้เพื่อดำเนินคดีการยั่วยุให้เกิดความรุนแรงทางออนไลน์, โปรดดู, ยกตัวอย่างเช่น CNA, "19-year-old arrested for inciting violence, posting racist comments online", 9 มิถุนายน 2563, ที่: https://www.channelnewsasia.com/singapore/youth-arrested-for-inciting-violence-posting- racist-comments-720076.

214 กระทรวงการต่างประเทศ, "Adoption of the Outcome of Singapore's Third Universal Periodic Review, 1 October 2021", 1 ตุลาคม 2564, ที่: https://www.mfa.gov.sg/Newsroom/Press-Statements-Transcripts-and-Photos/2021/10/20211001-UPR-adoption.

215 มาตรา 3 และ 4, พ.ร.บ. คุ้มครองบุคคลจากการถูกคุกคาม พ.ศ. 2557, มาตรา 3 พูดถึงการจงใจก่อให้เกิดการคุกคาม ความตระหนก หรือความทุกข์ใจ ส่วนมาตรา 4 พูดถึงเพียงก่การอให้เกิดการคุกคาม ความตระหนก หรือความทุกข์ใจเท่านั้น

216 Goh Yihan and Yip Man, "The Protection from Harassment Act 2014: Legislative Comment" (2014) 26 SAcLJ, ย่อหน้า 16.

217 รายงานของผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ, ย่อหน้า 93.

218 Reuters, "Hundreds join protest against ban of opposition party in Thailand", 22 กุมภาพันธ์ 2563, ที่: https://www.reuters.com/article/us-thailand-politics-idUSKCN20G0EW.

219 ICJ สัมภาษณ์เครือข่ายความหลากหลายทางเพศอีสาน, พฤศจิกายน 2564.

220 Reuters, "Thai LGBT activists raise pride flag in anti-government rally", 26 กรกฎาคม 2563, ที่: https://www.reuters.com/article/us-thailand-protests-idUSKCN24Q0NV; OBS, "Standing Tall: Women human rights defenders at the forefront of Thailand's pro-democracy protests", กุมภาพันธ์ 2564, หน้า 6, ที่: https://www.fidh.org/IMG/pdf/rapport-tailhande2021_1_-3.pdf.

เพราะฉะนั้น นักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศจึงเผชิญการถูกจับกุม การคุมขัง และการดำเนินคดีด้วยกฎหมายที่ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชนโดยพลการ แม้ว่าจะไม่ได้มีสาเหตุมาจากเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศโดยเฉพาะเจาะจงก็ตาม[221] กฎหมายดังกล่าวมีความคลุมเครือและกว้างเกินไป และกำหนดความผิดสำหรับการแสดงออกโดยเสรีที่ไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ระบุระวางโทษที่รุนแรงอย่างไม่ได้สัดส่วน และถูกบังคับใช้โดยปราศจากการตรวจสอบอย่างอิสระจากฝ่ายตุลาการอย่างเพียงพอ[222] ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2563 ถึงกุมภาพันธ์ 2566 ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนพบว่า มีผู้มีความหลากหลายทางเพศจำนวนอย่างน้อย 61 คนที่ถูกดำเนินคดีอาญาเนื่องจากเข้าร่วมการชุมนุมและ/หรือใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออก[223] นักกิจกรรมเยาวชนด้านประชาธิปไตยที่ระบุว่าตนเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศยังรายงานว่า ตนถูกถามคำถามที่ไม่อ่อนไหวด้านเพศ ล่วงล้ำ และไม่เกี่ยวข้องกับข้อหาในขั้นตอนการตรวจสอบภูมิหลังในกระบวนการยุติธรรมอาญา อาทิ คำถามว่า "พวกเขาเคยมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่เป็นเพศเดียวกันหรือไม่ และมีบ่อยเพียงใด"[224]

ส่วนหนึ่งของการจำกัดสิทธิที่กล่าวไปข้างต้นยังได้แก่การจำกัดการแสดงออกทางออนไลน์ของนักกิจกรรมที่มีความหลากหลายทางเพศที่เปิดเผยตัวต่อสาธารณะโดยพลการ เช่น โดยใช้พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560[225] นอกจากนี้ เมื่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศถูกดำเนินคดีและ/หรือสืบสวน พวกเขายังมีแนวโน้มที่จะถูกละเมิดทางออนไลน์และเป็นเป้าของการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังเนื่องจากการมีภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับโทษทางกฎหมายเหล่านี้

การขาดกรอบกฎหมายในการให้ความคุ้มครองที่ครอบคลุม

แม้ประเทศไทยจะมีทัศนคติที่ค่อนข้างเปิดกว้างและอดทนอดกลั้นต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศเมื่อเทียบกับประเทศอื่น แต่ประเทศไทยก็ยังขาดกรอบกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ครอบคลุมที่ให้การคุ้มครองแก่ผู้มีความหลากหลายทางเพศจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายรับรองเพศซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถของคนข้ามเพศในการ "มีงานทำและสิทธิในการได้รับการปฏิบัติด้วยศักดิ์ศรีและความเคารพ"[226]

พ.ร.บ. ความเท่าเทียมทางเพศ พ.ศ. 2558 ให้ความคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลด้านการแสดงออกทางเพศเป็นการเฉพาะ มาตรา 3 ระบุว่า "การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ" ครอบคลุมการเลือกปฏิบัติต่อผู้มี "การแสดงออกที่แตกต่างจากเพศโดยกำเนิด"[227] แต่ไม่ครอบคลุมเพศวิถี[228] จากข้อมูลของ UNDP กรณีส่วนใหญ่ที่คณะกรรมการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ได้รับเป็นการยื่นโดยคนข้ามเพศที่เผชิญการเลือกปฏิบัติในบริบทการศึกษา การจ้างงาน และการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะ[229]

221 Financial Times, "Inside Thailand's youth revolution", 6 พฤศจิกายน 2563, ที่: https://www.ft.com/content/c2a530ba-a343-4007-a324-c2d276b95883. การจับกุม การคุมขัง และการดำเนินคดีอาญาที่เกิดขึ้นเหล่านี้มักอ้างความผิดตามมาตรา 112 และ 116 ของประมวลกฎหมายอาญา (ฐานหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์และยุยงปลุกปั่น ตามลำดับ) สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎหมายที่ขัดกับหลักการสิทธิมนุษยชน โปรดดู, ICJ, "Thailand: New ICJ report highlights intensified online restrictions", 22 มิถุนายน 2564, ที่: https://www.icj.org/thailand-new-icj-report-highlights-intensified-online-restrictions/.

222 ICJ, "Thailand: New ICJ report highlights intensified online restrictions", 22 มิถุนายน 2564, ที่: https://www.icj.org/ thailand-new-icj-report-highlights-intensified-online-restrictions/.

223 การพูดคุยระหว่าง ICJ กับศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน

224 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, ""We Are Reclaiming Our Future": Children's Right to Peaceful Assembly in Thailand", 2566, หน้า 22 – 23, ที่: https://www.amnesty.org/en/documents/asa39/6336/2023/en/.

225 รายงานไม่ได้เปิดเผยอัตลักษณ์เฉพาะของบุคคลที่ตกเป็นเป้าเพื่อรักษาความเป็นส่วนตัว, โปรดดู, ICJ, "Dictating the Internet: Curtailing Free Expression and Information Online in Thailand", เมษายน 2564, หน้า 33, 35, และ 66 – 67, ที่: https://icj2.wpenginepowered.com/wp-content/uploads/2021/06/Thailand-Dictating-the-Internet-FoE-Publication-2021-ENG.pdf.

226 Human Rights Watch, ""People Can't Be Fit into Boxes": Thailand's Need for Legal Gender Recognition", 15 ธันวาคม 2564, ที่: https://www.hrw.org/report/2021/12/15/people-cant-be-fit-boxes/thailands-need-legal-gender-recognition. ดังที่รายงานเชิงวิชาการระบุว่า ขณะที่ประเทศไทย "ไม่มีการกดขี่ชนกลุ่มน้อยทางเพศสภาพ/เพศวิถีในทางกฎหมายในเชิงรุก" แต่กฎหมายมีแนวโน้มที่จะ "เพิกเฉยต่อการมีอยู่ของพวกเขา" ซึ่ง "ก่อให้เกิดอุปสรรคในการมีส่วนร่วมหลายประการ" โดยตัวอย่างสองกรณีที่มีนัยยะสำคัญที่สุด ได้แก่ การไม่สามารถเปลี่ยนเพศตามกฎหมายของตนเองและการขาดกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติโดยทั่วไปสำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศ": โปรดดู, Peter A. Newman, Luke Reid, Suchon Tepjan & Pakorn Akkakanjanasupar, "LGBT+ inclusion and human rights in Thailand: a scoping review of the literature", BMC Public Health, 2564, ที่: https://bmcpublichealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/ s12889-021-11798-2.

227 มาตรา 3, พ.ร.บ. ความเท่าเทียมทางเพศ พ.ศ. 2558, ที่: http://law.m-society.go.th/law2016/uploads/lawfile/594cc091ca739.pdf (ฉบับแปลภาษาอังกฤษอย่างไม่เป็นทางการ).

228 UNDP และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, "Legal Gender Recognition in Thailand: A Legal and Policy Review", พฤษภาคม 2561, หน้า 29, ที่: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/asia_pacific_rbap/legal-gender-recognition-in-thailand-2018.pdf.

229 UNDP, "Assessment Report: Implementation of the Gender Equality Act B.E 2558 (2015)", 3 พฤษภาคม 2563, ที่: https://www.undp.org/thailand/publications/assessment-report-implementation-gender-equality-act-be-2558-2015; Human Rights Watch, "Thailand: Submission to the UN Committee on the Elimination of Discrimination against Women", 3 ตุลาคม 2565, ที่: https://www.hrw.org/news/2022/10/03/thailand-submission-un-committee-elimination-discrimination-against-women#_ftnref43.

สรุปกฎหมายและกฎระเบียบที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยตรง

	ความผิดทางอาญาด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ	**ข้อจำกัดทางกฎหมายสำหรับเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศทั้งบนโลกออนไลน์และออฟไลน์**	**กรอบกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองอย่างครอบคลุม**
อินโดนีเซีย	"การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส" และ "การอยู่กินร่วมกัน" เป็นความผิดทางอาญาในระดับประเทศ*โดยพฤตินัย*ตามประมวลกฎหมายอาญา (ยังไม่มีผลบังคับใช้) และจากการบังคับใช้กฎหมายฉบับที่ 44 พ.ศ. 2551 ว่าด้วยสื่อลามกอนาจาร ความผิดทางกฎหมายและในเชิงปฏิบัติในระดับภายในรัฐ พบในจังหวัดอาเจะห์ สุมาตราใต้ และสุมาตราตะวันตก การมองผู้มีความหลากหลายทางเพศเป็นความเจ็บป่วยและการกีดกันยังเกิดขึ้นในระดับภายในประเทศผ่านกฎระเบียบระดับท้องถิ่นเกี่ยวกับ "ครอบครัวเข้มแข็ง" และ "ความเบี่ยงเบนทางเพศ	เนื้อหาบนสื่อกระจายภาพและเสียงถูกจำกัดอย่างชัดแจ้ง โดย**หนังสือเวียน**ที่ออกโดยคณะกรรมการกิจการกระจายภาพและเสียงแห่งอินโดนีเซีย ตาม**กฎหมายฉบับที่ 32 พ.ศ. 2545 ว่าด้วยการกระจายเสียง** และ**แนวทางและมาตรฐานการกระจายเสียง พ.ศ. 2555** เนื้อหาถูกจำกัดด้วยเหตุผลว่าเป็น "เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม" ตามมาตรา 27 (1) ของ**กฎหมายฉบับที่ 11 พ.ศ. 2551 ว่าด้วยข้อมูลและธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์** ด้วยการลงโทษทางอาญา การปิดกั้นเว็บไซต์ และการลบเนื้อหา	ไม่มีกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ให้การคุ้มครองบุคคลจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ
มาเลเซีย	เพศสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายในผู้ชายเป็นความผิดในระดับสหพันธรัฐ ตาม**มาตรา 377A 377B และ 377D ของประมวลกฎหมายอาญา** เพศสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพศเดียวกันที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายและการมีลักษณะทางเพศที่ไม่ตรงตามบรรทัดฐานของสังคมเป็นความผิดตามกฎหมายชารีอะห์ในระดับรัฐในรัฐและดินแดนสหพันธ์ทั้ง 13 แห่ง	เนื้อหาถูกจำกัดอย่างชัดแจ้งโดยแนวทางว่าด้วยการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ เนื้อหาถูกจำกัดด้วยบทบัญญัติที่คลุมเครือและกว้างเกินไป อาทิ มาตรา 37(e) 223 และ 263 ของ **พ.ร.บ. การสื่อสารและสื่อมัลติมีเดีย พ.ศ. 2541** และมาตรา 7(1) ของ**พ.ร.บ. สื่อสิ่งพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ พ.ศ. 2527**	ไม่มีกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ให้การคุ้มครองบุคคลจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ **ประมวลกฎหมายการสื่อสารและเนื้อหามัลติมีเดียแห่งประเทศมาเลเซีย (พฤษภาคม 2565)** บรรจุความคุ้มครองบางประการต่อเนื้อหาที่ละเมิดหรือเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถีและเพศสภาพ แต่ประมวลกฎหมายเนื้อหาฉบับนี้ยึดวิธีการกำกับดูแลตนเองและไม่สามารถนำไปบังคับใช้ได้

	ความผิดทางอาญาด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ	ข้อจำกัดทางกฎหมายสำหรับเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศทั้งบนโลกออนไลน์และออฟไลน์	กรอบกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองอย่างครอบคลุม
ฟิลิปปินส์	เพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศไม่ถือเป็นความผิดอาญา	ไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมายสำหรับเนื้อหาที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ สิทธิใน "การแสดงออกเกี่ยวกับการเป็นบุคคลรักร่วมเพศ" ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญสืบเนื่องมาจากที่ศาลฎีกาได้ออกคำวินิจฉัยในคดีระหว่าง*พรรคอังลัดลัด (Ang Ladlad LGBT Party) (ลัดลัด) กับ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (COMELEC)*	ไม่มีกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ให้การคุ้มครองบุคคลจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ กฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติในระดับท้องถิ่นในหลายภูมิภาคให้การคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ **พ.ร.บ. แห่งสาธารณรัฐ ฉบับที่ 11313 (พ.ร.บ. พื้นที่ปลอดภัย)** ระบุห้ามการคุกคามทางเพศด้วยเหตุแห่งเพศสภาพอย่างชัดแจ้ง รวมถึง "คำพูดที่มีลักษณะเกลียดชังผู้หญิง คนข้ามเพศ คนรักร่วมเพศ และเหยียดเพศ" **พ.ร.บ. แห่งสาธารณรัฐ ฉบับที่ 10627 (พ.ร.บ. กฎหมายต่อต้านการกลั่นแกล้ง พ.ศ. 2556)** ระบุห้ามการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาด้วยเหตุผลทางเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ
ประเทศสิงคโปร์	เพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศไม่ถือเป็นความผิดอาญา หมายเหตุ: **มาตรา 377A ของประมวลกฎหมายอาญา** (ที่ระบุความผิดสำหรับการมีเพศสัมพันธ์ที่เป็นไปด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายระหว่างชาย-ชาย) ถูกยกเลิกไปในเดือนธันวาคม 2565	เนื้อหาถูกจำกัดอย่างชัดแจ้งโดยหลักปฏิบัติต่าง ๆ ที่ออกตามมาตรา 6 ของ**พ.ร.บ. การกระจายภาพและเสียง พ.ศ. 2537** เช่น **หลักปฏิบัติว่าด้วยอินเตอร์เน็ต** ซึ่งห้าม "การส่งเสริมการรักร่วมเพศทั้งในผู้ชายและผู้หญิง" และ **ประมวลกฎหมายเนื้อหาสำหรับการบริการสื่อผ่านอินเตอร์เน็ตวิดีโอตามต้องการ และเฉพาะกลุ่ม พ.ศ. 2561** ซึ่งจัดระดับความเหมาะสมของภาพยนตร์ที่ "มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับเพศทางเลือก" เอาไว้ที่ "ระดับ R21 ซึ่งเป็นระดับสูงสุด"	ไม่มีกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ให้การคุ้มครองบุคคลจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ มาตรา 17(E)(1) และ (2) ของ**พ.ร.บ. การรักษาความสามัคคีทางศาสนา พ.ศ. 2533** เอาผิดการยั่วยุให้เกิดความรุนแรงด้วยเหตุผลทางศาสนากับกลุ่มหรือบุคคลที่มีความแตกต่างด้วยลักษณะใดลักษณะหนึ่ง รวมถึงเพศวิถี
ประเทศไทย	เพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศไม่ถือเป็นความผิดอาญา	ไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมายสำหรับเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ	ไม่มีกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ให้การคุ้มครองบุคคลจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ มีกฎหมายต่อต้ายการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลเกี่ยวกับการแสดงออกทางเพศใน**พ.ร.บ. ความเท่าเทียมทางเพศ พ.ศ. 2558**

บทที่ 4: การปิดกั้นเนื้อหาที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศและผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยรัฐ

การปิดกั้นเนื้อหาออนไลน์ที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศโดยรัฐสามารถพบได้โดยทั่วไปในประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซีย เช่น การปิดกั้นเว็บไซต์และเนื้อหาและการลงโทษผู้เผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศบนอินเตอร์เน็ต ประเทศเหล่านี้มักมองเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศว่า "ไม่ดีงาม" "ไม่เหมาะสม" "ลามก" หรือ "อนาจาร" ซึ่งสะท้อนถึงการเลือกปฏิบัติ การเอาผิดทางอาญา และการตีตราผู้มีความหลากหลายทางเพศด้วยเหตุผลเกี่ยวกับเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศตามที่เป็นจริงหรือที่ถูกกล่าวหา สิงคโปร์ใช้แนวทางที่ผ่อนปรนกว่าในการปิดกั้นเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ โดยเลือกที่จะกำหนดอายุของผู้ชมสำหรับรายการและภาพยนตร์บนแพลตฟอร์มรับส่งข้อมูลภาพและเสียงออนไลน์ แนวทางดังกล่าวยังไม่มีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนแปลง แม้ว่าสิงคโปร์จะได้ยกเลิกมาตรา 377A ไปแล้วเมื่อเร็ว ๆ นี้ก็ตาม

ในประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ การจำกัดเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศอย่างพลการและเลือกปฏิบัติโดยรัฐผ่านกฎหมาย นโยบาย และกฎระเบียบต่าง ๆ ไม่ถูกตรวจสอบอย่างอิสระโดยฝ่ายตุลาการและไม่เป็นไปตามเกณฑ์ว่าด้วยการจัดกระบวนการที่เป็นธรรม ข้อจำกัดเกี่ยวกับเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศทั้งหมดออกโดยหน่วยงานฝ่ายบริหาร แทนที่จะเป็นหน่วยงานฝ่ายตุลาการที่เป็นอิสระและเป็นกลาง[230] และไม่มีกลไกสำหรับอุทธรณ์โดยเฉพาะเพื่อทักท้วงการจำกัดเนื้อหาดังกล่าว[231] ซึ่งขัดกับหลักกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและหลักการแบ่งแยกอำนาจ[232]

การจำกัดเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศโดยรัฐส่งผลให้เกิดความหวาดกลัวในหมู่ผู้มีความหลากหลายทางเพศในการแสดงออกอย่างเสรีบนโลกออนไลน์ และทำให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศจำต้องปิดกั้นตนเองเพื่อเลี่ยงการเผชิญการห้ามและการทำโทษทางกฎหมาย การกระทำดังกล่าวยังจำกัดข้อมูลออนไลน์สำหรับผู้มีความหลากหลายทางเพศ เช่น กรณีการปิดกั้นเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศที่ทำงานเพื่อรณรงค์สิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ เป็นต้น[233]

ส่วนในประเทศไทยและฟิลิปปินส์ ICJ ไม่ได้รับรายงานเกี่ยวกับกรณีการปิดกั้นเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งสอดคล้องกับการที่ทั้งสองประเทศไม่มีกฎหมายจำกัดการแสดงออกของผู้มีความหลากหลายทางเพศในภาพรวม อย่างไรก็ดี ทั้งสองประเทศก็ยังมีสภาพแวดล้อมทางออนไลน์ที่ไม่ปลอดภัย เนื่องจากยังคงมีความรุนแรงและการละเมิดทางออนไลน์ที่มีลักษณะเกลียดชังคนรักร่วมเพศและคนข้ามเพศอยู่ ซึ่งทำให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศเลือกที่จะปิดกั้นตนเอง[234] ในประเด็นนี้ รายงานจะนำเสนอในรายละเอียดต่อไปในบทที่ 5

อินโดนีเซีย

ประเทศอินโดนีเซียมีการปิดกั้นเนื้อหาออนไลน์เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศอย่างสม่ำเสมอ โดยเกิดขึ้นในรูปแบบการปิดกั้นหรือลบเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และเนื้อหาบนสื่อสังคมออนไลน์ที่พูดถึงเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศและถูกมองว่ามีลักษณะ "ลามกอนาจาร" และ "ไม่เหมาะสม" นอกจากนี้ ยังมีรายงานเกี่ยวกับผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ถูกดำเนินคดีเนื่องจากการแสดงออกเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศบนโลกออนไลน์อีกด้วย

การปิดกั้นเว็บไซต์

ประเทศอินโดนีเซียมีการปิดกั้นเว็บไซต์เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศจำนวนหนึ่ง โครงการปฏิบัติการติดตามอินเตอร์เน็ตภายใต้โครงการสินาร์ (Sinar Project's Internet Monitoring Action Project) หรือ iMap ยืนยันว่า เว็บไซต์เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศในอินโดนีเซียจำนวน 25 เว็บไซต์ถูกปิดกั้นในช่วงที่ทำการทดสอบตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565 ถึง 30 มิถุนายน 2565 โดยรวมถึงเว็บไซต์ขององค์กรที่ทำงานรณรงค์ด้านสิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศ พื้นที่แลกเปลี่ยนออนไลน์ นิตยสาร การจองการเดินทาง เป็นต้น[235] รายงานที่ออกในปี 2021 โดยองค์กรเอาต์ไรต์ แอ็กชัน อินเตอร์เนชันแนล (OutRight Action International) เดอะ ซิติเซ็น แล็บ (The Citizen Lab) และอูนี (OONI) พบว่า มีการปิดกั้น URL จำนวนอย่างน้อย 38 ลิงค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความ

230 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression", UN Doc. A/HRC/38/35, 6 เมษายน 2561, ย่อหน้า 66.
231 ข้อ 2(3), ICCPR; คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Report of the Special Rapporteur on the Promotion and Protection of the Right to Freedom of Opinion and Expression: Addendum, Communications to and from Governments", UN Doc. A/HRC/17/27, 16 พฤษภาคม 2554, ย่อหน้า 47.
232 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression", UN Doc. A/HRC/38/35, 6 เมษายน 2561, ย่อหน้า 66.
233 ยกตัวอย่างเช่น ประเทศอินโดนีเซียมีการปิดกั้นเว็บไซต์ของ ILGA World และ ILGA Europe; Sinar Project, "iMAP State of Internet Censorship Report 2022, Country: Indonesia", 2565, หน้า 22 – 23, ที่: https://imap.sinarproject.org/reports/2022/the-state-of-internet-censorship-in-indonesia-2022/2022-indonesia.
234 ยกตัวอย่างเช่น การข่มขู่ทางออนไลน์ว่าจะใช้ความรุนแรงทางกายภาพและ/หรือทางเพศ การคุกคามทางออนไลน์อย่างร้ายแรง การแอบติดตามทางไซเบอร์ และอื่น ๆ และอาจถือเป็นความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพทางออนไลน์ได้ หากการกระทำดังกล่าวมีแรงจูงใจมาจากบรรทัดฐานทางเพศของสังคม; โปรดดู, ICJ OGBV Law Checklist.
235 Sinar Project, "iMAP State of Internet Censorship Report 2022, Country: Indonesia", 2565, หน้า 22 – 23, ที่: https://imap.sinarproject.org/reports/2022/the-state-of-internet-censorship-in-indonesia-2022/2022-indonesia.

หลากหลายทางเพศ[236] เว็บไซต์เหล่านี้ปรากฏในฐานข้อมูลเว็บไซต์ที่ถูกปิดกั้นของ Kominfo ซึ่งเป็นการปิดกั้นโดยโปรแกรม TrustPositif ซึ่งเป็นโปรแกรมในการคัดกรองเนื้อหาตามระเบียบกระทรวงฉบับที่ 19 พ.ศ. 2557[237]

เว็บไซต์ที่ยังคงถูกปิดกั้นอยู่นั้นไม่ได้ใช้ภาษาอินโดนีเซีย และไม่น่ามีเจตนาในการทำขึ้นเพื่อผู้ชมในประเทศอินโดนีเซียเท่านั้น[238] นักกิจกรรมที่ ICJ สัมภาษณ์ระบุว่า ในปี 2560 เว็บไซต์ท้องถิ่นและต่างชาติจำนวนหนึ่งที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศถูกปิดกั้น โดยการปิดกั้นเว็บไซต์ท้องถิ่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศจำนวน 5 แห่งถูกยกเลิกไปหลายเดือนหลังจากนั้น หลังจากกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศได้เข้าพูดคุยกับทางรัฐบาล[239] เว็บไซต์ของกลุ่มสนับสนุนและศูนย์ทรัพยากรด้านเพศวิถีศึกษา (Support Group and Resource Center on Sexuality Studies: SGRC) ซึ่งเป็นองค์กรที่ให้การสนับสนุนและทรัพยากรแก่ผู้มีความหลากหลายทางเพศชาวอินโดนีเซีย ก็ถูกคำสั่งปิดกั้นเช่นเดียวกัน โดยคำสั่งดังกล่าวถูกเพิกถอนไปหลังจาก SGRC ขอเข้าพบหน่วยงานภาครัฐเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว[240]

การลบเนื้อหาและแอปพลิเคชันและการลงโทษทางกฎหมาย

ในประเทศอินโดนีเซีย เนื้อหาและแอปพลิเคชันที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศถูกปิดกั้นอยู่บ่อยครั้ง โดย Kominfo เป็นผู้ออกคำสั่งลบเนื้อหาโดยตรง คำสั่งลบเนื้อหาเหล่านี้ถูกออกนอกกระบวนการยุติธรรม และน่าจะถูกออกเพื่อห้าม "เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม" ด้วยอำนาจตามมาตรา 27 (1) ของกฎหมาย ITE[241] แต่นักกิจกรรมที่ ICJ สัมภาษณ์ได้ชี้ถึงการขาดความโปร่งใสและความชัดเจนถึงเหตุผลในการลบเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศเหล่านั้นจากแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์[242]

ตัวอย่างกรณีการปิดกั้นเนื้อหาและแอปพลิเคชันที่น่าสนใจ ได้แก่

- ในเดือนกุมภาพันธ์ 2559 มีรายงานว่า รัฐบาลอินโดนีเซียร้องขอให้แอปพลิเคชันและเครือข่ายสังคมออนไลน์ลบสติกเกอร์และอิโมจิที่สะท้อนถึงความหลากหลายทางเพศ เนื่องจากอาจ "ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย โดยเฉพาะในแง่บรรทัดฐานทางศาสนาและวัฒนธรรมของอินโดนีเซีย"[243]
- ในเดือนมกราคม 2561 มีรายงานว่า กูเกิลได้ลบแอปพลิเคชันที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศจำนวน 73 ชิ้นจากเพลย์สโตร์ รวมถึง 'Blued' แอปพลิเคชันหาคู่ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มชายรักชาย หลังจากได้รับคำร้องขอจาก Kominfo[244]
- ในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 Kominfo ออกคำสั่งลบเนื้อหาไปยังอินสตาแกรมให้ลบบัญชีของ Alpantuni[245] ที่ได้ลงภาพการ์ตูนแสดงชีวิตของชายมุสลิมที่รักชอบเพศเดียวกันในประเทศอินโดนีเซียและการเลือกปฏิบัติที่พบเจอในชีวิตประจำวัน[246] Kominfo กล่าวในจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ว่า เนื้อหาที่แสดงในบัญชีอิสตาแกรมนี้ขัดกับมาตรา 27(1) ของกฎหมาย ITE โดยได้ระบุอย่างชี้ชัดว่า บัญชีนี้เผยแพร่ "เนื้อหาลามกอนาจาร"[247]
- ในเดือนมิถุนายน 2563 มีรายงานว่า หน้าเฟซบุ๊กของกลุ่ม SBF ในอำเภอคาราวัง จังหวัดชวาตะวันตกถูกลบ เพราะ "มีเนื้อหาไม่ดีงามเกี่ยวกับชุมชนหญิงรักหญิง"[248]

ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศถูกสอบสวนหรือแม้แต่ดำเนินคดีอาญาเนื่องจากกิจกรรมทางอินเตอร์เน็ตของตนเอง ในเดือนตุลาคม 2561 ตำรวจชวาตะวันตกจับชายสองคนที่เป็นผู้ดูแลกลุ่มเฟซบุ๊กชื่อ "Facebook Gay Bandung Indonesia"

236 OutRight Action International et al, LGBTIQ Website Censorship Report, หน้า 32 – 33.
237 Sinar Project, "iMAP State of Internet Censorship Report 2022, Country: Indonesia", 2565, หน้า 4, 12 – 14, 30 – 31, ที่: https://imap.sinarproject.org/reports/2022/the-state-of-internet-censorship-in-indonesia-2022/2022-indonesia.
238 OutRight Action International et al, LGBTIQ Website Censorship Report, หน้า 32 – 33.
239 ICJ สัมภาษณ์ Lini Zurlia, กันยายน 2565.
240 แม้ว่าจะมีรายงานว่า Kominfo ไม่ได้ตอบคำร้องขอของ SGRC แต่ Kominfo ก็ได้ยกเลิกการปิดกั้นเว็บไซต์; โปรดดู, OutRight Action International et al, LGBTIQ Website Censorship Report, หน้า 32 – 33.
241 ดังที่กล่าวไปในบทที่ 3 รัฐบาลมีอำนาจในการออกคำร้องขอการลบเนื้อหาต่อแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์โดยตรงตามมาตรา 40(2a) และ 40(2b) ของกฎหมายฉบับที่ 19 พ.ศ. 2559 ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงต่อกฎหมายฉบับที่ 11 พ.ศ. 2551 ว่าด้วยข้อมูลและธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์
242 ICJ สัมภาษณ์ SAFEnet และ Lini Zurlia, กันยายน 2565.
243 The Verge, "LGBT stickers are being outlawed in Indonesia because they cause 'unrest'", 12 กุมภาพันธ์ 2559, ที่: https://www.theverge.com/2016/2/12/10977592/indonesia-gay-lgbt-stickers-emoji.
244 Reuters, "New Indonesia web system blocks more than 70,000 'negative' sites", 19 กุมภาพันธ์ 2561, ที่: https://www. reuters.com/article/us-indonesia-communications-idUSKCN1G30KA; Sinar Project, "iMAP State of Internet Censorship Report 2022, Country: Indonesia", 2565, หน้า 14, ที่: https://imap.sinarproject.org/reports/2022/the-state-of-internet-censorship-in-indonesia-2022/2022-indonesia.
245 Kominfo, 'Siaran Pers No. 38/HM/KOMINFO/02/2019 Rabu, 13 Februari 2019 tentang IG Penuhi Permintaan Kominfo Tutup Akun Komik Muslim Gay', 13 กุมภาพันธ์ 2562, ที่: https://www.kominfo.go.id/content/detail/16358/siaran-pers-no-38hmkominfo022019-tentang-ig-penuhi-permintaan-kominfo-tutup-akun-komik-muslim-gay/0/siaran_pers.
246 Adi Renaldi, "Pembuat Komik Gay Muslim di Instagram Buka Suara: Aku Tak Berusaha Menghina Agama", VICE, 25 กุมภาพันธ์ 2562, ที่: https://www.vice.com/id/article/vbwykd/pembuat-komik-gay-muslim-di-instagram-buka-suara-aku-tak-berusaha-menghina-agama.
247 Kominfo, "Siaran Pers No. 38/HM/KOMINFO/02/2019 Rabu, 13 Februari 2019 tentang IG Penuhi Permintaan Kominfo Tutup Akun Komik Muslim Gay", 13 กุมภาพันธ์ 2562, ที่: https://www.kominfo.go.id/content/detail/16358/siaran-pers-no- 38hmkominfo022019-tentang-ig-penuhi-permintaan-kominfo-tutup-akun-komik-muslim-gay/0/siaran_pers.
248 SAFEnet, "Indonesia Digital Rights Situation Report 2020: Digital Repression Amid the Pandemic", 2563, หน้า 64, ที่: https://safenet.or.id/wp-content/uploads/2021/05/2020_Digital-Situation-Report-2020.pdf.

ที่มีสมาชิกทั้งหมด 4,093 คน[249] ต่อมา ทั้งสองคนถูกตั้งข้อหาความผิดตามมาตรา 27(1) ของกฎหมาย ITE[250] ในเดือนมิถุนายน 2563 เจ้าของบัญชีของกลุ่มเฟซบุ๊กของกลุ่ม SBF ที่ถูกลบเพจเฟซบุ๊กเนื่องจากเผยแพร่ "เนื้อหาเกี่ยวกับชุมชนหญิงรักหญิง" ถูกตำรวจอำเภอคาราวังเรียกตัว[251] ในเดือนมิถุนายน 2563 ก็มีรายงานว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ที่อำเภอเซอร์ปง จังหวัดบันเตนก็ถูกตำรวจท้องถิ่นเรียกตัว "เนื่องจากเผยแพร่คำเชิญไปยังงานเลี้ยงสังสรรค์ของคนรักเพศเดียวกันทางเฟซบุ๊ก"[252] ICJ ยังมีความกังวลที่ได้รับรายงานว่า มีกลุ่มออนไลน์ที่ทำการติดตามและรายงานบุคคลที่ถูกมองว่า "เผยแพร่คุณค่าเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ" ต่อเจ้าหน้าที่รัฐ[253]

มาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียมีการปิดกั้นเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศอยู่บ้างเช่นเดียวกับประเทศอินโดนีเซีย โดยกระทำผ่านการปิดกั้นเว็บไซต์และการลงโทษบุคคลที่ลงเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศโดยอ้างบทบัญญัติของกฎหมาย CMA ที่มีลักณะกว้าง

การปิดกั้นเว็บไซต์

ประเทศมาเลเซียมีการปิดกั้นเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศหลายเว็บไซต์บนเครือข่ายต่าง ๆ แต่ไม่ค่อยมีความเสมอต้นเสมอปลาย โดยรัฐบาลอ้างมาตรา 211 และ 233 ของกฎหมาย CMA[254] โครงการ iMap ภายใต้ Sinar Project ระบุว่ามีการปิดกั้นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศจำนวนอย่างน้อย 6 เว็บไซต์ในระยะเวลา 6 เดือนของช่วงที่มีการทดสอบตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565 ถึง 30 มิถุนายน 2565 เว็บไซต์ที่ถูกปิดกั้น ได้แก่ เว็บไซต์ข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ เว็บไซต์หาคู่ และเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานรณรงค์ด้านความหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เว็บไซต์ขององค์กรจัสติซฟอร์ซิสเตอร์ส (Justice for Sisters) องค์กรพัฒนาเอกเอกชนที่ทำงานด้านความหลากหลายทางเพศในประเทศมาเลเซีย ถูกปิดเป็นเวลาสองวันในช่วงที่รัฐบาลประกาศห้ามฉายภาพยนตร์เรื่อง Buzz Lightyear ในประเทศเนื่องจากมีองค์ประกอบเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ[255]

การลงโทษทางกฎหมายต่อการแสดงออกเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ

เมื่อไม่นานมานี้ ICJ ได้รับรายงานถึงกรณีสองกรณีที่มีบุคคลถูกสืบสวนและตั้งข้อหาความผิดอาญาตามมาตรา 233 ของกฎหมาย CMA เนื่องจากการเผยแพร่มิวสิควิดีโอที่มีผู้มีความหลากหลายทางเพศแสดง ในเดือนเมษายน 2565 มีรายงานว่า MCMC เรียกตัวอาลิฟฟ์ ชูครี นักธุรกิจ ไปพบในกระบวนการสืบสวนกรณีเกี่ยวกับมิวสิควิดีโอที่เจ้าตัวเผยแพร่ในวันฮารีรายอ อีดิลฟิตรี[256] โดยอ้างเหตุผลว่า วิดีโอดังกล่าวมี "นักเต้นชายหลายคนที่แต่งหน้าและแสดงท่าทางเหมือนผู้หญิง" บุคคลที่อยู่ในมิวสิควิดีโอดังกล่าวก็ถูก MCMC เรียกเช่นเดียวกัน[257] ในเดือนพฤศจิกายน 2565 มีรายงานว่า ดาตุก เซอรี ดร. มาสมิซา โอธมาน นักธุรกิจอีกราย ก็ถูกดำเนินคดีด้วยข้อหาความผิดอาญาเนื่องจากอัปโหลดมิวสิควิดีโอในเดือนเมษายน 2565 และใช้นักเต้นที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่ง ดร. โอธมานให้การปฏิเสธ[258] นอกจากนี้ นักกิจกรรมที่รณรงค์ด้านสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศยังมีความเสี่ยงที่จะถูกโต้ตอบจากเจ้าหน้าที่รัฐเช่นกัน เนื่องจากการวิพากษ์วิจารณ์นโยบายต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศของรัฐบาล[259]

249 Amnesty International, 'Indonesia: Crackdowns on LGBTI people hit alarming level', 6 พฤศจิกายน 2561, ที่: https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/11/indonesia-crackdowns-lgbti-people-hit-alarming-level/.
250 *เพิ่งอ้าง*
251 SAFEnet, "Indonesia Digital Rights Situation Report 2020: Digital Repression Amid the Pandemic", 2563, หน้า 64, ที่: https://safenet.or.id/wp-content/uploads/2021/05/2020_Digital-Situation-Report-2020.pdf.
252 *เพิ่งอ้าง*
253 ยกตัวอย่างเช่น มีรายงานว่า มีกลุ่มที่มีลักษณะดังกล่าวกลุ่มหนึ่งที่มีสมาชิกกว่า 60,000 คนและได้แจ้งผู้มีความหลากหลายทางเพศอย่างน้อยสามคนต่อเจ้าหน้าที่. เพิ่งอ้าง, หน้า 65.
254 OutRight Action International et al, LGBTIQ Website Censorship Report, หน้า 48. บทที่ 3 ของรายงานฉบับนี้นำเสนอมาตรา 233 ของกฎหมาย CMA ที่ห้าม "การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของเครือข่ายและการบริการของเครือข่ายอย่างไม่เหมาะสม" ในรายละเอียด ในทำนองเดียวกัน มาตรา 211 ห้ามเนื้อหาที่มีละเมิด ซึ่งถูกนิยามว่าเป็นเนื้อหาที่ "มีลักษณะไม่ดีงาม ลามก เป็นเท็จ คุกคาม หรือละเมิด โดยมีเจตนาในการสร้างความรำคาญ ข่มขู่ หรือคุกคามบุคคลใด ๆ"
255 Sinar Project, "iMAP State of Internet Censorship Report 2022, Country: Malaysia", 2565, หน้า 14 – 15, ที่: https://imap.sinarproject.org/reports/2022/imap-state-of-internet-censorship-country-report-2022-malaysia/2022-malaysia.pdf.
256 วันฮารีรายอ อีดิลฟิตรีเป็นวันสำคัญทางศาสนาอิสลามที่ชาวมุสลิมทั่วโลกเฉลิมฉลอง โดยมีความเกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดการถือศีลอดตลอดเดือนรอมฎอน
257 The Rakyat Post, "Aliff Syukri Investigated For Controversial Raya Music Video, MCMC Calls In Entrepreneur For Questioning", 26 เมษายน 2565, ที่: https://www.therakyatpost.com/news/2022/04/26/aliff-syukri-investigated-for-controversial-raya-music-video-mcmc-calls-in-entrepreneur-for-questioning/. ณ ขณะที่เผยแพร่รายงาน ICJ ยังไม่พบข้อมูลสาธารณะเกี่ยวกับผลลัพธ์ของกระบวนการสืบสวน
258 The Star, "Vida pleads not guilty to uploading offensive video", 8 พฤศจิกายน 2565, ที่: https://www.thestar.com.my/ news/nation/2022/11/08/vida-pleads-not-guilty-to-uploading-offensive-video. ณ ขณะที่เผยแพร่รายงาน ICJ ยังไม่พบข้อมูลสาธารณะเกี่ยวกับความคืบหน้าของกระบวนการพิจารณาคดีอาญา
259 ยกตัวอย่างเช่น ในเดือนกรกฎาคม 2563 กรมพัฒนาอิสลามแจ้งความต่อตำรวจกับนิโคล ฟอง นักกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชน ด้วยข้อหาหมิ่นประมาท เนื่องจากโพสต์ทวิตเตอร์วิพากษ์วิจารณ์ข้อความและการพูดคุยในเชิงต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศาสนา อย่างไรก็ดี ตำรวจไม่ได้ดำเนินการสืบสวนกรณีดังกล่าว. The Sun Daily, "Jakim lodges police report against Twitter account owner regarding Mukhayyam programme", 3 สิงหาคม 2563, ที่: https://www.thesundaily.my/local/jakim-lodges-police-report-against-twitter-account-owner-regarding-mukhayyam-programme-BK3286715; Human Rights Watch and Justice for Sisters, ""I Don't Want to Change Myself": Anti-LGBT Conversion Practices, Discrimination, and Violence in Malaysia", สิงหาคม 2563, หน้า 33 – 34, ที่: https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2022/08/malaysia0822web_0.pdf.

สิงคโปร์

แม้ว่าสิงคโปร์จะมีหลักปฏิบัติและแนวทางในการจำกัดเนื้อหาที่เลือกปฏิบัติสำหรับเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศทั้งในโลกออนไลน์และออฟไลน์ แต่การบังคับใช้หลักปฏิบัติและแนวทางดังกล่าวอย่างไม่สม่ำเสมอ โดยเฉพาะในโลกออนไลน์ ก็ช่วยให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศสามารถแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ได้พอสมควร[260] อย่างไรก็ดี การบังคับใช้ข้อจำกัดดังกล่าวอย่างเคร่งครัดในสื่อดั้งเดิมและศิลปะการแสดง[261] ก็มีส่วนในการจำกัดเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศบนโลกออนไลน์ด้วยเช่นกัน

การจำกัดอายุสำหรับสื่อความหลากหลายทางเพศในการบริการรับส่งข้อมูลภาพและเสียงทางออนไลน์

ประมวลกฎหมายเนื้อหาสำหรับการบริการสื่อผ่านอินเตอร์เน็ต วิดีโอตามต้องการ และเฉพาะกลุ่ม พ.ศ. 2561 (Content Code for Over-the-Top, Video-on-Demand and Niche Services) กำหนดว่า การบริการรับส่งข้อมูลภาพและเสียงทางออนไลน์ เช่น เน็ตฟลิกซ์ สามารถนำเสนอรายการและภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ "สำหรับผู้ใหญ่" ที่มีอายุเกิน 21 บริบูรณ์ "อย่างเคร่งครัด" เท่านั้น[262] ยกตัวอย่างเช่น มีรายงานว่า รายการอย่างเช่น "Queer Eye" และ "Modern Family" ถูกจัดระดับความเหมาะสมที่ R21 อันน่าจะมีเหตุมาจากการนำเสนอภาพและความสัมพันธ์ของผู้มีความหลากหลายทางเพศในเชิงบวกหรือเชิงปกติ รายงานยังระบุว่า ประเทศสิงคโปร์มีระบบการจัดระดับอายุของผู้รับชมเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศที่เข้มงวดที่สุดในทวีปเอเชีย[263]

260 โปรดดู, ยกตัวอย่างเช่น, "Report on Singapore regarding the human rights of LGBTI persons: 24th session of the Universal Periodic Review", มกราคม – กุมภาพันธ์ 2559, ย่อหน้า 25, ที่: https://tinyurl.com/w23zt4ru.

261 โปรดดู, ยกตัวอย่างเช่น, Oogachaga and Pink Dot SG, "United Nations Human Rights Council Universal Periodic Review on Singapore", พฤษภาคม 2564, ย่อหน้า 4.5 – 4.10, ที่: https://pinkdot.sg/pinkie/wp-content/uploads/2021/06/Singapore_OCPD_submission_14.10.2020PDF-1.pdf.

262 IMDA, "Content Code for Over-The-Top, Video-On-Demand and Niche Services", หน้า 11 และ 16, ที่: https://www.imda.gov.sg/-/media/Imda/Files/Regulations-and-Licensing/Regulations/Codes-of-Practice/Codes-of-Practice-Media/OTT-VOD-Niche-Services-Content-Code-updated-29-April-2019.pdf.

263 Vice, "In Singapore, Netflix Shows With LGBTQ Themes Are Rated Strictly for Adults", 17 กรกฎาคม 2563, ที่: https://www.vice.com/en/article/bv8d44/singapore-netflix-lgbtq-themes-rated-strictly-adults.

บทที่ 5: ความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศทางออนไลน์

รูปแบบความรุนแรงและการละเมิดด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศที่ทำการศึกษาพบเจอเป็นปกติ ได้แก่ การคุกคามทางออนไลน์ การยั่วยุให้เกิดความรุนแรง การขู่ฆ่า การเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว (doxing) การเปิดเผยอัตลักษณ์ (outing) การบันทึกและเผยแพร่เนื้อหาทางเพศโดยไม่ได้รับความยินยอม การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (cyberbullying) และอื่น ๆ

แม้ว่ากรณีความรุนแรงและการละเมิดทางออนไลน์จะพบได้อย่างแพร่หลายมากเป็นพิเศษในประเทศที่มีการเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศสูง เช่น อินโดนีเซียและมาเลเซีย แต่ผู้มีความหลากหลายทางเพศในทั้งห้าประเทศต่างรายงานถึงการต้องเผชิญความรุนแรงและการละเมิดทางออนไลน์ด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศทั้งสิ้น ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวและการไม่ถูกเลือกปฏิบัติ และสิทธิในการมีชีวิตที่ปราศจากความรุนแรง ผู้ที่มีอัตลักษณ์ที่ทับซ้อนและเป็นชายขอบยิ่งมีความเสี่ยงเป็นพิเศษต่อการประสบความรุนแรงและการละเมิดทางออนไลน์ เพราะฉะนั้น ผู้มีความหลากหลายทางเพศจึงมักปิดกั้นตนเองหรือแอบซ่อนอัตลักษณ์ของตนเองในโลกออนไลน์เพื่อหลีกเลี่ยงการตกเป็นเป้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกทางออนไลน์อย่างร้ายแรง

นอกจากนี้ ความรุนแรงทางออนไลน์ด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศมักเกิดขึ้นควบคู่ไปกับวัฒนธรรมการลอยนวลพ้นผิด โดยเฉพาะในประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซียที่ตัวแสดงที่เป็นรัฐเป็นผู้หล่อเลี้ยงวาทกรรมเหยียดผู้มีความหลากหลายทางเพศเสียเอง ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการลอยนวลพ้นผิดนี้ประกอบด้วยการกำหนดความผิดอาญาสำหรับเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ การให้ความคุ้มครองอย่างไม่เพียงพอ การขาดความเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมาย และความหวาดกลัวที่จะถูกโต้ตอบเนื่องจากการรายงานกรณีความรุนแรง ดังนั้น เมื่อผู้มีความหลากหลายทางเพศตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงและการละเมิดทางออนไลน์แล้ว สิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศในการเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพพก็มักเกิดขึ้นได้ยาก

กรณีเกี่ยวกับความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศทางออนไลน์ต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศต่อไปนี้เป็นเพียงตัวอย่างกรณีความรุนแรงต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศในทั้งห้าประเทศเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ที่สำคัญ บทนี้จะนำเสนอแนวโน้มที่สำคัญในประเทศต่าง ๆ ผ่านข้อมูลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แบ่งปันกับ ICJ และข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้โดยทั่วไป เพื่อที่จะเชื่อมโยงว่าความรุนแรงและความเกลียดชังผู้มีความหลากหลายทางเพศนั้นแสดงออกมาในรูปแบบใด ทั้งนี้ ความแพร่หลายของเนื้อหาออนไลน์ที่เป็นภัยต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศมีแนวโน้มที่จะถูกรายงานน้อยกว่าความเป็นจริงเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเมื่อเนื้อหานั้นเป็นภาษาท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้ ยังต้องมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอีกมาก เพื่อที่จะวิเคราะห์และทำความเข้าใจภูมิทัศน์เกี่ยวกับวาทกรรมเกลียดชังผู้มีความหลากหลายทางเพศในภูมิภาคนี้

อีกสิ่งหนึ่งที่บทนี้ต้องการเน้นย้ำ คือ การแสดงออกที่เป็นภัยที่เราพบ[264] มีรูปแบบหลากหลายและมีความรุนแรงที่แตกต่างกัน รัฐจึงจำเป็นต้องรับมือด้วยรูปแบบที่แตกต่างกันเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ตามที่ได้นำเสนอไปในรายละเอียดในบทที่ 2

อินโดนีเซีย

ผู้มีความหลากหลายทางเพศในอินโดนีเซียเผชิญความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศผ่านแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ โดยการโจมตีทางออนไลน์เหล่านี้มักมีนัยยะทางศาสนาและมองความหลากหลายทางเพศสภาพและเพศวิถีว่าเป็น “ความเบี่ยงเบน” หรือ “โรคภัยไข้เจ็บ” รูปแบบหนึ่ง การสัมภาษณ์โดย ICJ ชี้ให้เห็นถึงกระบวนการที่ทำให้การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังทางออนไลน์เป็นเรื่อวปกติ โดยเนื้อหาดังกล่าวมักได้รับความนิยมและแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว[265]

เจ้าหน้าที่รัฐอินโดนีเซียมีส่วนในการร่วมเผยแพร่และกระพือวาทกรรมเกลียดชังคนรักร่วมเพศและคนข้ามเพศในระดับที่อาจถือเป็นความรุนแรงทางออนไลน์ด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ ในปี 2561 ผู้ดูแลบัญชีทวิตเตอร์ของกองทัพอากาศอินโดนีเซียได้โพสต์ว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศไม่สามารถเข้าร่วมกองทัพอากาศได้ และ “รสนิยมทางเพศเช่นนั้นเป็นความผิดปกติทางจิต”[266] ในปี 2559 อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสื่อสารและข้อมูลได้โพสต์อ้างอิงคำพูดที่สร้าง

264 แม้ว่า ICJ จะความพยายามอย่างสุดความสามารถในการทำให้การแสดงออกที่ต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศที่อภิปรายมีความแม่นยำมากที่สุด แต่การแสดงออกบางกรณีก็ถูกจัดประเภทว่าเป็น “ความรุนแรง” “การละเมิด” หรือ “การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง” ฯลฯ ไปแล้วในแหล่งข้อมูลที่ ICJ พบ โดยเฉพาะแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ICJ พบความท้าทายของการยืนยันความรุนแรงอย่างเป็นอิสระของกรณีตัวอย่างแต่ละกรณีของการแสดงออกที่ต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศ เนื่องจากไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับบริบทและเจตนาของผู้พูด และอื่น ๆ

265 การสัมภาษณ์ Lini Zurlia, กันยายน 2565.

266 The Jakarta Post, “Air Force Twitter admin sparks LGBT debate”, 10 มกราคม 2561, ที่: https://www.thejakartapost.com/news/2018/01/10/air-force-twitter-admin-sparks-lgbt-debate.html.

ความชอบธรรมแก่การฆาตกรรมคนรักร่วมเพศด้วยเหตุผลทางศาสนาทางทวิตเตอร์[267] ซึ่งเป็นการกระทำที่ถือเป็นความรุนแรงทางออนไลน์ต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ

สื่อใช้ภาษาที่ตีตราและด้อยค่ากับผู้มีความหลากหลายทางเพศ รายงานฉบับหนึ่งที่ออกในปี 2563 พบว่า สำนักข่าวออนไลน์ได้นำเสนอการพูดคุยเกี่ยวกับผู้มีความหลากหลายทางเพศในเชิงประณาม โดยกล่าวว่า การกระทำดังกล่าว "ไร้ศีลธรรม" พร้อมใช้ภาษาด้อยค่า โดยอ้างว่า ความหลากหลายทางเพศเป็นผลจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ[268] รายงานปี 2560 โดยสถาบันช่วยเหลือทางกฎหมายของชุมชน (Community Legal Aid Institute) พบว่า ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม 2559 มีบทความข่าวจำนวน 182 ชิ้นที่ใช้ภาษาที่ตีตราผู้มีความหลากหลายทางเพศ เช่น นำเสนอความหลากหลายทางเพศสภาพและเพศวิถีว่า "ไร้ศีลธรรม" "เบี่ยงเบน" และ "ขัดกับหลักศาสนา" และเป็น "ความเจ็บป่วยทางจิต" ที่สามารถติดต่อได้และช่วยแพร่กระจายไวรัสเอชไอวี อาการโรคใคร่เด็กและอาชญากรรมเกี่ยวกับเพศอื่น ๆ[269]

การศึกษาเกี่ยวกับการแพร่หลายของความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศทางออนไลน์ในประเทศอินโดนีเซียจำนวนหลายชิ้นมีข้อค้นพบดังนี้

- การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างอิสระโดยองค์กรอาร์ติเคลวัน (Article One) กับเฟซบุ๊กในปี 2561 พบว่า ผู้ใช้เฟซบุ๊กที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศเผชิญ "การคุกคามและการกลั่นแกล้ง รวมถึงการถูกเปิดเผยอัตลักษณ์บนเฟซบุ๊ก"[270]
- งานศึกษาวิจัยที่จัดทำขึ้นในปี 2564 กับหน้าเพจเฟซบุ๊กของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศอินโดนีเซียจำนวน 3 เพจพบว่า ทุกเพจต่างดึงดูดความคิดเห็นในเชิงเกลียดชัง รวมถึงความคิดเห็นที่สร้างความเกลียดชังที่มีนัยยะทางศาสนา เช่น "พวกรักร่วมเพศต้องตกนรก" หรือต้องถูกลงโทษเนื่องจากไม่ประพฤติตัวตามพระประสงค์ของพระเจ้า การคุกคามผู้มีความหลากหลายทางเพศด้วยความรุนแรงทางร่างกาย เช่น การปาหินจนตายหรือการตัดคอ และการชี้ให้เห็นว่า การรักร่วมเพศถือเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน สิ่งเหล่านี้สะท้อนวาทกรรมที่ชนชั้นนำทางการเมืองและศาสนาของอินโดนีเซียต้องการเผยแพร่[271]
- องค์กรเอาต์ไรต์ แอ็กชัน อินเตอร์เนชันแนล เดอะ ซิติเซ็น แล็บ และอูนีระบุในรายงานปี 2564 ว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศเผชิญการคุกคามทางทวิตเตอร์และไลน์ ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันส่งข้อความแบบฉับพลันที่ได้รับความนิยม[272]
- ในปี 2564 องค์กรเซฟเน็ต (SAFEnet) รายงานว่าได้รับเรื่องร้องเรียนจำนวน 3 กรณีจากผู้มีความหลากหลายทางเพศที่เผชิญความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศทางออนไลน์ โดยรายหนึ่งถูกเปิดเผยอัตลักษณ์และถูกบัญชีปลอมปลอมแปลงตัว อีกรายหนึ่งถูกข่มขู่ว่าจะเผยแพร่ภาพส่วนตัวโดยปราศจากการยินยอม ส่วนอีกรายถูกข่มขู่ว่าจะเผยแพร่ภาพส่วนตัวโดยปราศจากการยินยอมพร้อมรีดไถเงิน[273]
- งานศึกษาอีกชิ้นโดยองค์กรเซฟเน็ตในปี 2565 พบว่า การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังเกี่ยวกับเพศสภาพและเพศวิถี ชาติพันธุ์ ศาสนา เชื้อชาติและชนชั้นทางสังคม และความพิการคิดเป็นร้อยละ 62 ของการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังทางออนไลน์ทั้งหมด โดยเหตุผลทางศาสนามักถูกใช้เชื่อมโยงกับการด้อยค่าผู้มีความหลากหลายทางเพศ[274] รายงานฉบับนี้ยังชี้ว่า ภัยอันตรายต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศบนโลกออนไลน์มักนำไปสู่ภัยอันตรายในชีวิตจริง เนื่องจากภัยคุกคามออนไลน์ส่งผลให้เกิด "การก่อกวนโดยตรงในสถานที่" ที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศรวมตัวกัน[275]

ดังที่กล่าวไปในบทที่ 3 ผู้มีความหลากหลายทางเพศเผชิญอุปสรรคที่สำคัญในการเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพสำหรับกรณีความรุนแรงและการละเมิดทางออนไลน์ด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ ส่วนหนึ่งมาจากการที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศขาดความไว้เนื้อเชื่อใจในหน่วยงานและบุคคลากรบังคับใช้กฎหมาย แม้ว่าประเทศอินโดนีเซียจะมีตัวบทกฎหมายที่อาจให้ความคุ้มครองแก่ผู้มีความหลากหลายทางเพศจากความรุนแรงและการละเมิดออนไลน์ อาทิ มาตรา 156 และ 157 ของประมวลกฎหมายอาญา (ว่าด้วยการแสดงออกและการเผยแพร่ความเป็นปฏิปักษ์ ความเกลียดชัง หรือการดูหมิ่นดูแคลน)

267 Coconuts Jakarta, "Former IT Minister Accused of Hate Speech for Trying to Justify Killing Gay People in Tweets", 26 กุมภาพันธ์ 2559, ที่: https://coconuts.co/jakarta/news/former-it-minister-accused-hate-speech-trying-justify-killing-gay-people-tweets/.
268 Inside Indonesia, "Online hate speech", 26 มกราคม 2563, ที่: https://www.insideindonesia.org/online-hate-speech.
269 Community Legal Aid Institute, "LGBT = Nuclear? Indonesia's Phobia Emergency", มีนาคม 2560, ที่: https://lbhmasyarakat.org/wp-content/uploads/2017/08/LGBT-Nuclear-Indonesias-Phobia-Emergency.pdf.
270 Article One, "Assessing the Human Rights Impact of Facebook's Platforms in Indonesia", 2561, หน้า 5, ที่: https://about.fb.com/wp-content/uploads/2020/05/Indonesia-HRIA-Executive-Summary-v82.pdf.
271 Aim Sinpeng, Fiona Martin, Katharine Gelber and Kirril Shields, "Facebook: Regulating Hate Speech in the Asia Pacific", 5 กรกฎาคม 2564, หน้า 24 ("Aim Sinpeng et al, Facebook Hate Speech Report"), ที่: https://r2pasiapacific.org/files/7099/2021_Facebook_hate_speech_Asia_report.pdf.
272 OutRight Action International et al, LGBTIQ Website Censorship Report, หน้า 28.
273 SAFEnet, "2021 Digital Rights in Indonesia Situation Report: The Pandemic Might Be Under Control, but Digital Repression Continues", กุมภาพันธ์ 2565, หน้า 55, ที่: https://safenet.or.id/id/2022/03/represi-digital-di-indonesia-masih-terus-berlanjut-sepanjang-2021/.
274 รายงานไม่ได้แจกแจงจำนวนร้อยละของกรณีการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังที่เกี่ยวกับเพศสภาพและเพศวิถี; SAFEnet, "Hate Speech in the Digital Space: Victims, Perpetrators and Methods for Handling", 2565, หน้า 9 และ 17 ที่: https://safenet.or.id/2022/01/research-summary-hate-speech-in-the-digital-space/.
275 รายงานไม่ได้อธิบายว่า "การก่อกวนโดยตรง" ต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศนั้นเกิดขึ้นในรูปแบบใด; โปรดดู SAFEnet, "Hate Speech in the Digital Space: Victims, Perpetrators and Methods for Handling", 2565, หน้า 16, ที่: https://safenet.or.id/2022/01/research-summary-hate-speech-in-the-digital-space/.

และมาตรา 28(2) ของกฎหมาย ITE (ว่าด้วยการกระจายข้อมูลเพื่อจงใจให้เกิดความเกลียดชังหรือความเป็นศัตรูด้วยเหตุผลเกี่ยวกับชาติพันธุ์ ศาสนา เชื้อชาติ หรือกลุ่ม)[276] แต่กฎหมายข้างต้นก็ไม่ให้ความคุ้มครองแก่ผู้มีความหลากหลายทางเพศอย่างเฉพาะเจาะจง และยังใช้ภาษาที่กำกวมและถูกนำไปบังคับใช้อย่างเลือกปฏิบัติ[277] กฎหมายอาชญากรรมความรุนแรงทางเพศ หรือกฎหมาย 12/2022 ที่เพิ่งถูกตราออกมาให้ความคุ้มครองบุคคลจากความรุนแรงทางเพศบางรูปแบบ เช่น "ความรุนแรงทางเพศบนระบบอิเล็กทรอนิกส์" แต่ก็ไม่ปรากฏว่า กฎหมายดังกล่าวได้ถูกนำไปใช้กับผู้มีความหลากหลายทางเพศ ICJ ไม่ทราบถึงกรณีที่ข้อกฎหมายเหล่านี้ถูกนำไปใช้เพื่อคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศจากความรุนแรงและการละเมิดทางออนไลน์แต่อย่างใด

มาเลเซีย

ความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศทางออนไลน์เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปกับผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศมาเลเซีย ควบคู่กับความรู้สึกต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยตัวแสดงที่เป็นรัฐและสังคม ความรู้สึกดังกล่าวมักมีนัยยะทางศาสนาและทางเพศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากการใช้ภาษาเชิงดูหมิ่นและการวิจารณ์รูปร่างหน้าตาของคนข้ามเพศและคนที่มีเพศหลากหลาย รวมถึงการมองผู้มีความหลากหลายทางเพศเป็นวัตถุทางเพศ ด้วยเหตุนี้ งานศึกษาที่ถูกเผยแพร่ในเดือนธันวาคม 2564 พบว่า ผู้เข้าร่วมการสำรวจที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศจำนวนร้อยละ 84.1 รายงานว่า ได้รับผลกระทบในเชิงลบจากความรู้สึกต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศ ทำให้พวกเขาลดจำนวนการโพสต์เนื้อหาในสื่อสังคมออนไลน์ลง (ร้อยละ 44.1) และมีความหวาดกลัวเพิ่มขึ้นว่าจะถูกเปิดเผยอัตลักษณ์ (ร้อยละ 41.4)[278]

องค์กรภาคประชาสังคมได้พยายามรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับขอบเขตของโพสต์ที่บรรจุเนื้อหาในเชิงเกลียดชังคนรักร่วมเพศและคนข้ามเพศบนสื่อสังคมออนไลน์ หนึ่งในความคิดริเริ่มดังกล่าว ได้แก่ @TrackerBenci ซึ่งทำการติดตามและจัดหมวดหมู่ "คำพูดในเชิงเกลียดชังออนไลน์" บนทวิตเตอร์ในประเทศมาเลเซีย โดย @TrackerBenci ได้รายงานว่า มีโพสต์ทวิตเตอร์จำนวน 6,846 โพสต์ที่มีเนื้อหาต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศระหว่างเดือนกรกฎาคม 2564 กับเดือนกันยายน 2565 ซึ่งถือเป็นสัดส่วนที่มีนัยยะสำคัญเมื่อเทียบกับจำนวนโพสต์ทวิตเตอร์ที่มีเนื้อหาในเชิงเกลียดชังทั้งหมดที่ถูกบันทึกในช่วงเวลาดังกล่าว[279] ความรู้สึกในเชิงลบดังกล่าวมีความรุนแรงมากขึ้นในบริบทการเลือกตั้งทางการเมือง โดยในช่วงที่ประเทศมาเลเซียจัดการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนพฤศจิกายน 2565 ศูนย์สำหรับการข่าวอิสระ (Center for Independent Journalism: CIJ) ได้ติดตามโพสต์บนสื่อสังคมออนไลน์และได้พบโพสต์จำนวนทั้งหมด 7,405 โพสต์ที่ประกอบด้วยคำสำคัญเกี่ยวกับเพศสภาพและผู้มีความหลากหลายทางเพศระหว่างวันที่ 20 ตุลาคม กับ 30 พฤศจิกายน 2565 โดยร้อยละ 48 ของจำนวนดังกล่าวถูกจัดประเภทว่ามีเนื้อหาในเชิงหยาบคายหรือเลือกปฏิบัติ CIJ ยังได้สังเกตว่า พรรคการเมืองและนักการเมืองยังมีส่วนในการกระจายและดึงดูดเนื้อหาออนไลน์ในเชิงเกลียดชังอีกด้วย โดยโพสต์ของกลุ่มดังกล่าวได้รับความนิยมและดึงดูดเนื้อหาในเชิงเกลียดชังได้มากกว่าผู้ใช้อินเตอร์เน็ตกลุ่มอื่น ๆ[280]

ผู้มีความหลากหลายทางเพศหรือพันธมิตรที่เผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศบ่อย ๆ มักต้องเผชิญปฏิกิริยาสะท้อนกลับและการคุกคามทางออนไลน์ โดยในกรณีร้ายแรงอาจได้แก่การขู่ฆ่าและการยั่วยุให้เกิดความรุนแรง ยกตัวอย่างเช่น ในเดือนเมษายน 2565 บุคคลสองคนที่อัปโหลดมิวสิควิดีโอที่มีผู้มีความหลากหลายทางเพศเป็นผู้แสดงถูกคุกคามทางออนไลน์[281] ในปี 2564 มีรายงานว่า นูร์ ซาญัต หญิงข้ามเพศ ถูกขู่ฆ่า หลังจากได้โพสต์คลิปวิดีโอว่าจะเลิกนับถือศาสนาบนเฟซบุ๊ก[282] ในเดือนมิถุนายน 2562 มีรายงานว่า นูมาน อาฟีฟี นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ถูกกลุ่มสนับสนุนรัฐบาลใส่ร้ายป้ายสีบนสื่อสังคมออนไลน์ หลังจากไปพูดในที่ประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศมาเลเซีย ก่อนหน้านี้ เขาเคยถูกคุกคามและขู่ฆ่าทางออนไลน์ไปแล้วในเดือนมิถุนายน 2560 หลังจากจัดกิจกรรม "เกย์เลิกถือศีลอด" ในช่วงเดือนรอมฎอนเพื่อแสดงความสนับสนุนต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศคนอื่น ๆ[283] มีรายงานว่า ในปี 2562 ผู้จัดและผู้เข้าร่วมการเดินขบวนของสตรี (Women's March) ซึ่งมีการชูธงสายรุ้ง ได้ถูกโจมตีที่มีลักษณะเกลียดชังผู้หญิง คนข้ามเพศและคนรักร่วมเพศบนสื่อสังคมออนไลน์และสื่อกระแสหลัก ถูกเผยแพร่รูปภาพและข้อมูลส่วนตัวบนอินเตอร์เน็ต และถูกขู่ฆ่า[284]

---

276 Tim Mann, "Attempts to revise draconian ITE Law stumble", University of Melbourne, 1 เมษายน 2564, ที่: https://indonesiaatmelbourne.unimelb.edu.au/attempts-to-revise-draconian-ite-law-stumble/; Aim Sinpeng et al, Facebook Hate Speech Report, หน้า 15; Institute for Criminal Justice Reform, "Indonesia's Legal Framework on Hate Speech", 2561, หน้า 7 – 8, ที่: https://icjr.or.id/wpcontent/uploads/2018/03/ICLU_1_2018_Hate_Speech.pdf.

277 Global Action Against Mass Atrocity Crimes, "Preventing Hate Speech, Incitement, and Discrimination", สิงหาคม 2564, หน้า 101, ที่: https://gaamac.org/wp-content/uploads/2022/07/APSG-REPORT_FINAL.pdf.

278 Justice for Sisters, Diversity Malaysia, PLUHO, and Queer Lapis, "Survey findings: Impact of Covid-19 & anti-LGBT narratives on LGBTQ+ persons in Malaysia", ธันวาคม 2564, ที่: https://www.queerlapis.com/wp-content/uploads/2021/12/311221- Survey-findings_Impact-of-Covid-19-and-anti-LGBT-narratives-on-LGBT-persons-in-Malaysia.pdf.

279 #TrackerBenci, ที่: https://www.centre.my/trackerbenci.

280 Centre for Independent Journalism, "15th General Elections Social Media Monitoring", ที่: https://cijmalaysia.net/election-monitoring/. และโปรดดู, Justice for Sisters, "Preliminary Analysis: LGBTPhobia in Malaysia 15th General Elections (GE15), 19 พฤศจิกายน 2565, ที่: https://justiceforsisters.wordpress.com/2022/11/19/preliminary-analysis-lgbtphobia-in-malaysia-15th-general-elections-ge15/.

281 Freedom House, "Freedom on the Net 2022: Malaysia", ที่: https://freedomhouse.org/country/malaysia/freedom-net/2022.

282 SCMP, "Transgender Malaysian Nur Sajat gets death threats, disappears after Facebook video appears to show her renouncing Islam", 5 พฤษภาคม 2564, ที่: https://www.scmp.com/week-asia/people/article/3124318/transgender-malaysian-nur-sajat-gets-death-threats-disappears.

283 Front Line Defenders, "Numan Afifi Summoned for Questioning by Police over Speech Delivered at UN", 17 เมษายน 2562, ที่: https://www.frontlinedefenders.org/en/case/numan-afifi-summoned-questioning-police-over-speech-delivered-un.

284 Serene Lim, "Queering Malay Identity Politics in the Malaysian Digital Space", Heinrich Böll Stiftung, 14 พฤษภาคม 2564, ที่: https://th.boell.org/en/2021/05/14/queering-malaysian-digital-space.

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้มีความหลากหลายทางเพศจึงต้องเลือกปิดกั้นตัวเองและไม่เปิดเผยตัวตนเป็นปกติวิสัย[285]

ความรุนแรงและการละเมิดผู้มีความหลากหลายทางเพศทางออนไลน์ด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศที่เป็นอันตรายอีกรูปแบบหนึ่งในประเทศมาเลเซียได้แก่การเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว (doxing) ยกตัวอย่างเช่น ในเดือนสิงหาคม 2565 มีรายงานว่า ชายข้ามเพศชาวมาเลเซียถูกเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวบนโพสต์ทวิตเตอร์ที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วโดยปราศจากความยินยอม รวมถึงรูปภาพของเจ้าตัวและภาพใบขับขี่ที่มีชื่อที่จดทะเบียนอย่างเป็นทางการ[286] องค์กรจัสติซฟอร์ซิสเตอร์สรายงานว่า สำนักข่าวฮาเรียนเมโทรได้เผยรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อใหม่ที่ตั้งเองและประวัติการทำงาน[287] อีกกรณีที่น่าสนใจยังเป็นการที่สำนักงานมุฟตีแห่งดินแดนสหพันธ์ปล่อยรายละเอียดใบสูติบัตรของนูร์ ซาญัติ นักธุรกิจ แก่สื่อกระแสหลัก ซึ่งน่าจะได้มาจากกรมการทะเบียนแห่งชาติอีกต่อหนึ่ง[288]

ICJ ไม่ทราบถึงกระบวนการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในกรณีการเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวเหล่านี้ หรือแม้แต่การสืบสวนข้อหาความผิด ไม่ว่าจะเป็นฐานความผิดตามพ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2563 ก็ดี หรือกฎหมายอื่น ๆ ก็ดี ชี้ให้เห็นถึงอุปสรรคในการเข้าถึงความยุติธรรมที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศที่เป็นผู้เสียหายต้องเผชิญในกรณีถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ นักกิจกรรมที่ ICJ สัมภาษณ์ยังระบุว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศมักเลือกที่จะไม่ดำเนินการถึงที่สุดเนื่องจากกลัวถูกโต้ตอบ[289] รวมถึงในกรณีการเผยแพร่ข้อมูลของคนข้ามเพศโดยไม่ได้รับอนุญาตด้วย นอกจากนี้ ICJ ยังได้รับรายงานเกี่ยวกับกรณีความรุนแรงต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ไม่ต้องรับโทษ ยกตัวอย่างเช่น ในปี 2561 มีรายงานว่า มีกลุ่มที่ยื่นฟ้องต่อตำรวจเกี่ยวกับกรณีโพสต์บนสื่อสังคมออนไลน์ที่กล่าวว่าผู้มีความหลากหลายทางเพศสมควรโดนฆ่า แต่การดำเนินการไม่เป็นผลและไม่ได้นำไปสู่ขั้นตอนการสืบสวนสอบสวนแต่อย่างใด[290] นักกิจกรรมที่ ICJ สัมภาษณ์ยังระบุว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศขาดความรู้ในการขอความช่วยเหลือในกรณีที่ต้องเผชิญการถูกคุกคามหรือความรุนแรงทางออนไลน์ และสถานการณ์ของผู้มีความหลากหลายทางเพศที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่เมืองมีแนวโน้มที่จะแย่กว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเมือง[291]

ฟิลิปปินส์

ผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศฟิลิปปินส์รายงานว่าเคยเผชิญความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังทางออนไลน์ด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ เช่น การคุกคามออนไลน์ การถูกเปิดเผยอัตลักษณ์ และการยั่วยุให้เกิดความรุนแรง[292] ยกตัวอย่างเช่น ผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศฟิลิปปินส์จำนวนร้อยละ 30 เคยประสบกรณีที่ถูกผู้อื่นแบ่งปันเรื่องราวหรือข้อความในลักษณะเกลียดชังคนรักร่วมเพศและคนข้ามเพศหรือเหยียดผู้มีความหลากหลายทางเพศในที่ทำงาน ไม่ว่าจะทางออนไลน์หรือต่อหน้า[293] หญิงข้ามเพศยังได้รายงานเกี่ยวกับการถูกละเมิดทางออนไลน์ในอัตราที่สูงกว่ากลุ่มอื่น โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานรณรงค์เรียกร้องสิทธิมนุษยชนสำหรับคนข้ามเพศ[294]

นักกิจกรรมด้านสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศยังเผชิญการถูกโต้ตอบเนื่องจากการทำกิจกรรม เช่น การถูก "ติดป้ายแดง (red-tagging)" ซึ่งหมายถึงการตีตรานักปกป้องสิทธิมนุษยชนว่าเป็น "ผู้ก่อการร้าย" และ "คอมมิวนิสต์" โดยไม่มีหลักฐานถึงการกระทำผิดกฎหมายดังกล่าว[295] ยกตัวอย่างเช่น ไอริช อีโนเซโต ประธานทีมจัดกิจกรรมไพรด์เมืองอีโลอีโล ถูกผู้รายงานข่ายใส่ร้ายป้ายสีว่าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์แห่งฟิลิปปินส์ โดยอ้างว่า อีโนเซโต "ใช้ประเด็นความหลากหลายทางเพศบังหน้าเพื่อการระดมนักเรียนจากโรงเรียนมัธยมปลายเมืองอีโลอีโล"[296]

285 SCMP, "'Two gay men forced to hide our identities to make our voices heard': Malaysian LGBT podcast hosts on being queer in a conservative society", 26 มีนาคม 2563, ที่: https://www.scmp.com/lifestyle/entertainment/article/3076897/two-gay-men-forced-hide-our-identities-make-our-voices.
286 Coconuts KL, "Doxxing is a crime in Malaysia, except for when it targets the LGBTQ community", 16 สิงหาคม 2565, ที่: https://coconuts.co/kl/news/doxxing-is-a-crime-in-malaysia-except-for-when-it-targets-the-lgtbq-community/.
287 Justice for Sisters, "Brief Media Analysis – Transmasculine Person Performing Umrah in Mecca", 19 สิงหาคม 2565, ที่: https://justiceforsisters.wordpress.com/2022/08/19/brief-media-analysis-transmasculine-person-performing-umrah-in-mecca/
288 Coconuts KL, "Doxxing is a crime in Malaysia, except for when it targets the LGBTQ community", 16 สิงหาคม 2565, ที่: https://coconuts.co/kl/news/doxxing-is-a-crime-in-malaysia-except-for-when-it-targets-the-lgtbq-community/.
289 ICJ สัมภาษณ์ SEED Foundation, สิงหาคม 2565.
290 Human Rights Watch and Justice for Sisters, ""I Don't Want to Change Myself": Anti-LGBT Conversion Practices, Discrimination, and Violence in Malaysia", สิงหาคม 2565, หน้า 52, ที่: https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2022/08/malaysia0822web_0.pdf.
291 ICJ สัมภาษณ์ SEED Foundation, สิงหาคม 2565.
292 ICJ สัมภาษณ์ Ging Cristobal, มีนาคม 2566.
293 UNDP and ILO, "LGBTI People and Employment: Discrimination Based on Sexual Orientation, Gender Identity and Expression, and Sex Characteristics in China, the Philippines and Thailand", 2561, หน้า 48, ที่: https://www.undp.org/asia-pacific/publications/ lgbti-people-and-employment-discrimination-based-sexual-orientation-gender-identity-and-expression-and-sex-characteristics.
294 Corinne Redfern, "'I'm scared every damn day': In the Philippines, violence shadows trans lives", *The Fuller Project*, 7 มกราคม 2564, ที่: https://fullerproject.org/story/im-scared-every-damn-day-in-the-philippines-violence-shadows-trans-lives/.
295 สำหรับการวิเคราะห์แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการ "ป้ายแดง" โดยละเอียดและบทบาทของพ.ร.บ. ต่อต้านการก่อการร้าย พ.ศ. 2563 ในการส่งเสริมแนวปฏิบัติดังกล่าว โปรดดู, ICJ, "Philippines: Cease dangerous practice of red-tagging human rights defenders", 31 มกราคม 2565, ที่: https://www.icj.org/philippines-cease-dangerous-practice-of-red-tagging-human-rights-defenders/.
296 Commission on Human Rights, "Statement of the Commission on Human Rights on the red-tagging of an LGBTQI leader on SMNI news program", 28 ตุลาคม 2565, ที่: https://chr.gov.ph/statement-of-the-commission-on-human-rights-on-the-red-tagging-of-an-lgbtqi-leader-on-smni-news-program/; ICJ สัมภาษณ์ Iloilo Pride Team, มีนาคม 2566.

นักกิจกรรมที่ ICJ สัมภาษณ์เผยว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศชาวมุสลิมเผชิญความเสี่ยงต่อความรุนแรงออนไลน์ด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศสูงกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งทำให้คนกลุ่มดังกล่าวต้องปิดกั้นตัวเองและปกปิดเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศของตนเอง[297] งานศึกษาชิ้นหนึ่งระบุว่า องค์กรมินดาเนาไพรด์ ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ที่คนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามของประเทศฟิลิปปินส์ ได้พบความคิดเห็นในเชิงเกลียดชังจำนวนมากที่สุดบนหน้าเฟซบุ๊กขององค์กร โดยผู้วิจัยจัดประเภทความคิดเห็นจำนวนร้อยละ 27 ว่าเป็นการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง[298]

เด็กผู้มีความหลากหลายทางเพศมีความเปราะบางต่อการถูกกลั่นแกล้งทางไซเบอร์เนื่องจากเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ รายงานปี 2560 โดยองค์กรฮิวแมนไรตส์วอตช์พบว่า แม้ว่าประเทศฟิลิปปินส์จะได้ผ่านกฎหมายต่อต้านการกลั่นแกล้งออกมาเมื่อปี 2556[299] แต่เด็กผู้มีความหลากหลายทางเพศยังคงถูกกลั่นแกล้งทางไซเบอร์เนื่องจากทัศนคติแบบเหมารวม และไม่เต็มใจที่จะรายงานกรณีดังกล่าวเนื่องจากได้ยินข้อความในเชิงลบเกี่ยวกับผู้มีความหลากหลายทางเพศจากคุณครู หรือเห็นว่าคุณครูไม่เข้าแทรกแซงเมื่อพบเห็นการกลั่นแกล้งหรือคุกคามเกิดขึ้น

ผู้มีความหลากหลายทางเพศในฟิลิปปินส์มีอุปสรรคที่สำคัญในการเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพในกรณีการถูกโจมตีทางออนไลน์ แม้ว่าประเทศจะมีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองแก่ผู้มีความหลากหลายทางเพศอยู่บ้าง เช่น พ.ร.บ. พื้นที่ปลอดภัย และกฎหมายท้องถิ่นในระดับภายในประเทศที่ห้ามการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศ[300] นักกิจกรรมที่ ICJ สัมภาษณ์รายงานว่า กฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติในระดับท้องถิ่นขาดข้อกำหนดและกฎระเบียบในการบังคับใช้ นอกจากนี้ นักกิจกรรมยังระบุว่า ตนไม่ทราบถึงการดำเนินคดีกรณีการคุกคามผู้มีความหลากหลายทางเพศทางออนไลน์แต่อย่างใด และอธิบายต่อว่า น่าจะเกิดจากการที่ผู้เสียหายและเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายขาดความรู้เกี่ยวกับตัวบทกฎหมาย ความท้าทายในการรวบรวมพยานหลักฐานในกรณีที่การละเมิดถูกกระทำโดยบัญชีผู้ใช้นิรนาม และอคติของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ[301]

สิงคโปร์

การตีตราและการเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศในสังคมสิงคโปร์โดยรวม[302] สะท้อนอยู่ในวาทกรรมต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศที่แพร่หลายในโลกออนไลน์[303] การสัมภาษณ์โดย ICJ เผยว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศสิงคโปร์มักถูกโจมตีทางออนไลน์ เช่น การถูกคุกคามทางออนไลน์ การเผยแพร่เนื้อหาทางเพศโดยปราศจากความยินยอม การเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว (doxing) และการเปิดเผยอัตลักษณ์ คนข้ามเพศ ผู้มีความหลากหลายทางเพศชาวมุสลิม และผู้ให้บริการทางเพศมีแนวโน้มที่จะมีความเปราะบางเป็นพิเศษต่อความรุนแรงออนไลน์ดังกล่าว และมักต้องตั้งค่าบัญชีสื่อสังคมออนไลน์ของตนเป็นแบบส่วนตัว รวมถึงการต้องใช้มาตรการด้านความปลอดภัยทางดิจิทัลอื่น ๆ ร่วมด้วย[304]

วาทกรรมเกลียดชังคนรักร่วมเพศและคนข้ามเพศดังที่กล่าวไปข้างต้นมักมีนัยยะทางศาสนาร่วมด้วย ยกตัวอย่างเช่น ในปี 2563 อินฟลูเอนเซอร์ชาวสิงคโปร์ได้ปรากฏตัวในคลิปวิดีโอบนอินสตาแกรมและกล่าวโยงคนที่ชอบเพศเดียวกันกับซาตาน อินฟลูเอนเซอร์คนดังกล่าวได้ขอโทษในภายหลังหลังจากได้รับเสียงตอบรับอย่างรุนแรง[305] กลุ่มเฟซบุ๊กต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศชื่อ “We are against Pinkdot in Singapore (เราต่อต้านพิงค์ด็อตในสิงคโปร์)” ที่มีสมาชิกราว 7,700 คน “มีจุดยืนต่อต้านการทำให้การรักร่วมเพศในสังคมสิงคโปร์เป็นเรื่องปกติ” และมักโพสต์เนื้อหาที่กล่าวว่า การเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศเป็น “ความผิดปกติทางจิตใจ” และลงโพสต์ที่ระบุว่า กลุ่มศาสนาถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากมีมุมมองที่เหยียดผู้มีความหลากหลายทางเพศ[306] ทั้งนี้ กลุ่มดังกล่าวถูกเฟซบุ๊กระงับไปก่อนนำกลับมาใหม่ในปี 2561 แม้ว่าผู้มีความหลากหลายทางเพศจะได้ร้องเรียนว่า แพลตฟอร์มได้ละเมิดมาตรฐานชุมชนของตัวแพลตฟอร์มเองก็ตาม[307]

297 ICJ สัมภาษณ์ Iloilo Pride Team, มีนาคม 2566.
298 Aim Sinpeng et al, Facebook Hate Speech Report, หน้า 26 – 27.
299 Human Rights Watch, ““Just Let Us Be”: Discrimination Against LGBT Students in the Philippines”, 21 มิถุนายน 2560, ที่: https://www.hrw.org/report/2017/06/21/just-let-us-be/discrimination-against-lgbt-students-philippines.
300 สำหรับการวิเคราะห์กฎหมายเหล่านี้โดยละเอียด โปรดดู บทที่ 3 ของรายงานฉบับนี้
301 ICJ สัมภาษณ์ Iloilo Pride Team และ Ging Cristobal, มีนาคม 2566.
302 โปรดดู, ยกตัวอย่างเช่น, Today, “Stigma among factors why some find it hard to accept LGBTQ family members: TODAY webinar panellists”, 20 พฤศจิกายน 2564, ที่: https://www.todayonline.com/singapore/stigma-among-factors-why-some-find-it-hard-accept-lgbtq-family-members-today-webinar.
303 การค้นหาบน HardwareZone ซึ่งเป็นเว็บบอร์ดออนไลน์ที่ได้รับความนิยมในประเทศสิงคโปร์จะแสดงโพสต์และความคิดเห็นในเชิงเกลียดชังผู้มีความหลากหลายทางเพศจำนวนมาก โปรดดู, ยกตัวอย่างเช่น, Hardware Zone, “Do you believe a straight man will choose a gay as lifelong partner?”, ที่: https://forums.hardwarezone.com.sg/threads/do-you-believe-a-straight-man-will-choose-a-gay-as-lifelong-partner.6820582/.
304 ICJ สัมภาษณ์ Project X IndigNation SG และ Reetaza Chatterjee, พฤศจิกายน 2565.
305 Yahoo, “Christian influencer Joanna Theng apologises for homophobic video before withdrawing from social media”, 26 กรกฎาคม 2563, ที่: https://sg.style.yahoo.com/christian-influencer-joanna-theng-apologises-for-homophobic-video-before-withdrawing-from-social-media-073534974.html.
306 Facebook, “We are against Pinkdot in Singapore”, ที่: https://web.facebook.com/groups/waapd.
307 Yahoo, “Facebook removes, then reinstates ‘We are against Pinkdot in Singapore’s group”, 10 พฤษภาคม 2561, ที่: https://sg.news.yahoo.com/facebook-removes-reinstates-pinkdot-singapore-group-094058315.html.

เจ้าหน้าที่รัฐสิงคโปร์ได้แสดงความเต็มใจในการตรวจสอบและดำเนินคดีโพสต์ทางออนไลน์ที่ยั่วยุและข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรงกับผู้มีความหลากหลายทางเพศ แต่การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่คงเส้นคงวาทำให้ผลลัพธ์ไม่น่าพึงพอใจเท่าที่ควร[308] การคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศจากความคิดเห็นทางออนไลน์ที่ข่มขู่หรือยั่วยุให้เกิดความรุนแรงนั้นมีลักษณะไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะในกรณีที่เป็นความคิดเห็นนิรนามบนพื้นที่ถกเถียงออนไลน์ ยกตัวอย่างเช่น ในปี 2562 มีรายงานว่า มีการแสดงความคิดเห็นในลักษณะรุนแรงต่อนักเรียนชายที่โพสต์รูปภาพตนเองกำลังจูบแฟนชายบนอินสตาแกรม โดยหนึ่งในความคิดเห็นบน HardwareZone เว็บบอร์ดที่ได้รับความนิยมในประเทศสิงคโปร์ ใช้คำในเชิงเหยียดคู่รักดังกล่าวและขอให้จับทั้งสองคนไปไว้ในห้องรมแก๊ส[309] ในปี 2562 มีการแสดงความคิดเห็นโดยผู้ใช้นิรนามใต้บทความข่าวเกี่ยวกับการฟ้องศาลรัฐธรรมนูญให้วินิจฉัยว่ามาตรา 377A นั้นขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ โดยมีความคิดเห็นที่กล่าวว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศควร "มอดไหม้ในนรก" และถูกรมแก๊สเหมือนกับแมลงสาบ[310]

ในบางกรณี การคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ไม่ทั่วถึงจากความรุนแรงทางออนไลน์เนื่องจากเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศก็ผสมรวมเข้ากับอุปสรรคที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญในการเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพสำหรับกรณีความรุนแรง ยกตัวอย่างเช่น มีรายงานว่า หากผู้มีความหลากหลายทางเพศรายงานกรณีความรุนแรงทางเพศ พวกเขาอาจเผชิญความคิดเห็นที่ขาดความเข้าใจหรือมีลักษณะเหยียด ผู้มีความหลากหลายทางเพศยังอาจกลัวว่าจะถูกเปิดเผยอัตลักษณ์ระหว่างกระบวนการรายงานกรณีความรุนแรงดังกล่าว[311] รายงานโดยองค์กรซาโยนิ (Sayoni) ในปี 2561 ให้รายละเอียดเกี่ยวกับความรุนแรงและการละเมิดออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญ ตั้งแต่การบันทึกวิดีโอที่มีเนื้อหาทางเพศโดยปราศจากความยินยอม การเปิดเผยอัตลักษณ์ และการคุกคามทางออนไลน์ และเหตุผลที่กรณีความรุนแรงและการละเมิดเหล่านั้นมักไม่ถูกรายงาน "เนื่องจากความหวาดกลัวที่จะถูกตีตรา" โดยผู้มีความหลากหลายทางเพศ "กล่าวว่าพวกเขาโทษตัวเองและเชื่อว่า การรายงานกรณีนั้น ๆ ไม่เป็นประโยชน์ต่อพวกเขาหรือไม่ช่วยให้สถานการณ์เปลี่ยนแปลง"[312]

ไทย

แม้ว่าการยอมรับทางสังคมต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยจะสูงกว่าประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ แต่ผู้มีความหลากหลายทางเพศยังคงถูกโจมตีทางออนไลน์อยู่บ่อยครั้งเนื่องจากอัตลักษณ์ทางเพศของตน ยกตัวอย่างเช่น งานศึกษาที่จัดทำขึ้นในปี 2565 พบว่า ความรุนแรงทางไซเบอร์ในประเทศไทยส่วนใหญ่มีนัยยะทางเพศ โดยเป็นการที่ผู้หญิงและผู้มีความหลากหลายทางเพศตกเป็นเป้าของผู้ชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้มีความหลากหลายทางเพศมักถูกล้อเลียนหรือถูก "เรียกด้วยคำบ่งชี้เพศสภาพที่ไม่ถูกต้อง" ทางออนไลน์ และเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มที่จะรู้สึกไม่สบายใจที่จะร้องขอความช่วยเหลือเนื่องจากเป็นกลุ่มชายชอบ[313] งานศึกษาอีกชิ้นในปี 2561 พบว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศจำนวนร้อยละ 28 ในประเทศไทยเคยถูกคนอื่นเผยแพร่เรื่องราวหรือข้อความในลักษณะเกลียดชังคนรักร่วมเพศและคนข้ามเพศหรือที่เหยียดผู้มีความหลากหลายทางเพศอื่น ๆ ในที่ทำงาน ทั้งทางออนไลน์และต่อหน้า[314]

ผู้มีความหลากหลายทางเพศที่เป็นเยาวชนและชาวมุสลิมมีความเสี่ยงเป็นพิเศษ แนวร่วมกลุ่มภาคประชาสังคมได้รายงานว่า "การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังและการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์" ทางออนไลน์ต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศที่เป็นเยาวชน "พบได้บ่อยขึ้น" และ "ไม่ค่อยมีการดำเนินการใด ๆ เพื่อจัดการการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังในพื้นที่ออนไลน์"[315] งานศึกษาที่จัดทำขึ้นในปี 2557 กับนักเรียนมัธยมศึกษาในห้าจังหวัดประเทศไทยพบว่า นักเรียนที่ระบุตัวเองว่าเป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศจำนวนร้อยละ 55.7 รายงานว่าเคยถูกกลั่นแกล้งในเดือนที่ผ่านมาเนื่องจากอัตลักษณ์ทางเพศของตน โดยการกลั่นแกล้งเกิดขึ้นในรูปแบบการ

308 ยกตัวอย่างเช่นในปี 2564 มีรายงานว่า ตำรวจกำลังดำเนินการสืบสวนกรณีชายคนหนึ่งที่ข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรงกับชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศในการไลฟ์สดบนอินสตาแกรม โดยเจ้าตัวกล่าวว่า ตนจะเป็น "เหตุผลที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศหายไปจากสิงคโปร์" ICJ ไม่พบข้อมูลสาธารณะเกี่ยวกับผลลัพธ์ของกระบวนการสืบสวน; โปรดดู, Today, "Police investigating 23-year-old man for threatening LGBTQ community in Instagram video", 3 กรกฎาคม 2564, ที่: https://www.todayonline.com/ singapore/police-investigating-23-year-old-man-threatening-lgbtq-community-instagram-video.
ในปี 2559 มีรายงานว่า ชายรายหนึ่งถูกปรับเป็นเงินจำนวน 3,500 ดอลลาร์สิงคโปร์ (ประมาณ 90,000 บาท) เนื่องจากกระทำการสื่อสารในเชิงข่มขู่ ละเมิด หรือหมิ่นตามพ.ร.บ. การคุ้มครองจากการคุกคาม โดยการแสดงความคิดเห็นออนไลน์ที่ขอ "คำอนุญาตในการยิง" ชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศ. The Straits Times, "Man fined $3,500 over 'open fire' online comment", 4 พฤศจิกายน 2559, ที่: https://www.straitstimes.com/singapore/courts-crime/man-fined-3500-over-open-fire-comment-online.
309 Coconuts Singapore, "Violent comments against student who kissed his male partner are 'worrying': Inter-University LGBT Network", 3 กุมภาพันธ์ 2562, ที่: https://coconuts.co/singapore/news/violent-comments-student-kissed-male-partner-worrying-inter-university-lgbt-network/.
310 The Singapore LGBT encyclopaedia Wiki, "Hate speech against LGBT people in Singapore", ที่: https://the-singapore-lgbt-encyclopaedia.fandom.com/wiki/Hate_speech_against_LGBT_people_in_Singapore#Ambuj_Pandey's_death_threats_against_ LGBT_people.
311 AWARE, "A Recap: Queer Violence, Queer Silence: LGBTQ persons' experiences of sexual assault", 20 สิงหาคม 2565, ที่: https://www.aware.org.sg/2022/08/a-recap-queer-violence-queer-silence-lgbtq-persons-experiences-of-sexual-assault/.
312 Sayoni, "Sayoni releases first, groundbreaking report into violence and discrimination facing lesbian, bisexual, trans and queer (LBTQ) persons in Singapore", 28 พฤษภาคม 2562, ที่: https://www.sayoni.com/community/blog/202-latest-news/ advocacy/2306-sayoni-releases-first-groundbreaking-report-into-violence-and-discrimination-facing-lbtq-persons-in-singapore.
313 USAID, "Technology-Facilitated Gender-Based Violence in Asia: Thailand", 2565, หน้า 2, ที่: https://www.icrw.org/wp-content/uploads/2021/09/USAID-TFGBV-Thailand.pdf.
314 UNDP and ILO, "LGBTI People and Employment: Discrimination Based on Sexual Orientation, Gender Identity and Expression, and Sex Characteristics in China, the Philippines and Thailand", 2561, หน้า 48, ที่: https://www.undp.org/asia-pacific/publications/ lgbti-people-and-employment-discrimination-based-sexual-orientation-gender-identity-and-expression-and-sex-characteristics.
315 Young Pride Club, BUKU Classroom, IDGN, Deaf Thai Rainbow Club, The Volunteer House for Children and Youth, CITY, Manushya Foundation, "The Rights of LGBTIQ+ Youth and Children in Thailand: Thailand UPR III 2021 (3rd UPR Cycle)", 2564, หน้า 5, ที่: https://www.manushyafoundation.org/_files/ugd/a0db76_a8e5e3cd30da4179814df87ae3887f48.pdf.

เรียกชื่อในลักษณะหยาบคายหรือล้อเลียน การกีดกันทางสังคมบนโลกออนไลน์ และการตั้งกลุ่มต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศ เป็นต้น[316] การสัมภาษณ์โดย ICJ ยังเน้นย้ำถึงความเปราะบางเป็นพิเศษของผู้มีความหลากหลายทางเพศชาวมุสลิมต่อการถูกโจมตีออนไลน์ และการต้องปิดกั้นตัวเองและแอบซ่อนอัตลักษณ์ของตนในโลกออนไลน์เพื่อเลี่ยงปฏิกิริยาจากครอบครัวและชุมชน[317]

การโจมตีออนไลน์ต่อนักกิจกรรมเพื่อสิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศยิ่งมีความรุนแรงมากขึ้น หากบุคคลดังกล่าวมีบทบาทในสังคม เช่น การเข้าร่วมกระบวนการเรียกร้องประชาธิปไตย หนึ่งในผู้ให้สัมภาษณ์บอก ICJ ว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศที่เป็นผู้ให้บริการทางเพศที่เข้าร่วมการชุมนุมเป็นประจำเผชิญการถูกโจมตีทางออนไลน์ด้วยถ้อยคำที่เหยียด ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต[318] รายงานเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2564 โดยสหพันธ์สากลเพื่อสิทธิมนุษยชน (FIDH) ว่าด้วยนักปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิงในขบวนการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยของไทย ระบุว่า "ผู้มีความหลากหลายทางเพศและนักกิจกรรมที่มีลักษณะทางเพศที่ไม่ตรงตามบรรทัดฐานของสังคมเผชิญการโจมตีที่ซับซ้อนขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง ทั้งเนื่องจากวิถี อัตลักษณ์ และการแสดงออกทางเพศ และเนื่องจากบทบาทในการปกป้องสิทธิที่เกี่ยวกับเพศสภาพและเพศวิถี" ยกตัวอย่างเช่น คนกลุ่มนี้ต้อง "เผชิญคำด่าในเชิงเกลียดชังและเหยียดโดยตรงอยู่เป็นประจำ โดยคำด่าเหล่านั้นไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การทำกิจกรรมของพวกเขาเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงอัตลักษณ์ทางเพศและรูปร่างหน้าตาของพวกเขาอีกด้วย" อาทิ คำว่า "ต่างดาว" "วิตถาร" และ "วิกลจริต"[319]

316 Mahidol University, Plan International Thailand, UNESCO Bangkok Office, "Bullying targeting secondary school students who are or are perceived to be transgender or same-sex attracted: Types, prevalence, impact, motivation and preventive measures in 5 provinces of Thailand", 2557, หน้า 13 – 14, 42, ที่: https://plan-international.org/uploads/2022/01/research_into_homophobic_and_transphobic_bullying_in_schools.pdf.
317 ICJ สัมภาษณ์เครือข่ายความหลากหลายทางเพศอีสาน, พฤศจิกายน 2564.
318 ICJ สัมภาษณ์เครือข่ายความหลากหลายทางเพศอีสาน, พฤศจิกายน 2564.
319 The Observatory of the Protection of Human Rights Defenders, "Thailand: Standing Tall, Women human rights defenders at the forefront of Thailand's pro-democracy protests", กุมภาพันธ์ 2564, หน้า 40, ที่: https://www.fidh.org/IMG/pdf/rapport- tailhande2021_1_-3.pdf.

บทที่ 6: บทบาทของบริษัทเทคโนโลยี

บริษัทต่าง ๆ รวมถึงแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ มีความรับผิดชอบตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมถึงสิทธิในการได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมเบื้องหน้ากฎหมายและการได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเสมอภาคโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ และสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลในพื้นที่ดิจิทัล ความรับผิดชอบดังกล่าวครอบคลุมการรับประกันว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศสามารถใช้การบริการและผลิตภัณฑ์ของบริษัทโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ การคุกคาม และความรุนแรง

แม้ว่าจะมีการจัดทำการศึกษาขึ้นมาหลายชิ้นเกี่ยวกับความกังวลด้านสิทธิมนุษยชนของผู้ใช้แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ แต่ก็ยังมีความจำเป็นในการทำการศึกษาค้นคว้าอีกมาก เพื่อที่จะเข้าใจความกังวลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านนี้เพิ่มเติม

ความรับผิดชอบด้านสิทธิมนุษยชนของบริษัทสื่อสังคมออนไลน์

หลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ระบุว่า บริษัททุกบริษัท รวมถึงบริษัทสื่อสังคมออนไลน์ มีความรับผิดชอบในการ "เคารพสิทธิมนุษยชน" ซึ่ง "ปรากฏอยู่เป็นเอกเทศจากความสามารถหรือความเต็มใจของรัฐในการทำให้เป็นไปตามหน้าที่ทางสิทธิมนุษยชนของรัฐ โดยไม่ได้ทำให้หน้าที่เหล่านั้นลดลง"[320]

ความรับผิดชอบดังกล่าวยังได้แก่ การ "หลีกเลี่ยงที่จะละเมิดสิทธิมนุษยชน" รวมถึงสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ การ "หลีกเลี่ยงการกระทำหรือการมีส่วนที่จะทำให้เกิดผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนจากกิจกรรมขององค์กรธุรกิจเอง" และการ "ใช้มาตรการที่เพียงพอเพื่อการป้องกัน การทำให้ลดลง และการเยียวยา" ผลกระทบนั้น ๆ เช่น การมี "นโยบายและกระบวนการตรวจสอบอย่างรอบด้าน" เพื่อรับประกันการเคารพสิทธิ[321]

นอกจากนี้ ธุรกิจยังควรรายงานอย่างเป็นทางการว่า ตนได้จัดการความเสี่ยงต่อการเกิดผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรงโดยการดำเนินธุรกิจของตนอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตาม "มาตรการด้านความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อบุคคลหรือกลุ่มที่อาจได้รับผลกระทบและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ"[322]

หลักการความคิดริเริ่มเครือข่ายโลก (Global Network Initiative Principles: GNI Principles) ซึ่งเป็นชุดหลักการที่ให้ทิศทางและแนวทางว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออกและความเป็นส่วนตัวแก่อุตสาหกรรมเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร ระบุเพิ่มเติมว่า บริษัทที่มีส่วนร่วมจะเคารพและทำงานเพื่อคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงออกของผู้ใช้ของตน โดย "พยายามที่จะหลีกเลี่ยงหรือลดผลกระทบของข้อจำกัดของรัฐต่อเสรีภาพในการแสดงออก" และเมื่อ "ต้องเผชิญการร้องขอจากรัฐบาลและข้อบังคับของกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ให้ปิดกั้นเสรีภาพในการแสดงออก"[323]

การลบเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ

บริษัทสื่อสังคมออนไลน์ได้จำกัดการแสดงออกที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศบนแพลตฟอร์มของตนอย่างไม่ได้สัดส่วน ไม่ว่ากระทำผ่านระบบปัญญาประดิษฐ์หรือผู้ตรวจเนื้อหาที่เป็นมนุษย์[324] ถึงแม้ว่าบริษัทดังกล่าวจะมีความรับผิดชอบด้านสิทธิมนุษยชนในการหลีกเลี่ยงที่จะก่อให้เกิดหรือมีส่วนทำให้เกิดผลกระทบอันไม่พึงประสงค์ต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลในโลกออนไลน์ แต่การปิดกั้นเสียงของผู้มีความหลากหลายทางเพศบนสื่อสังคมออนไลน์ก็สะท้อนถึงอคติต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศในการออกแบบและการดำเนินนโยบายและระบบตรวจเนื้อหาของบริษัท

ถึงแม้เราจะไม่ทราบขอบเขตของปัญหานี้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างแน่ชัด แต่ ICJ ก็ได้เห็นรายงานเกี่ยวกับกรณีที่บริษัทปิดกั้นการแสดงออกของผู้มีความหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะในประเทศอินโดนีเซีย ในเดือนพฤษภาคม 2565 มีการรายงานว่า ราคิล มาฮาร์ดิกา อินฟลูเอนเซอร์ติ๊กต็อกชาวอินโดนีเซียที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ ถูกระงับบัญชีผู้ใช้ "หลังจากชาวอินโดนีเซียหลายพันคนรายงานบัญชีของเขา เพราะเข้าใจว่า เขาพยายามส่งเสริมสมรสเท่าเทียม" ในประเทศอินโดนีเซีย[325] ในเดือน

320 UNGPs, หน้า 13 – 18.
321 *เพิ่งอ้าง*
322 *เพิ่งอ้าง, หน้า 23 – 24.*
323 Global Network Initiative, "The GNI Principles", ที่: https://globalnetworkinitiative.org/gni-principles/.
324 GLAAD, "Social Media Safety Index", 2565, หน้า 16, ที่: https://indd.adobe.com/view/a86ca4f0-727c-46fb-8fb0-b4df3c15c603.
325 South China Morning Post, "Will a YouTube video about 'being gay in Indonesia' lead to an anti-LGBT law?", 30 พฤษภาคม 2565, ที่: https://www.scmp.com/week-asia/people/article/3179739/has-video-featuring-married-gay-couple-put-indonesias-lgbt-people. ปรากฏการณ์นี้เรียกว่า "brigading" หมายถึงพฤติกรรมการมีปฏิสัมพันธ์ทางออนไลน์ในลักษณะละเมิดสิทธิที่มีการประสานงาน เช่น การรายงานหมู่ การโหวตไม่พอใจ การแชร์โพสต์ทวิตเตอร์พร้อมความเห็นและอื่น ๆ โปรดดู, Tony Blair Institute for Global Change, "Social Media Futures: What Is Brigading", 10 มีนาคม 2564, ที่: https://institute.global/policy/social-media-futures-what-brigading.

กุมภาพันธ์ 2559 มีรายงานว่า รัฐบาลอินโดนีเซียร้องขอให้แอปพลิเคชันและเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ลบสติกเกอร์และอีโมจิที่แสดงถึงความหลากหลายทางเพศทั้งหมด เพราะสติกเกอร์และอีโมจิดังกล่าวอาจ "ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย โดยเฉพาะต่อบรรทัดฐานทางศาสนาและวัฒนธรรมของประเทศอินโดนีเซีย" โดยบริษัทไลน์ตกลงที่จะปฏิบัติตาม[326]

อคติในการออกแบบและการปฏิบัติการของแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลให้ผู้มีความหลากหลายทางเพศและการแสดงออกเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศตกเป็นเป้าความรุนแรงบนแพลตฟอร์มนั้น ๆ แม้ว่าบริษัทจะไม่ได้ตั้งใจให้เกิดผลลัพธ์ดังกล่าวก็ตาม ในประเทศอินโดนีเซียในเดือนมิถุนายน 2563 งานเสวนาออนไลน์บนยูทูบในหัวข้อ "สำรวจศาสนาที่ไม่เกลียดชังคนรักร่วมเพศ" ที่จัดโดยสมาคมนักข่าวเพื่อความหลากหลาย (Sejuk) ถูกระงับอย่างปุบปับเนื่องจากระบบตรวจเนื้อหาอัตโนมัติของยูทูบพบว่า กิจกรรมดังกล่าวเป็นการละเมิดแนวทางของชุมชน[327] หลังจากนั้น องค์กรเซฟเน็ตได้ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดการพูดคุยระหว่างกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศและยูทูบ เพื่อหารือเกี่ยวกับการป้องกันการปิดกั้นเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศโดยระบบอัตโนมัติซ้ำ แต่เซฟเน็ตระบุว่า การประชุมยังไม่มีความชัดเจนว่า ยูทูบจะนำข้อเสนอแนะของกลุ่มมีความหลากหลายทางเพศไปขยายผลหรือไม่[328]

โดยเฉพาะสำหรับกรณีของประเทศอินโดนีเซีย การสัมภาษณ์โดย ICJ สะท้อนถึงความกังวลต่อการลบเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศบนแพลตฟอร์มของเมตา โดยเฉพาะเมื่อเนื้อหาดังกล่าวเกี่ยวข้องกับองค์กรระหว่างประเทศที่ทำงานด้านสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ นักกิจกรรมสองรายที่ ICJ สัมภาษณ์ระบุว่า โพสต์บนแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ของตนถูกลบเมื่อมีการแท็กหรือพูดถึงกลุ่มระหว่างประเทศ อาทิ อิลก้าเวิลด์ (ILGA World) อาเซียนโซจีคอคัส (ASEAN SOGIE Caucus) และ เอาต์ไรต์อินเตอร์เนชันแนล[329] อนึ่ง เว็บไซต์ของอิลก้าเวิลด์ถูกปิดกั้นในประเทศอินโดนีเซียด้วย[330] ไม่เป็นที่แน่ชัดว่า กรณีเหล่านี้เป็นเหตุการณ์เดี่ยว ๆ หรือสะท้อนรูปแบบการปิดกั้นเนื้อหาเกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศด้านความหลากหลายทางเพศในภาพรวมของเมตา

สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนถึงความกังวลเกี่ยวกับการลบเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศอย่างไม่ได้สัดส่วนในบริบทอื่น ๆ ด้วย ยกตัวอย่างเช่น มีรายงานว่า ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นคนข้ามเพศถูกลบเนื้อหาและบัญชีผู้ใช้มากกว่ากลุ่มอื่น รวมถึงเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นคนข้ามเพศและเควียร์โดยเฉพาะเจาะจง[331] ในกรณีที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศนั้นเป็นสมาชิกชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ร่วมด้วย พวกเขาจะมีแนวโน้มที่จะถูกลบเนื้อหาบนอินสตาแกรม ถูกระงับบัญชีหรือเพจ หรือถูกปฏิเสธการโฆษณามากกว่ากลุ่มอื่น สะท้อนถึงอคติของอัลกอริทึม[332] ในปี 2562 มีการฟ้องร้องดำเนินคดีกับยูทูบในรัฐแคลิฟอร์เนีย เนื่องจาก "วิดีโอที่มีคำสำคัญ เช่น "คนข้ามเพศ/ทรานสเจนเดอร์" "เลสเบี้ยน" "เกย์" หรือ "ไบเซ็กชวล" มักถูกซ่อนหรือระงับการจ่ายค่าตอบแทน หลังจากถูก "โหมดจำกัดเนื้อหา (Restricted Mode)" ของแพลตฟอร์มจัดประเภทอย่างผิด ๆ ว่าเป็นเนื้อหาสำหรับผู้ใหญ่[333]

โดยเฉพาะติ๊กต็อก มีรายงานว่า อัลกอริทึมสำหรับการตรวจเนื้อหาของแพลตฟอร์มจัดเนื้อหาที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศเป็นเนื้อหาประเภท "เสี่ยง" ซึ่งจะถูกบันทึกข้อมูลสถานที่ (geotagging) และระงับการแสดงผลใน "ประเทศอิสลาม"[334] นอกจากนี้ ยังมีรายงานว่า ติ๊กต็อก "ติดเงา (shadow banning)"[335] หรือปิดกั้นการมองเห็นโพสต์ที่ใช้แฮชแท็กเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศเป็นภาษารัสเซีย อารบิก บอสเนีย และภาษาอื่น ๆ โดยที่ผู้ใช้ไม่ทราบ[336] ติ๊กต็อกได้ออกมายอมรับและขอโทษ โดยอ้างว่า "การกระทำดังกล่าวมีเจตนาเพื่อปฏิบัติตามคำร้องขอของเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายท้องถิ่น" อันน่าจะมาจากประเทศทางยุโรปตะวันออกและตะวันออกกลาง[337]

326 The Verge, "LGBT stickers are being outlawed in Indonesia because they cause 'unrest'", 12 กุมภาพันธ์ 2559, ที่: https://www.theverge.com/2016/2/12/10977592/indonesia-gay-lgbt-stickers-emoji.
327 ICJ สัมภาษณ์ SAFEnet, กันยายน 2565; IFJ, "Indonesia: YouTube censors live stream on homophobia and religion", 26 มิถุนายน 2563, ที่: https://www.ifj.org/media-centre/news/detail/category/press-releases/article/indonesia-youtube-censors-live-stream-on-homophobia-and-religion.html.
328 ICJ สัมภาษณ์ SAFEnet, กันยายน 2565.
329 ICJ สัมภาษณ์ Lini Zurlia and Yuli Rustinawati, กันยายน 2565.
330 Sinar Project, "iMAP State of Internet Censorship Report 2022, Country: Indonesia", 2565, หน้า 22 – 23, ที่: https://imap.sinarproject.org/reports/2022/the-state-of-internet-censorship-in-indonesia-2022/2022-indonesia.
331 Oliver L. Haimson et al, "Disproportionate Removals and Differing Content Moderation Experiences for Conservative, Transgender, and Black Social Media Users: Marginalization and Moderation Gray Areas", Proc. ACM Hum.-Comput. Interact., ตุลาคม 2564, หน้า 466.
332 Salty, "An Investigation into Algorithmic Bias in Content Policing on Instagram", ตุลาคม 2562, ที่: https://saltyworld.net/algorithmicbiasreport-2/.
333 แม้ว่าคดีความท้ายที่สุดแล้วจะถูกยกฟ้องไป แต่ผู้พิพากษาก็ไม่ได้วินิจฉัยถึงความถูกต้องสมบูรณ์ของคำฟ้องของผู้ผลิตเนื้อหาที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ หากแต่กลับไปพุ่งความสนใจไปที่ข้อเท็จจริงที่ว่า บริษัทเทคโนโลยี "ไม่ใช่ตัวแสดงที่เป็นรัฐที่ต้องถูกตรวจสอบโดยฝ่ายตุลาการตามบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับที่ 1"; โปรดดู, Them, "This Lawsuit Alleging YouTube Discriminates Against LGBTQ+ Users Was Just Tossed Out", 8 มกราคม 2564, ที่: https://www.them.us/story/lawsuit-alleging-youtube-discriminates-against-lgbtq-users-tossed-out.
334 Netzpolitik.org, "TikTok: Cheerfulness and censorship", 23 พฤศจิกายน 2562, ที่: https://netzpolitik.org/2019/cheerfulness-and-censorship/.
335 "การติดเงา (shadow banning)" คือการปิดกั้นการเข้าถึงเนื้อหาทั้งหมดหรือส่วนใดส่วนหนึ่งในลักษณะที่ผู้ใช้ที่ได้รับผลกระทบอาจไม่ทราบโดยทันที ยกตัวอย่างเช่น เนื้อหาอาจไม่ปรากฏในการค้นหาสาธารณะ หรืออาจถูกจำกัดบนหน้าฟีดของผู้อื่น
336 Australian Strategic Policy Institute, "TikTok and WeChat: Curating and controlling global information flows", 8 กันยายน 2563, ที่:
337 Them, "TikTok Apologizes After Reportedly Censoring LGBTQ+ Users", 8 กันยายน 2563, ที่: https://www.them.us/ story/lgbtq-users-reportedly-being-censored-by-tiktok.

การปิดกั้นคำเหยียดตัวเอง

นอกจากนี้ หลายครั้งเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศยังถูกลบออกจากแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อผู้มีความหลากหลายทางเพศใช้คำเหยียดเพศกับตนเองเพื่อทวงคืนอำนาจจากคำเหล่านั้น แพลตฟอร์มปิดกั้นคำเหยียดดังกล่าว เพราะ "การทบทวนโดยมนุษย์และอัลกอริทึมของเฟซบุ๊กไม่สามารถวิเคราะห์บริบทและเจตนาในการใช้งานของคำเหล่านั้นได้"[338] ยกตัวอย่างเช่น มีรายงานว่า ในเดือนสิงหาคม 2563 บัญชีผู้ใช้ของนักกิจกรรมเกย์ชาวอินโดนีเซียถูกระงับการใช้งานเนื่องจากใช้คำว่า "เควียร์" เป็นภาษาอินโดนีเซีย ซึ่งสำหรับนักกิจกรรมคนดังกล่าวเป็นการ "ทวงคืนคำจากจุดเริ่มต้นดั้งเดิมที่มีลักษณะดูแคลน"[339]

การระงับบัญชีผู้ใช้ของนักกิจกรรมชาวอินโดนีเซียคนดังกล่าวน่าจะเกิดจากการนำนโยบายเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังของเมตาไปปฏิบัติอย่างไม่ถูกต้องตามมติของคณะกรรมการกำกับดูแล (Oversight Board) ในเดือนมิถุนายน 2565 ที่กลับการตัดสินใจของเมตาในการลบโพสต์อินสตาแกรมที่ประกอบด้วยคำเหยียดในภาษาอารบิก ซึ่งอาจถูกใช้กับผู้ชายที่ "มีท่าทางตุ้งติ้ง" ในเชิงเหยียด โดยคณะกรรมการฯ ตัดสินว่า เนื้อหาได้รับข้อยกเว้นเนื่องจากเป็นคำพูด "ที่ใช้กล่าวถึงตนเองหรือในลักษณะสร้างพลังอำนาจ" และเป็นการอ้างถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง เพื่อ "ประณามหรือสร้างความตระหนักรู้"[340]

ความล้มเหลวในการตอบสนองอย่างเพียงพอต่อเนื้อหาที่ต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศ

แนวทางและนโยบายของชุมชนในการจัดการเนื้อหาที่ต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศ

แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมส่วนใหญ่ หรืออาจจะทั้งหมด มีแนวทางหรือนโยบายของชุมชนในการจัดการกับเนื้อหาที่ต่อต้านผู้มีความหลากหลายทางเพศที่เป็นอันตราย ดัชนีความปลอดภัยสื่อสังคมออนไลน์ที่จัดทำโดย GLAAD ปี 2565 ชี้ว่า เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ทวิตเตอร์ ยูทูบ และติ๊กต็อกต่างมีนโยบายที่ครอบคลุมในการคุ้มครองผู้ใช้จากการโจมตีหรือการข่มขู่เนื่องจากลักษณะที่ได้รับการคุ้มครอง อันรวมถึงเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ[341] แม้ว่าจะยังมีช่องว่างทางนโยบายในการคุ้มครองผู้ใช้จากการถูกเรียกด้วยชื่อกำเนิดและคำบ่งชี้เพศสภาพที่ไม่ถูกต้องอย่างเฉพาะเจาะจง รวมถึงความกังวลด้านความโปร่งใสอื่น ๆ

ICJ ได้วิเคราะห์แนวทางของชุมชนและความมุ่งมั่นด้านสิทธิมนุษยชนของแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยม และพบตัวอย่างนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศจากความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังทางออนไลน์ ดังนี้[342]

- <u>เมตา</u>: ห้าม "การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง" โดยได้ให้คำจำกัดความว่าเป็น "การโจมตีต่อบุคคลโดยตรง" ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ รวมถึง "ถ้อยคำที่รุนแรงหรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทัศนคติเหมารวมที่เป็นอันตราย ข้อความเกี่ยวกับปมด้อย การแสดงออกถึงการดูถูก รังเกียจ หรือขับไล่ การสบถ และการเรียกร้องให้กีดกันหรือแบ่งแยก"[343]
- <u>ทวิตเตอร์</u>: ห้ามผู้ใช้ "โจมตีบุคคลอื่นโดยตรง" ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ และห้ามพฤติกรรมที่พุ่งเป้าไปที่บุคคลหรือกลุ่ม "ด้วยการละเมิดเนื่องจากการรับรู้ถึงการเป็นสมาชิกในประเภทที่ได้รับการคุ้มครองของพวกเขา"[344]
- <u>ติ๊กต็อก</u>: ไม่อนุญาตให้ใช้ "ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง" โดยได้ให้คำจำกัดความว่าเป็นเนื้อหาที่ "โจมตี ข่มขู่ ยั่วยุให้เกิดความรุนแรงต่อบุคคลหรือกลุ่ม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลหรือกลุ่ม" ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับเพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ[345]
- <u>ยูทูบ</u>: ไม่อนุญาตให้ใช้ "ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง" และยูทูบจะลบเนื้อหาที่ส่งเสริมความรุนแรงและความเกลียดชังต่อบุคคลหรือกลุ่มด้วยเหตุผลเกี่ยวกับเพศวิถีและอัตลักษณ์และการแสดงออกทางเพศ[346]

338 Wired, "Facebook's Hate Speech Policies Censor Marginalized Users", 14 สิงหาคม 2560, ที่: https://www.wired.com/story/facebooks-hate-speech-policies-censor-marginalized-users/. และโปรดดู, Internet Lab, "Drag queens and Artificial Intelligence: should computers decide what is 'toxic' on the internet", 28 มิถุนายน 2562, ที่: https://internetlab.org.br/en/news/drag-queens-and-artificial-intelligence-should-computers-decide-what-is-toxic-on-the-internet/.

339 The Jakarta Post, "In conservative Indonesia, this gay activist braves social curbs to help the marginalized", 25 สิงหาคม 2563, ที่: https://www.thejakartapost.com/news/2020/08/25/in-conservative-indonesia-this-gay-activist-braves-social-curbs-to-help-the-marginalized.html.

340 Oversight Board, "Oversight Board overturns Meta's original decision in 'Reclaiming Arabic words' case (2022-003-IG-UA)", มิถุนายน 2565, ที่: https://www.oversightboard.com/news/428883115451736-oversight-board-overturns-meta-s-original- decision-in-reclaiming-arabic-words-case-2022-003-ig-ua/.

341 GLAAD, "Social Media Safety Index", 2565, ที่: https://sites.google.com/glaad.org/smsi/platform-scores.

342 ในส่วนนี้รายงานเน้นย้ำเฉพาะนโยบายที่เกี่ยวกับ "การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง" และ "พฤติกรรมในเชิงเกลียดชัง" เท่านั้น ส่วนหนึ่งเนื่องจากข้อเท็จจริงที่ว่า นโยบายดังกล่าวระบุความคุ้มครองต่อเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ การแสดงออกทางเพศ และลักษณะทางเพศโดยชัดแจ้ง ขณะที่นโยบายอื่น ๆ เช่นที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่มีความรุนแรงหรือการคุกคามทางไซเบอร์ นั้นมีความสัมพันธ์กับความปลอดภัยทางออนไลน์ของผู้ใช้ที่มีความหลากหลายทางเพศด้วย แม้ว่ารายงานจะไม่ได้อ้างถึงก็ตาม

343 Meta, "Hate speech", ที่: https://transparency.fb.com/en-gb/policies/community-standards/hate-speech/.

344 Twitter, "Hateful Conduct", ที่: https://help.twitter.com/en/rules-and-policies/hateful-conduct-policy.

345 TikTok, "Community Guidelines", ที่: https://www.tiktok.com/community-guidelines?lang=en#38.

346 YouTube, "Hate speech policy", ที่: https://support.google.com/youtube/answer/2801939?hl=en&ref_topic=9282436.

ช่องว่างในการนำนโยบายและแนวทางไปปฏิบัติ

อย่างไรก็ดี ICJ ยังคงได้รับรายงานอย่างต่อเนื่องว่า บริษัทสื่อสังคมออนไลน์ประสบความล้มเหลวในการตอบสนองต่อการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง การข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรง การคุกคาม และการละเมิดความเป็นส่วนตัวต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศบนแพลตฟอร์มของตน ซึ่งชี้ให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างนโยบายและการปฏิบัติ โดยเฉพาะ หากผู้ทบทวนเนื้อหาและนักพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ไม่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาท้องถิ่นที่เพียงพอ

ยกตัวอย่างเช่น การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างเป็รอิสระ (Independent Human Rights Assessments: HRIAs) ของแพลตฟอร์มของเมตาในประเทศฟิลิปปินส์และอินโดนีเซียโดยองค์กรอาร์ติเคิลวันพบว่า ผู้มีคามหลากหลายทางเพศเผชิญการคุกคามและความรุนแรงทางออนไลน์เป็นปกติวิสัย และเมตาไม่ได้ตอบสนองอย่างรวดเร็วและเพียงพอเพื่อจัดการผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอันไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้น

- HRIA ในประเทศฟิลิปปินส์ พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ "รายงานว่า การโจมตีเกิดขึ้นมากที่สุดบนเฟซบุ๊ก เช่น การเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวและการข่มขู่ว่าจะจับกุม ฆ่า และข่มขืน" ร้อยละ 14 ที่รายงานว่า "ต้องเผชิญภัยอันตรายในชีวิตความเป็นจริงด้วยเนื่องจากการเคลื่อนไหวบนเฟซบุ๊ก"[347] ทั้งนี้ HRIA ยังพบว่า ความพยายามของเมตาในการจัดการการคุกคามและการยั่วยุให้เกิดความรุนแรงออนไลน์นำไปสู่ความน่ากังวลทั้งในเชิงนโยบายและปฏิบัติการและส่วนมากเป็นเพียง "แผ่นปิดแผล" เนื่องจาก "ความเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงต้องเกิดขึ้นในระดับโมเดลธุรกิจ"[348]
- HRIA ของประเทศอินโดนีเซียก็มีข้อค้นพบที่คล้ายคลึงกัน โดยพบว่า ผู้ใช้เฟซบุ๊กที่เป็นผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศเผชิญ "การคุกคามและการกลั่นแกล้ง รวมถึงถูกเปิดเผยอัตลักษณ์ บนแพลตฟอร์มดังกล่าว" และ "การตอบสนองของเฟซบุ๊กเป็นไปอย่างล่าช้า และหลายครั้งก็ไม่เพียงพอ ซึ่งอาจไปซ้ำเติมผลกระทบ [ด้านสิทธิมนุษยชน]"[349]

หลังจากอีลอน มัสก์ได้ซื้อทวิตเตอร์ไป มีรายงานว่า คำเหยียดเกย์มีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 39 และคำเหยียดคนข้ามเพศเพิ่มขึ้นร้อยละ 62 ในช่วงสัปดาห์แรกหลังจากการซื้อกิจการ[350]

ระบบตรวจเนื้อหาที่แพลตฟอร์มต่าง ๆ ใช้ยังมีความล่าช้าในการตรวจจับเนื้อหารูปแบบใหม่ ๆ ที่มี "ความคิดสร้างสรรค์" ที่กระตุ้นการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือความรุนแรง ยกตัวอย่างเช่น มีรายงานจากประเทศอินโดนีเซียว่า โพสต์อินสตาแกรมขององค์กรที่ทำงานรณรงค์ต่อต้านการคุ้มครองชนกลุ่มน้อยไม่ถูกลบออกจากแพลตฟอร์มดังกล่าว เนื่องจาก "สันนิษฐานว่าน่าจะเพราะในโพสต์ดังกล่าวผู้อัปโหลดพิมพ์คำว่า 'ความรุนแรง' เป็น 'คว1มรุนllsJ" ('k3k3r454n' ในภาษาอินโดนีเซีย)"[351]

นอกจากนี้ ยังมีรายงานถึงการที่กลไกในการรายงานกรณีการละเมิดและการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังออนไลน์ของแพลตฟอร์มที่ไร้ประสิทธิภาพและความสามารถในการตอบสนอง ในประเทศอินโดนีเซีย เมื่อกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศติดต่อเฟซบุ๊กเพื่อรายงานถึงกรณีที่มีการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังบนหน้าเพจของตนเอง พวกเขากลับ "ได้รับคำตอบอัตโนมัติ โดยไม่มีการติดตามเรื่องต่อ" และจึง "รู้สึกไม่อยากติดต่อกับเฟซบุ๊กอีก"[352] ในประเทศมาเลเซีย มีรายงานว่า คนข้ามเพศที่รายงานกรณีการคุกคาม การข่มขู่ และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังต่อแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์รู้สึกว่า แพลตฟอร์มไม่สามารถดำเนินการอย่างเพียงกับเนื้อหาดังกล่าว[353] สถานการณ์เช่นนี้กระทบต่อความสามารถของผู้มีความหลากหลายทางเพศในการร้องขอการเยียวยาและการชดเชยที่มีประสิทธิภาพในกรณีการคุกคาม ละเมิด หรือความรุนแรงทางออนไลน์ รายงานยังชี้ว่า ผู้ใช้อาจเผชิญ "ความเหนื่อยล้าจากการรายงาน" หรือการที่บุคคลไม่เต็มใจรายงานเนื้อหาที่เป็นอันตราย "เนื่องจากการรับรู้ว่าแนวปฏิบัติด้านการตรวจเนื้อหาของเฟซบุ๊กไม่นำไปสู่ผลลัพธ์ใด ๆ"[354]

347 Article One, "Assessing the Human Rights Impact of Meta's Platforms in the Philippines", 2563, หน้า 6, ที่: https://about.fb.com/wp-content/uploads/2021/12/Meta-Philippines_HRIA_Executive-Summary_Dec-2021.pdf.
348 *อ้างแล้ว, หน้า 10.*
349 Article One, "Assessing the Human Rights Impact of Facebook's Platforms in Indonesia", 2561, หน้า 5, ที่: https://about.fb.com/wp-content/uploads/2020/05/Indonesia-HRIA-Executive-Summary-v82.pdf.
350 NowThis News, "Hate Speech on Twitter has Skyrocketed Under Musk's Takeover: new Study", 7 ธันวาคม 2565, ที่: https://nowthisnews.com/news/hate-speech-on-twitter-has-skyrocketed-under-musks-takover-new-study.
351 ARTICLE 19, "Content Moderation and Local Stakeholders in Indonesia", มิถุนายน 2565, หน้า 35, ที่: https://www.article19.org/wp-content/uploads/2022/06/Indonesia-country-report.pdf.
352 Aim Sinpeng et al, Facebook Hate Speech Report, หน้า 23.
353 EMPOWER Malaysia and Justice for Sisters, "Freedom of Expression and Transgender Women in Malaysia", กรกฎาคม 2564, หน้า 118 – 119, ที่: https://static1.squarespace.com/static/5e2fb70868966a1c84c7e258/t/6156fb9848b86e3bf6013ad3/1633090508281/Empower_JFS_FOEGI_Report.pdf.
354 Aim Sinpeng et al, Facebook Hate Speech Report, หน้า 1, 4 และ 38.

ปัญหานี้ยิ่งมีแนวโน้มจะมีความรุนแรงมากขึ้น หากบริษัทสื่อสังคมออนไลน์ขาดเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรมในภาษาท้องถิ่นอย่างเพียงพอ รวมถึงภาษาที่ชนกลุ่มน้อยพูด ทั้งสำหรับการทบทวนเนื้อหารวมถึงการฝึกอัลกอริทึมให้ตรวจจับเนื้อหาที่เป็นปัญหาโดยอัตโนมัติ แม้ว่าเมตามุ่งเน้นความพยายามในการจ้างผู้ทบทวนเนื้อหาที่สามารถพูดภาษาท้องถิ่นในประเทศอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์มากขึ้น[355] แต่ก็ยังไม่แน่ชัดว่า เมตาได้มีความพยายามในลักษณะเดียวกันในประเทศอื่นในการศึกษานี้มากน้อยเพียงใด และการเลิกจ้างพนักงานจำนวนมากที่เมตาส่งผลกระทบต่อฝ่ายที่ทำงานตรวจเนื้อหาอย่างไร[356] นอกจากนี้ ยังมีความไม่ชัดเจนว่า เมตาและบริษัทอื่น ๆ ได้รับเอาภาษาชนกลุ่มน้อยมาใช้อย่างเพียงพอแล้วหรือไม่ ยกตัวอย่างเช่น ในประเทศฟิลิปปินส์ มีการรายงานว่า กรณีเกี่ยวกับความคิดเห็นที่สร้างความเกลียดชังในภาษาถิ่นมีจำนวนมากขึ้น เนื่องจาก "อัลกอริทึมที่แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ใช้อยู่นั้นให้ความสำคัญกับภาษาของคนส่วนมากเป็นหลัก"[357]

การขยายเนื้อหาที่เป็นอันตรายโดยอัลกอริทึม

การกระจายถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังและเนื้อหาที่เป็นอันตรายอื่น ๆ เกี่ยวกับผู้มีความหลากหลายทางเพศบนสื่อสังคมออนไลน์ยังถูกส่งเสริมโดย "อัลกอริทึมที่เป็นอันตรายและแบ่งขั้ว" ของแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ที่ "หมุนเวียนและขยายเนื้อหาที่เป็นอันตราย แนวคิดสุดโต่ง และความเกลียดชัง"[358] อัลกอริทึมที่บริษัทสื่อสังคมออนไลน์ใช้ยังได้ไปเปิดเผยอัตลักษณ์ของผู้มีความหลากหลายทางเพศที่มีบัญชีผู้ใช้บนแพลตฟอร์มของตนหลายบัญชีโดยไม่ตั้งใจ

ลูกจ้างเมตารายหนึ่งระบุในเอกสารภายในของบริษัทที่รั่วไหลออกมาว่า มี "หลักฐานที่น่าเชื่อถือว่า กลวิธีในการทำงานของผลิตภัณฑ์หลัก [ของเฟซบุ๊ก] เช่น การทำให้เป็นไวรัล การเสนอแนะ และการเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์ เป็นส่วนสำคัญว่าทำไม [การใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง] จึงเบ่งบานบนแพลตฟอร์ม"[359] ดังที่ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออกได้ระบุว่า การแพร่หลายของเนื้อหาที่เป็นอันตรายบนสื่อสังคมออนไลน์ส่วนหนึ่งเกิดจาก "โมเดลธุรกิจของแพลตฟอร์มที่พยายามมุ่งเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ให้ได้มากที่สุดโดยการส่งเสริมเนื้อหาที่กระตุ้นอารมณ์และเป็นที่โต้เถียงในสังคม"[360]

อัลกอริทึมเหล่านี้อาจนำไปสู่การเกิด "ห้องเสียงสะท้อน (echo chamber)" ที่หล่อเลี้ยงความเกลียดชังต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศให้คงอยู่ต่อไป การประเมินด้านสิทธิพลเมือง (Civil Rights Audit) ของเฟซบุ๊กประเมินว่า อัลกอริทึมของเฟซบุ๊กไป "กระตุ้นเนื้อหาที่สุดโต่งและแบ่งขั้วโดยไม่ตั้งใจ [...] ผลักดันให้คนเข้าไปอยู่ในห้องเสียงสะท้อนแห่งแนวคิดสุดโต่งที่หล่อเลี้ยงตนเอง" ซึ่งอาจก่อให้เกิด "ผลที่เป็นอันตราย (และคุกคามต่อชีวิต) ในโลกแห่งความเป็นจริง"[361]

เรายังต้องรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ขอบเขตของการขยายเนื้อหาที่เป็นอันตรายต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศและกลุ่มชายขอบอื่น ๆ ในภูมิภาคโดยอัลกอริทึมของสื่อสังคมออนไลน์อีกมาก บทบาทของอัลกอริทึมในการกำหนดทิศทางของเนื้อหาของเมตาที่ไปขยายและส่งเสริมเนื้อหาที่ยั่วยุให้เกิดความรุนแรง ความเกลียดชัง และการเลือกปฏิบัติต่อชาวโรฮิงญา[362] เป็นอุทาหรณ์ที่คอยย้ำเตือนว่า การกระทำดังกล่าวในโลกออนไลน์อาจนำไปสู่ภัยอันตรายในชีวิตจริงได้ บริษัทสื่อสังคมออนไลน์ต้องทำงานหนักขึ้นเพื่อจัดกระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้านและการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างครอบคลุมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในผลิตภัณฑ์ของตนอย่างเป็นระบบ โดยสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของสำนักข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์[363]

นอกจากนี้ ฟีเจอร์ "เพื่อนที่คุณอาจรู้จัก" ของเฟซบุ๊กและฟีเจอร์ที่คล้ายคลึงกันของแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์อื่นอาจไปเปิดเผยเพศวิถีและ/หรืออัตลักษณ์ทางเพศของผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ไม่ได้เปิดตัวต่อคนรอบข้างในชีวิตจริงได้โดยไม่ตั้งใจ ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวของคนเหล่านั้น งานวิจัยชี้ว่า ฟีเจอร์ "เพื่อนที่คุณอาจรู้จัก" ของเฟซบุ๊กได้เปิดเผยอัตลักษณ์ของคนข้ามเพศโดยไปแนะนำอีกโปรไฟล์หนึ่งต่อเครือข่ายคนรู้จักที่เป็นสาธารณะ[364]

---

355 Facebook, "Facebook Response: Indonesia Human Rights Impact Assessment", 12 พฤษภาคม 2563, หน้า 6, ที่: https://about.fb.com/wp-content/uploads/2021/03/FB-Response-Indonesia-HRIA.pdf; Meta, "Meta Response: Philippines Human Rights Impact Assessment", ธันวาคม 2564, หน้า 40, ที่: https://about.fb.com/wp-content/uploads/2021/12/Meta-Response_Philippines-Human-Rights-Impact-Assessment.pdf.

356 NBC, "Meta laying off more than 11,000 employees: Read Zuckerberg's letter announcing the cuts", 9 พฤศจิกายน 2565, ที่: https://www.cnbc.com/2022/11/09/meta-to-lay-off-more-than-11000-thousand-employees.html.

357 Aim Sinpeng et al, Facebook Hate Speech Report, หน้า 27.

358 GLAAD, "Social Media Safety Index", 2565, หน้า 6, ที่: https://indd.adobe.com/view/a86ca4f0-727c-46fb-8fb0-b4df3c15c603.

359 มาจากแคชของเอกสารภายในของเมตาที่ถูกเผยแพร่โดยนายฟรานเซส เฮาเกนต่อรัฐสภาสหรัฐฯ ในเดือนตุลาคม 2564; โปรดดู, The Guardian, "Facebook admits site appears hardwired for misinformation, memo reveals", 25 ตุลาคม 2564, ที่: https://www.theguardian.com/technology/2021/oct/25/facebook-admits-site-appears-hardwired-misinformation-memo-reveals.

360 รายงานของผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติอว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออกว่าด้วยความเป็นธรรมทางเพศสภาพและเสรีภาพในการแสดงออก, ย่อหน้า 85.

361 Facebook's Civil Rights Audit – Final Report, 8 กรกฎาคม 2563, หน้า 56, ที่: https://about.fb.com/wp-content/uploads/2020/07/Civil-Rights-Audit-Final-Report.pdf.

362 โปรดดู ยกตัวอย่างเช่น Amnesty International, "Myanmar: The social atrocity: Meta and the right to remedy for the Rohingya", 29 กันยายน 2565, ที่: https://www.amnesty.org/en/documents/ASA16/5933/2022/en/.

363 คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, "The right to privacy in the digital age: Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights", UN Doc. A/HRC/48/31, 13 กันยายน 2564, ย่อหน้า 48 – 50.

364 Dell Technologies, "A history of AI bias: achieving algorithmic justice for the LGBTQ community", 30 มิถุนายน 2564, ที่: https://www.dell.com/en-us/perspectives/history-ai-bias-lgbtq-community/.

บทที่ 7: บทสรุป

ผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทยเผชิญความท้าทายที่สำคัญในการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลออนไลน์ ความรุนแรงของความท้าทายเหล่านี้สัมพันธ์กับการมีและการบังคับใช้กฎหมายที่เลือกปฏิบัติที่เอาผิดหรือห้ามอัตลักษณ์และการแสดงออกของผู้มีความหลากหลายทางเพศ เช่น ในกรณีของประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย รวมถึงสิงคโปร์ในระดับหนึ่ง ขณะเดียวกัน กฎหมายที่กดขี่ก็สะท้อนถึงรูปแบบการตีตรา การทำให้เป็นชายขอบ และการมองความหลากหลายทางเพศเป็นความเจ็บป่วยในวงกว้างที่ผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องเผชิญในสังคมประเทศเหล่านี้

อย่างไรก็ดี ผู้มีความหลากหลายทางเพศในทั้งห้าประเทศได้รายงานถึงการเผชิญความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังในโลกออนไลน์ในการเข้าถึงความยุติธรรมและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีอุปสรรคทั้งในเชิงสาระและกระบวนการ ความรุนแรงและการละเมิดรูปแบบที่พบได้ทั่วไปที่เราได้รับรายงาน ได้แก่ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว (doxing) การเปิดเผยอัตลักษณ์ (outing) การคุกคามทางออนไลน์ การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (cyberbullying) การบันทึกและเผยแพร่เนื้อหาทางเพศโดยไม่ได้รับความยินยอม รวมถึงการยั่วยุให้เกิดความรุนแรงและการขู่ฆ่าในกรณีรุนแรง ผู้มีความหลากหลายทางเพศที่มีอัตลักษณ์ชายขอบทับซ้อนอื่นร่วมยังมีความเสี่ยงเป็นพิเศษต่อการโจมตีออนไลน์ดังกล่าว การละเมิดสิทธิมนุษยชนยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในทั้งห้าประเทศโดยแทบไม่มีการแสดงการรับผิด ท่ามกลางการขาดกฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ครอบคลุมหรือกรอบกฎหมายที่ให้การคุ้มครองผู้มีความหลากหลายทางเพศ

ข้อจำกัดการแสดงออกและข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศโดยรัฐและความแพร่หลายของความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังออนไลน์ต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศได้สั่งสมและสร้างความหวาดกลัวต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศในการแสดงออกอย่างเสรีบนพื้นที่ออนไลน์ โดยผู้มีความหลากหลายทางเพศเลือกที่จะปิดกั้นตนเองและแอบซ่อนอัตลักษณ์ของตนเองเนื่องจากกลัวว่าจะเจอปฏิกิริยาสะท้อนกลับหรือถูกตอบโต้ ด้วยเหตุนี้ หน่วยงานรัฐในทั้งห้าประเทศจะต้องเพิ่มความพยายามเพื่อรับประกันว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศจะสามารถใช้ชีวิตในพื้นที่ออนไลน์ได้อย่างเสรีและปลอดภัย รวมถึงในสังคมในวงกว้างด้วย

ข้อเสนอแนะต่อรัฐ

เนื่องด้วยความกังวลที่กล่าวไปข้างต้น ICJ ขอเสนอแนะให้หน่วยงานรัฐของทั้งห้าประเทศดำเนินการดังนี้

ในภาพรวม:

- ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย นโยบาย และกฎระเบียบที่มีลักษณะเลือกปฏิบัติหรือถูกใช้อย่างเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศทุกฉบับอย่างจริงจัง รวมถึงกฎหมายที่เอาผิดความหลากหลายทางเพศสภาพและเพศวิถี และกฎหมายที่อาจถูกใช้หรือถูกใช้เพื่อจำกัดการแสดงออกเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ

- ดำเนินมาตรการที่จำเป็นทุกมาตรการเพื่อขจัดการตีตราทางสังคมเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศสภาพและเพศวิถี รวมถึงดำเนินขั้นตอนเพื่อรื้อถอนทัศนคติที่มองเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศเป็นความเจ็บป่วย

- ให้การเข้าถึงการรับรองอัตลักษณ์ทางเพศทางกฎหมายในลักษณะที่สอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพในการไม่ถูกเลือกปฏิบัติ การได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเสมอภาค ความเป็นส่วนตัว การมีอัตลักษณ์ และการแสดงออก

- ตรากฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ครอบคลุมที่ให้การรับรองเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศว่าเป็นลักษณ์ที่ได้รับการคุ้มครอง และห้ามการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลดังกล่าว

- ดำเนินขั้นตอนเพื่อขจัดอุปสรรคในการเข้าถึงความยุติธรรมของผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงการจัดโครงการพัฒนาศักยภาพสำหรับเจ้าหน้าที่ในระบบยุติธรรมทุกคน เพื่อขจัดการเหมารวมผู้มีความหลากหลายทางเพศและบูรณาการมุมมองของผู้มีความหลากหลายทางเพศเข้าไปในระบบยุติธรรมในทุกมิติ

เกี่ยวกับการปิดกั้นการแสดงออกเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศโดยรัฐ

- เว้นจากการจำกัดหรือปิดกั้นเนื้อหาออนไลน์ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ ยกเว้นการตัดสินใจที่จะปิดกั้นนั้นได้ปฏิบัติดังต่อไปนี้
    - ทำการวิเคราะห์อย่างรอบด้านที่คำนึงถึงมาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยการมีเป้าหมายอันชอบธรรม ความชอบด้วยกฎหมาย ความจำเป็น ความได้สัดส่วน และการไม่เลือกปฏิบัติ
    - ได้รับอนุญาตตามคำสั่งที่ออกโดยหน่วยงานตุลาการที่เป็นอิสระและเป็นกลาง ตามหลักการจัดกระบวนการที่เป็นธรรมที่มีการรับประกันสิทธิในการอุทธรณ์อย่างชัดแจ้ง
- หยุดการคุกคาม การสืบสวน และการดำเนินคดีบุคคลเนื่องจากการใช้สิทธิในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลออนไลน์อย่างเสรีเพียงอย่างเดียว โดยเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวกับประเด็นเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศหรือผู้มีความหลากหลายทางเพศ
- รับประกันและส่งเสริมการเข้าถึงการเยียวยาและการชดเชยที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพ และทันท่วงทีแก่บุคคลที่ถูกลิดรอนสิทธิจากการดำเนินการทางกฎหมาย เนื่องจากการใช้สิทธิในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลออนไลน์อย่างเสรี

เกี่ยวกับความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังทางออนไลน์ต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ

- เว้นจากการใช้ข้อความที่แสดงถึงการไม่อดทนอดกลั้นหรือการแสดงออกที่อาจยั่วยุให้เกิดความรุนแรง ความเป็นปฏิปักษ์หรือการเลือกปฏิบัติต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ และแสดงจุดยืนอย่างหนักแน่นโดยไม่รอช้าเพื่อปฏิเสธการไม่อดทนอดกลั้น ทัศนคติแบบเหมารวมที่เลือกปฏิบัติ และการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชัง
- ออกกฎหมายที่ห้าม ตรวจสอบ และดำเนินคดีกรณีความรุนแรงออนไลน์ต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศเป็นการเฉพาะอย่างสอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออก โดยกฎหมายดังกล่าวควรให้คำจำกัดความสำหรับอาการเกลียดชังคนรักร่วมเพศ ผู้หญิง คนรักสองเพศ และคนข้ามเพศ ในฐานะปัจจัยกระตุ้น เพื่อประโยชน์ในการลงโทษ
- ทบทวนกฎหมายที่มีอยู่และพัฒนากฎหมายใหม่เพื่อห้ามการรณรงค์ให้เกิดความเกลียดชัง ที่ถือเป็นการยั่วยุให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ และความรุนแรง รวมถึงด้วยเหตุผลเกี่ยวกับเพศวิถี อัตลักษณ์ทางเพศ และการแสดงออกทางเพศที่อิงตามคำจำกัดความตามข้อ 20 (2) ของ ICCPR อย่างชัดเจนและเคร่งครัด และหลักการว่าด้วยการมีเป้าหมายอันชอบธรรม ความชอบด้วยกฎหมาย ความจำเป็น ความได้สัดส่วน และการไม่เลือกปฏิบัติ
- ให้สิทธิในการเข้าถึงการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ได้รับผลกระทบจริงจากความรุนแรงและการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังออนไลน์ โดยรวมถึงการเยียวยาทางแพ่งสำหรับความเสียหายด้วย
- ออกมาตรการเชิงนโยบายในเชิงบวกเพื่อยุติวงจรการเลือกปฏิบัติ การทำให้เป็นชายขอบ และการกีดกันผู้มีความหลากหลายทางเพศ รวมถึงโดยการจัดโครงการรณรงค์ให้ความรู้สาธารณะ นโยบายด้านการศึกษาที่ช่วยขจัดอคติทางสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นอันตราย ความเข้าใจผิดและความลำเอียง และขจัดการนำเสนอภาพผู้มีความหลากหลายทางเพศในเชิงลบหรือเหมารวมในสื่อ

ข้อเสนอแนะต่อบริษัทเทคโนโลยี

เนื่องด้วยความกังวลที่กล่าวไปข้างต้น ICJ ขอเสนอแนะให้บริษัทเทคโนโลยีดำเนินการดังนี้

- รับประกันว่า นโยบายและการตัดสินใจเกี่ยวกับการตรวจเนื้อหาเป็นไปดังนี้
    - ยึดแนวทางตามกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เช่น หลักการว่าด้วยการมีเป้าหมายอันชอบธรรม ความชอบด้วยกฎหมาย ความจำเป็น ความได้สัดส่วน และการไม่เลือกปฏิบัติ
    - ใช้แนวทางแบบ “มนุษย์อยู่ในวง (human-in-the-loop)” หรือแนวทางที่ให้มนุษย์มีส่วนร่วม สำหรับการใช้ระบบอัตโนมัติหรือเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ใด ๆ
    - มีการวิเคราะห์บริบทของภาษาและบริบทท้องถิ่น และรับความคิดเห็นจากชุมชนผู้มีความหลากหลายทางเพศท้องถิ่น
- ดำเนินการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างสม่ำเสมอ และบรรเทาความเสี่ยงในเชิงระบบบนแพลตฟอร์มที่ส่งผลกระทบต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ
- พัฒนาและจัดให้มีนโยบายว่าด้วยความปลอดภัยจากความรุนแรงและการใช้ถ้อยคำที่สร้างความเกลียดชังทางออนไลน์ที่เกี่ยวกับผู้มีความหลากหลายทางเพศ โดยให้ความโปร่งใสเกี่ยวกับอัลกอริทึม แนวปฏิบัติ และกระบวนการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ในลักษณะที่เข้าถึงง่ายและไม่ใช้ศัพท์เฉพาะทาง ด้วยภาษาท้องถิ่น
- รับประกันว่า ผู้ใช้ที่ได้รับผลกระทบจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนบนแพลตฟอร์ม เช่น ความรุนแรง การละเมิด และการใช้ถ้อยคำที่เลือกปฏิบัติทางออนไลน์ สามารถเข้าถึงกลไกร้องเรียนและการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ

สมาชิกคณะกรรมการฯ

กรกฎาคม 2566

ประธาน

ศาสตรจารย์โรเบิร์ต โกลด์แมน สหรัฐอเมริกา

รองประธาน

ศาสตราจารย์คาร์ลอส อายาลา เวเนซูเอลา
ผู้พิพากษาราดมิลา ดรากิเชวิก-ดิชิก เซอร์เบีย

คณะกรรมการบริหาร

ท่านนิโคลัส บรัตซา สหราชอาณาจักร
ท่านซิลเวีย คาร์ตไรต์ นิวซีแลนด์
นายชาวาน จาบาริน ปาเลสไตน์
นางสาวนาห์ลา ไฮดาร์ เอล อัดดาล เลบานอน
นางสาวมิกิโกะ โอตานิ ญี่ปุ่น
ศาสตราจารย์มาร์โก ซัสโซลิ อิตาลี/สวิตเซอร์แลนด์
นายวิลเดอร์ เทย์เลอร์ อุรุกวัย
ผู้พิพากษากินิซิล มาบูซา เอสวาตินี

คณะกรรมการบริหารแทน

ผู้พิพากษามาร์ตีน คอมเต ฝรั่งเศส
นางสาวอัมบิกา ศรีเนวาสัน มาเลเซีย

สมาชิกคณะกรรมการอื่น ๆ

ผู้พิพากษาอาซาร์ กาซาเลีย แอฟริกาใต้
ผู้พิพากษาโมเสส ฮุงเว ชินเฮงโก ซิมบับเว
ศาสตราจารย์มิเชโล ฮานซุนกูเล แซมเบีย
นางสาวเจมสินา เอสซี แอล คิง เซียร์ราลีโอน
ผู้พิพากษากินิซิล มาบูซา เอสวาตินี
ผู้พิพากษาชาร์ลส์ กานดาวีเร มาลาวี
ผู้พิพากษาอีวอน มกโกโร แอฟริกาใต้
ผู้พิพากษาวิลลี มูทุงกา เคนยา
ผู้พิพากษาอรุนา เดวี นาเรน มอริเชียส
ผู้พิพากษาลิเลียน ติบาเตมวา-เอคิริคุบินซา ยูกันดา
ผู้พิพากษาคาร์ลอส อายาลา เวเนซูเอลา
นายรีด โบรดี สหรัฐอเมริกา
นางสาวกาตาลีนา โบเตโร โคลอมเบีย
ศาสตราจารย์โฆเซ ลูอิส กาบาเยโร โอโชอา เม็กซิโก
ศาสตราจารย์ซาราห์ คลีฟแลนด์ สหรัฐอเมริกา
นายเบลิซาริอู โดซ ซานโตซ จูเนียร์ บราซิล
นางสาวไลลานี ฟาร์ฮา แคนาดา
ศาสตราจารย์โรเบิร์ต โกลด์แมน สหรัฐอเมริกา
ศาสตราจารย์ฆวน เมนเดส อาร์เจนตินา
ศาสตราจารย์โมนิกา ปินโต อาร์เจนตินา
ศาสตราจารย์บิกตอร์ โรดริเกซ เรสเซีย คอสตาริกา
นายอาเลฆันโดร ซาลินาส ริเบรา ชิลี
นายวิลเดอร์ เทย์เลอร์ อุรุกวัย
ดร. โรดริโก อูพริมนี อีเปส โคลอมเบีย
ศาสตราจารย์เบอร์นาร์ด ดูเฮม แคนาดา
ศาสตราจารย์เซซาร์ ลันดา เปรู
ศาสตราจารย์คยอง-วาน อัน สาธารณรัฐเกาหลี
ผู้พิพากษาอดอลโฟ อัซคูนา ฟิลิปปินส์
ดร. เอลิซาเบธ บิโอก ออสเตรเลีย
ท่านซิลเวีย คาร์ตไรต์ นิวซีแลนด์
นางสาวฮินา จิลานี ปากีสถาน
ผู้พิพากษาจอห์น โอมีลลี
นางสาวมิกิโกะ โอตานิ ญี่ปุ่น
ผู้พิพากษาอาจิต ปรากาช อินเดีย
ผู้พิพากษาคาลยาน เชรษฐา เนปาล
นางสาวอัมบิกา ศรีเนวาสัน มาเลเซีย
ผู้พิพากษาชินารา ไอดาร์เบโควา คีร์กีซสถาน
ท่านนิโคลัส บรัตซา สหราชอาณาจักร
ผู้พิพากษามาร์ตีน คอมเต ฝรั่งเศส
ผู้พิพากษาราดมิลา ดรากิเชวิก-ดิชิก เซอร์เบีย
นางสาวกุลโนรา อิชานคาโนวา อุซเบกิสถาน
นางสาวโอสเน ยุลสรุด นอร์เวย์
ศาสตราจารย์โฆเซ อันโตนิโอ มาร์ติน ปายิน สเปน
ผู้พิพากษาทามารา มอร์ชชาโควา รัสเซีย
ผู้พิพากษาเอกแบร์ต ไมเยอร์ เนเธอร์แลนด์
ดร. จาร์นา เพตมัน ฟินแลนด์
ศาสตราจารย์มาร์โก ซัสโซลิ สวิตเซอร์แลนด์
ผู้พิพากษาฟิลิปป์ เทเซียร์ ฝรั่งเศส
ผู้พิพากษาชเตฟาน เทรกเซล สวิตเซอร์แลนด์
ศาสตราจารย์ฟิออนนูอาลา นิ อาโอเลน ไอร์แลนด์
นางสาวฮาดีล อับเดล อาซิซ จอร์แดน
นายมาเซน ดาร์วิช ซีเรีย
นายกามาล อีด อียิปต์
นางสาวนาห์ลา ไฮดาร์ เอล อัดดาล เลบานอน
นายชาวาน จาบาริน ปาเลสไตน์
ผู้พิพากษาคาลทูม เคนนู ตูนีเซีย
ดร. ฟัตซาฮ์ อูเกร์กูซ อัลจีเรีย
นายไมเคิล สฟาร์ด อิสราเอล
ผู้พิพากษามาร์วัน ทาชานิ ลิเบีย

International Commission of Jurists

P.O. Box 1740
Rue des Bains 3
CH 1211 Geneva 1
Switzerland

t +41 22 979 38 00
f +41 22 979 38 01
www.icj.org